

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова**

**ЗВІТ
директора Херсонської філії
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
А. В. ЛОМОНОСОВА
за 2017-2021 роки**

Херсон-Миколаїв 2021

ЗМІСТ

1. МІСЦЕ ХЕРСОНСЬКОЇ ФІЛІЇ НУК НА ОСВІТЯНСЬКОМУ ПРОСТОРИ ХЕРСОНЩИНИ	5
1.1. Діяльність Херсонської філії, спрямована на підвищення її впливу на освітнянський простір Херсонщини	5
1.2. Позиціонування філії на освітнянському просторі Херсонщини	9
1.3. Роль Херсонської філії НУК в урізноманітненні спрямованості та змісту підготовки здобувачів вищої освіти	20
2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ ХЕРСОНСЬКОЮ ФІЛІЄЮ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ	35
2.1. Законодавче та нормативне забезпечення діяльності Херсонської філії Національного університету кораблебудування.....	35
2.2. Організація управління діяльністю Херсонської філії Національного університету кораблебудування	36
2.3. Удосконалення структури Херсонської філії Національного університету кораблебудування	39
2.4. Планування діяльності Херсонської філії Національного університету кораблебудування	41
2.5. Реалізація Херсонською філією Національного університету кораблебудування функцій відокремленого структурного підрозділу	42
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХЕРСОНСЬКОЇ ФІЛІЇ	45
3.1. Ліцензування та акредитування освітньої діяльності	45
3.2. Особливості організації освітнього процесу в Херсонській філії НУК у звітному періоді	48

3.3. Динаміка контингенту студентів філії та зміна його структури ...	51
3.4. Особливості формування контингенту студентів Херсонської філії у 2017-2021 роках	56
3.5. Випуск фахівців у 2017-2021 роках	63
3.6. Якість підготовки фахівців	64
3.7. Методична робота	67
3.8. Працевлаштування випускників Херсонської філії і бази практик	69
4. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	72
4.1. Наукова робота науково-педагогічних працівників	72
4.2. Науково-дослідна робота студентів	88
5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ	95
5.1. Кількісний та якісний склад персоналу, що бере участь в освітньому процесі	95
5.2. Виконання науково-педагогічними працівниками Херсонської філії вимог до рівня їх наукової та професійної активності	103
6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНА РОБОТА	105
7. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	114

Цей звіт містить інформацію про діяльність Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова за 2017-2021 роки.

Звіт має комплексний, аналітичний характер. Він охоплює усі важливі сторони та аспекти діяльності Херсонської філії, аналіз окремих напрямів її роботи та проблем. Це дало змогу дати оцінку розглянутих сторін діяльності, виявити основні тенденції розвитку.

Звіт базується на офіційній інформації, що міститься у звітах закладів вищої освіти № 2-3 нк, у тому числі Херсонської філії, Національного університету кораблебудування, офіційної статистичної інформації Головного управління статистики у Херсонській області, даних управлінського обліку Херсонської філії НУК.

Показники, що характеризують діяльність філії та отримані результати, наведені за станом на 01.10.2021 року, тому частина з них, зокрема ті, які стосуються методичної, наукової організаційної, господарської роботи, не є остаточними.

З метою підвищення достовірності тенденцій розвитку Херсонської філії Національного університету кораблебудування (Херсонської філії НУК) і поглиблення аналізу зміни частини показників вони розглядаються у звітному (2017-2021 роки), а також у попередньому (2012-2016 роки) п'ятирічних періодах.

Визначною особливістю звітнього періоду є те, що у 2017 році Херсонська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова відзначила 50-річчя з дня свого заснування. За цей період філія пройшла шлях від вузькоспеціалізованого вечірнього навчального закладу до сучасного розвиненого структурного підрозділу одного з провідних університетів України. За роки свого існування філією підготовлено більше 13,4 тисяч фахівців з вищою освітою. Серед них – директори підприємств і проєктних організацій, їх заступники, головні фахівці, начальники цехів, відділів, керівники служб, вчені.

Сьогодні у Херсонській філії за денною та заочною формами навчається більше тисячі студентів, які здобувають ступені бакалавра та магістра. Філія доповнює спектр спеціальностей та освітньо-професійних програм, за якими здійснюється підготовка фахівців на Херсонщині, тими, які відсутні в інших закладах вищої освіти області, що розширює можливості задоволення попиту підприємств, організацій та установ у кваліфікованих фахівцях необхідного профілю, а населення – у здобутті обраної спеціальності, не виїжджаючи за межі регіону.

В останні п'ять років Херсонська філія отримала подальший розвиток, зокрема:

- вперше розпочалася підготовка здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за усіма спеціальностями;
- організована підготовка за новими спеціальностями (073 Менеджмент, 144 Теплоенергетика, 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології) та цілою низкою освітньо-професійних програм;
- за спеціальністю 135 «Суднобудування» було розширене провадження освітньої діяльності для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Суднові енергетичні установки та устаткування»;
- збільшена ліцензія за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка за другим (магістерським) рівнем;
- не знижуються обсяги підготовки фахівців, вдається утримувати контингент студентів на прийнятному рівні, не допускаючи його значного скорочення;
- суттєво покращилася організація наукової роботи, підвищилася наукова активність викладачів, істотно підвищилася науково-дослідна робота студентів та її результати;
- значно укріпився склад науково-педагогічного персоналу філії, зокрема, в чотири рази збільшилося число докторів наук та (або) професорів.

1. МІСЦЕ ХЕРСОНСЬКОЇ ФІЛІЇ НУК НА ОСВІТЯНСЬКОМУ ПРОСТОРІ ХЕРСОНЩИНИ

1.1. Діяльність Херсонської філії, спрямована на підвищення її впливу на освітянський простір Херсонщини

У теперішній час Херсонська філія НУК сприймається як самостійний навчальний заклад, який разом з чотирма «великими» університетами (Херсонський національний технічний університет, Херсонський державний університет, Херсонський аграрний університет та Херсонська державна морська академія) бере участь практично в усіх заходах, що проводяться як в галузі освіти, так і в інших галузях, і які стосуються підготовки фахівців, наукової роботи, молодіжного та спортивного життя тощо.

Протягом 2017-2021 років, як і у минулих періодах, керівництво Херсонської філії спрямовувало свої зусилля на подальше підвищення авторитету філії у місті Херсоні, створення її ділового, привабливого для населення, підприємств, громадських організацій, обласної та міської адміністрацій образу, підвищення впливу на суспільне, наукове та культурне життя, а також на освітянське середовище області та міста.

В плані реалізації цього завдання д.е.н., проф. Ломоносовим А. В. і д.е.н., доц. Ломоносовою О. Е. були підготовлені аналітичні матеріали для обласної програми «Розвиток людського капіталу Херсонської області» на 2017-2021 роки, яка затверджена Херсонською обласною радою. Програма була успішно репрезентована у Комітеті Верховної Ради з питань науки та освіти, її запропоновано вважати пілотним проєктом і рекомендовано створити аналогічні моделі в інших областях країни.

Завдяки проведенню цієї роботи Херсонська філія не тільки підтримувала свій діловий імідж, а й три роки отримувала регіональне замовлення на підготовку абітурієнтів, навчання яких фінансується Херсонською обласною, районними та селищними радами, незважаючи на те, що програма орієнтована на підготовку вчителів, медиків, працівників культури та спорту (табл. 1.1).

Кількість абітурієнтів, зарахованих до Херсонської філії НУК
за регіональним замовленням згідно з обласною програмою
«Розвиток людського капіталу Херсонської області» на 2017-2020 роки

Навчальні роки	Кількість осіб, зарахованих на основі ОКР «молодший спеціаліст» для здобуття ступеня бакалавра		Кількість осіб, зарахованих для здобуття ступеня магістра		Разом за роками
	денна	заочна	денна	заочна	
2017-2018	-	3	-	4	7
2018-2019	-	5	1	6	12
2019-2020	-	2	4	7	13
Разом	-	10	5	17	32

В рамках Науково-дослідницького центру роботи моніторингу регіональної вищої освіти при Херсонській обласній державній адміністрації, який створено на базі наукової лабораторії економічних проблем вищої школи філії, д.е.н., доц. Ломоносовою О. Е. виконаний аналіз стану вищої освіти Херсонщини у 2018-2019 навчальному році. Його результати використовувалися в роботі Департаменту освіти, науки та молоді Херсонської обласної державної адміністрації, а також Ради ректорів Херсонської області.

Д.е.н., проф. Ломоносов А. В. і д.е.н., доц. Ломоносова О. Е. продовжують активну роботу у складі Ради ректорів Херсонської області.

У 2017 році при Херсонській Обласній раді була створена Наукова рада. До її президій увійшов директор Херсонської філії НУК. До складу 5-ти секцій ради включені д.е.н., доц. Надточій І. І., д.е.н., проф. Руснак А. В., д.е.н., доц. Ломоносова О. Е., к.е.н., доц. Літвак О. А., к.е.н., доц. Дюндін В. Д.

Д.е.н., проф. Ломоносов А. В. є членом Науково-координаційної ради Південного наукового центру НАН України і МОН України.

Протягом останніх двох років молоді науковці філії беруть участь в обласному конкурсі робіт молодих вчених, що проводиться у Херсонській області. У 2018 році к.т.н. Надточій А.В. здобув друге місце, у 2019 році викладач Шалапко Д. О. та к.т.н. Надточій А.В. зайняли на цьому конкурсі відповідно друге та третє місця. У 2020 та 2021 роках конкурс не відбувався.

Три роки поспіль молоді вчені філії брали участь у щорічному конкурсі на отримання обласної стипендії молодому науковцю Херсонської області. У 2021 році у цьому конкурсі взяли участь 3 представника Херсонської філії, які здобули 2-ге і 3-тє місця.

Як експерти конкурсної комісії обласного конкурсу робіт молодих учених Херсонської області від філії були запрошені д.е.н., проф. Руснак А. В. у 2018 році та д.е.н., доц. Надточій І. І. у 2019 році.

Філія є постійним партнером комунального закладу «Мала академія наук» учнівської молоді Херсонської обласної ради. Науково-педагогічні працівники філії постійно входять до складу журі наукових секцій I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, складу оргкомітету та журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.

Крім науково-педагогічних працівників в роботі херсонських, а також всеукраїнських організацій беруть участь і студенти філії. Так, членами Всеукраїнської громадської організації «Студентська республіка» є голова профспілкової організації студентів Херсонської філії Д. Разінков і голова студентської ради філії А. Сургаєв.

У Всеукраїнській молодіжній організації «Молодіжна правова агенція» при Міністерстві освіти і науки України Херсонську філію представляє Д. Разінков. Більш докладно участь студентів в різноманітних заходах, що проводяться в Херсонській, Миколаївській областях та на рівні країни, розглянута в п. 6 цього звіту.

Крім того, науково-педагогічні працівники філії разом з викладачами інших ЗВО Херсонщини беруть участь в роботі всеукраїнських та міжнародних професійних, громадських та інших організацій технічного та економічного профілю (табл. 1.2).

Виконання перелічених заходів та участь в роботі громадських організацій, які мають відношення до вищої освіти, для багатьох «великих»

Участь науково-педагогічних працівників філії у професійних
та громадських об'єднаннях

Професійних та громадських об'єднаннях	Науково-педагогічних працівників філії, які беруть участь у роботі	Кафедра
1	2	3
1. Науково-дослідницький центр моніторингу регіональної вищої освіти при Херсонській обласній державній адміністрації	д.е.н., професор Ломоносов А.В.; д.е.н., доцент Ломоносова О.Е.	Економіки
2. Рада конкурентоспроможності України	д.е.н., професор Ломоносов А.В.; д.е.н., доцент Ломоносова О.Е.; д.е.н., доцент Надточій І.І.	Економіки
3. Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки «СПЕЙСТАЙМ»	д.е.н., професор Ломоносов А.В.; д.е.н., доцент Ломоносова О.Е.; д.е.н., доцент Надточій І.І.; д.е.н., професор Руснак А.В.	Економіки
4. Громадська організація «Розвиток» форуму «Синергія Херсон»	д.е.н., доцент Ломоносова О.Е.; д.е.н., доцент Надточій І.І.	Економіки
4. Українська Асоціація з розвитку менеджменту та бізнес освіти	д.т.н., професор НУК Дученко О.М.; ст. викладач Карпова С.О.; ст. викладач Притула В.М.; ст. викладач Тендітна Н.В.; ст. викладач Тендітний Ю.Г.;	Інформаційних технологій
	к.т.н., доцент Надточій В.А.; к.т.н., доцент Надточій А.В.	Автоматики та електроустаткування
	викладач Огорь Г.М.; к.е.н., професор Ревенко Н.Г.	Економіки
5. Українська академія економічної кібернетики	д.е.н., професор Коваленко М.А.	Економіки
	к.т.н., професор НУК Лугінін О. Є.	Суднобудування та ремонту суден
6. Українське відділення Міжнародної асоціації викладачів англійської мови як іноземної – IATEFLUkraine	к.ф.-л.н., доцент Бойко Л.М.; ст. викладач Сміліченко Я.Б.	Суспільних наук
7. Інженерна академія України	д.т.н., професор Воїнов О.П.	Теплоенергетики
8. Академія будівництва України	д.т.н., професор Воїнов О.П.	Теплоенергетики
9. Міжнародна академія холоду	к.т.н. Калініченко І.В.; д.т.н., доцент Коновалов Д.В.; к.т.н., доцент Корнієнко В.С.; к.т.н. професор НУК Андрєєв А. А.; к.п.н., доцент Андрєєва Н. Б.	Теплоенергетики
	к.т.н., професор НУК Андрєєв А. А.	Суднового машинобудування та енергетики
10. Міжнародна асоціація International Association of Technological Development and Innovations (IATDI)	викладач Кобалава Г.О.; к.т.н., доцент Корнієнко В.С.	Теплоенергетики
11. Херсонське територіальне відділення всеукраїнської професійної громадської організації «Спілка аудиторів України»	Притула В.М.	Інформаційних технологій

Продовження табл. 1.2

1	2	3
12. Центр українсько-європейського наукового співробітництва» («ThecenterforUkrainianandEuropeanScientificCooperation»)	викладач Авдюнін Р.Ю.	Суднового машинобудування та енергетики
	к.т.н., доцент без вченого звання Терлич С. В.	Суднобудування та ремонту суден
13. Академія наук суднобудування України	д.е.н., професор Ломоносов А.В.	Економіки
	д.т.н., професор Щедролосев О. В.	Суднобудування та ремонту суден
14. Міжнародна академія стандартизації	д.т.н., професор Щедролосев О. В.	Суднобудування та ремонту суден
15. Товариство зварників України	д.т.н., професор Лебедев В. О.; доцент НУК Лой С.А.; к.т.н., доцент Матвієнко М. В.; доцент Спіхтаренко В.В.	Зварювання

університетів є звичайною справою. Але філія є невеликим навчальним закладом, точніше – відокремленим структурним підрозділом і по суті лише представляє «великий» базовий університет. Участь у переважній більшості усіх заходів та роботі організацій та комісій, пов’язаних з вищою освітою, є важливою з точки зору просування інтересів філії та НУК у цілому.

1.2. Позиціонування філії на освітянському просторі Херсонщини

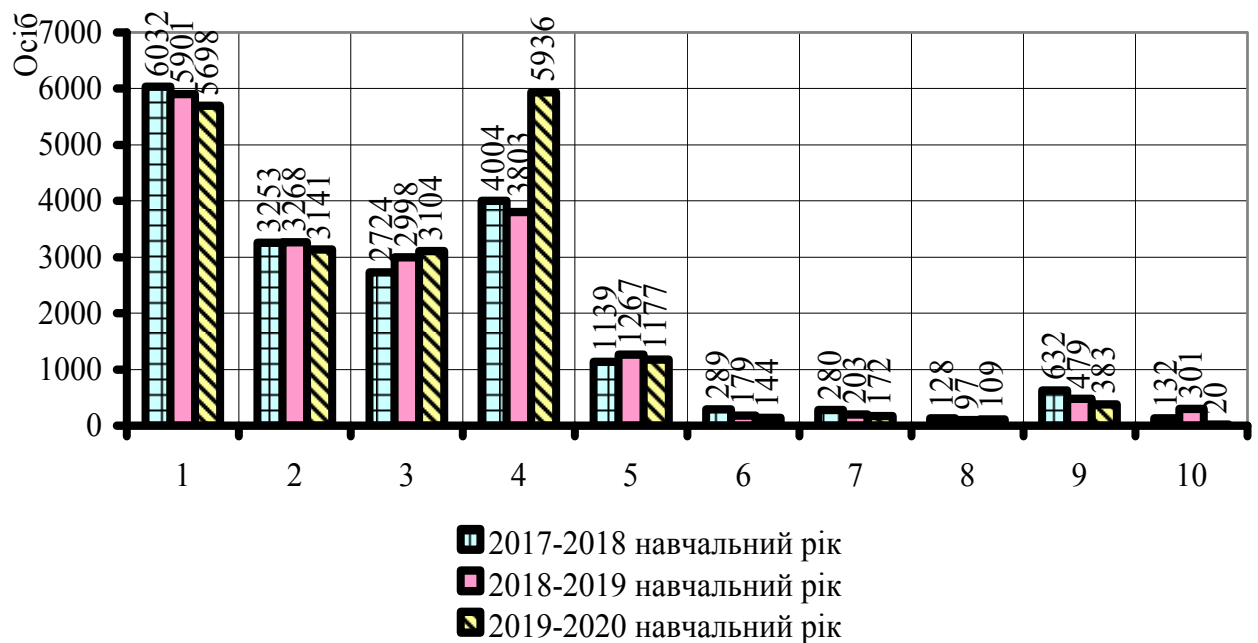
Одним з основних показників, на підставі якого формується уявлення про заклади вищої освіти (ЗВО), є чисельність студентів. Тому найбільш узагальнене уявлення про позиціонування Херсонської філії на освітянському просторі Херсонщини дає визначення її місця серед інших ЗВО на основі контингенту студентів. За цим показником протягом тривалого часу філія впевнено продовжує займати п’яте місце (рис. 1.1).

На рисунку наведено три роки, оскільки за 2020 та 2021 роки інформація відсутня. Водночас очевидно, що Херсонська філія і в ці роки залишається на п’ятому місці.

Попереду філії – чотири «великих» ЗВО:

– Херсонський державний університет, який за чисельністю студентів тривалий час займав перше місце;

– Херсонська державна морська академія, яка у 2019 році перемістилася на перше місце, обійшовши Херсонський державний університет;

1. Херсонський державний університет
2. Херсонський національний технічний університет
3. Херсонський державний аграрний університет
4. Херсонська державна морська академія
5. **Херсонська філія НУК**
6. Міжнародний університет бізнесу і права
7. Херсонський економічно-правовий інститут
8. Новокаховський політехнічний інститут
9. Херсонський факультет Одеського університету внутрішніх справ
10. Херсонський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Рис. 1.1. Розподіл контингенту студентів університетів, академій та інститутів Херсонської області за закладами вищої освіти у 2017-2018 – 2019-2020 навчальних роках (за станом на початок кожного навчального року)

– Херсонський національний технічний університет;
 – Херсонський державний аграрний університет, який поступово наближується до відповідного показника Херсонського національного технічного університету.

Що стосується інших ЗВО регіону, то філія значно випереджає кожний з них. Їх сумарна чисельність не досягає величини контингенту студентів філії.

Однією з найбільших проблем вищої освіти України є скорочення чисельності студентів, яке в Херсонській області продовжується, починаючи з 2008-2009 навчального року (рис. 1.2). Така динаміка контингенту

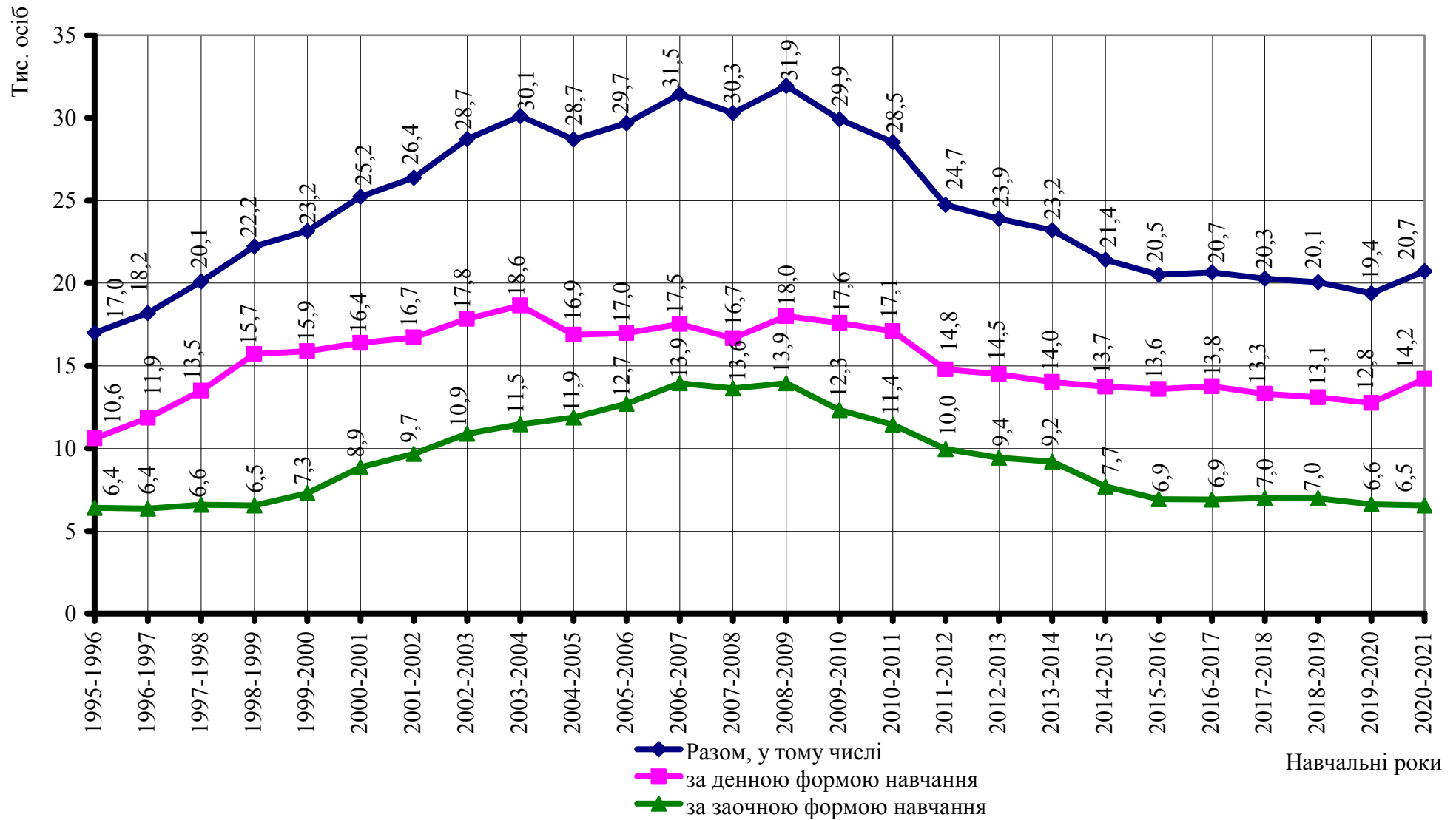

Рис. 1.2. Чисельність студентів університетів, академій та інститутів Херсонської області з 1995-1996 по 2020-2021 навчальні роки

пояснюється, передусім, тривалим погіршення демографічної ситуації та зменшенням чисельності випускників загальноосвітніх шкіл. За останні 26 років максимальний випуск школярів відбувся у 2003 році (рис. 1.3). Тоді школу закінчили майже 13177 осіб. У 2018 році випуск досяг мінімальної позначки, він дорівнював близько 5562 особи. Це становило лише 39,3 % від величини 2003 року. З 2019 року чисельність випускників шкіл дещо збільшується.

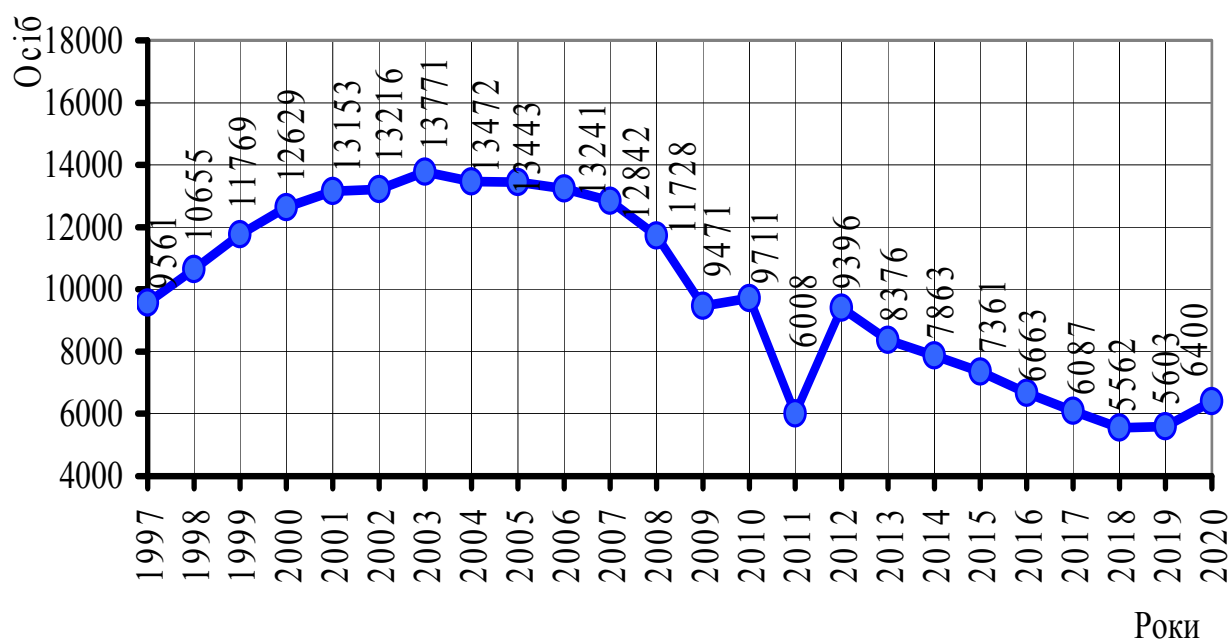

Рис. 1.3. Випуск учнів загальноосвітніми школами
III ступеня Херсонської області

Крім того, має місце суттєвий відтік молоді до ЗВО інших регіонів України. Це стало можливим завдяки тому, що абітурієнти беруть участь у конкурсі одночасно на декілька спеціальностей до декілька ЗВО різних регіонів. Також намітилася тенденція від'їзду молоді у ЗВО інших країн. Тим більше, що у цьому випадку немає потреби брати участь у ЗНО. Зокрема, з 5177 осіб, які закінчили загальноосвітні школи III ступеня Херсонщини у 2019 році, до закладів вищої освіти за інформацією районних управлінь освіти поступило 2924 особи. З них до ЗВО Херсонської області зараховано 1020 осіб, до ЗВО інших регіонів України 1763 особи і до ЗВО інших країн – 141 особа (табл. 1.3).

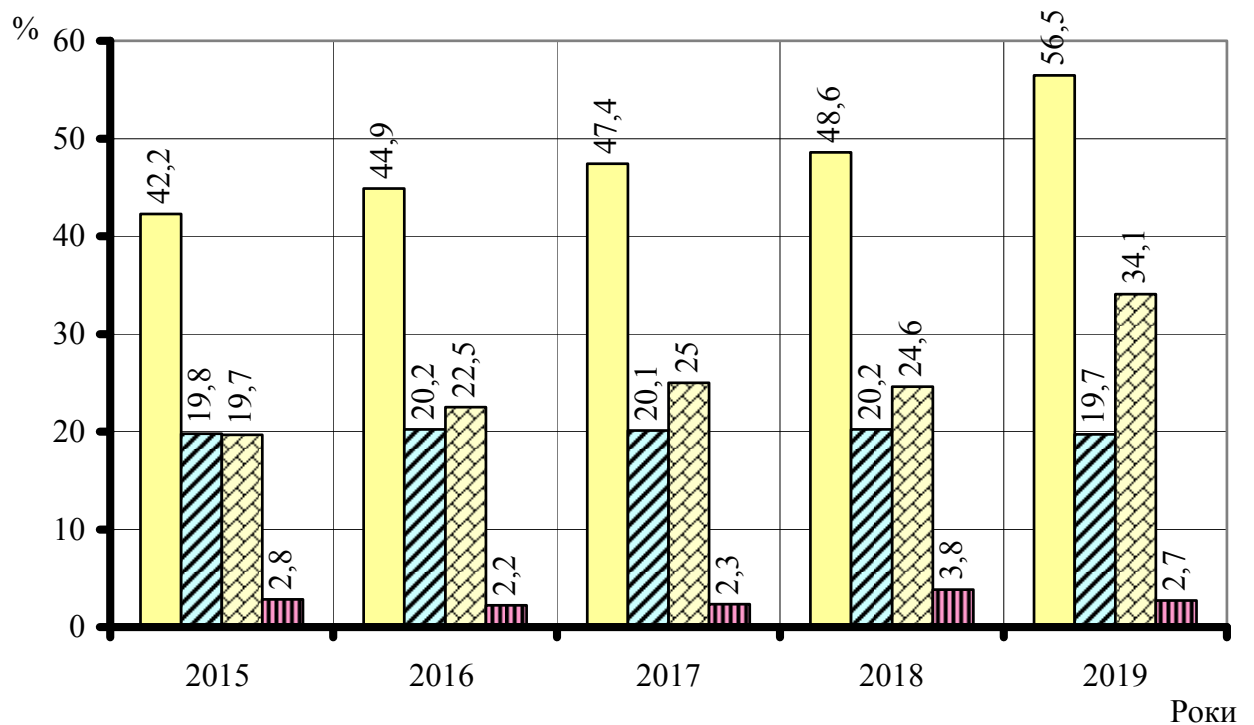
Основні освітні траєкторії до здобуття вищої освіти у ЗВО Херсонщини
випускниками загальноосвітніх шкіл у 2015-2019 роках

Показники	Роки									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	абсолют., осіб	%	абсолют., осіб	%	абсолют., осіб	%	абсолют., осіб	%	абсолют., осіб	%
Випуск учнів загальноосвітніх шкіл III ступеня	7361	100	6663	100	6087	100	5562	100	5177	100
Всього зараховано до ЗВО м. Херсона, інших областей України та інших країн світу	3110	42,2	2994	44,9	2888	47,4	2701	48,6	2924	56,5
1. Зараховані до ЗВО м. Херсона та Херсонської області	1455	19,8	1349	20,2	1224	20,1	1125	20,2	1020	19,7
2. Зараховані до ЗВО інших областей та міст України	1449	19,7	1496	22,5	1522	25,0	1366	24,6	1763	34,1
3. Зараховані до ЗВО інших країн світу	206	2,8	149	2,2	142	2,3	210	3,8	141	2,7

Питома вага тих, хто був зарахований до ЗВО протягом 2015-2019 років, у загальній кількості випускників цих років поступово збільшилася з 42,2 % до 56,5 % (рис. 1.4).

Водночас питома вага вступників, що були зараховані до ЗВО м. Херсона та Херсонської області, коливалася у вузьких межах (від 19,7 % до 20,2 %). При цьому абсолютна кількість зарахованих зменшилася з 1455 осіб у 2015 році до 1020 осіб у 2019 році.

Суттєво збільшилася частка випускників шкіл Херсонщини до ЗВО інших областей та міст України. У 2015 році вона становила 19,7 %, а у 2019 році – вже 34,1 %.

- Всього зараховано до ЗВО м. Херсона, інших областей України та інших країн світу
- ▨ 1. Зараховані університетів, академій, інститутів м. Херсона та Херсонської області
- ▩ 2. Зараховані до університетів, академій, інститутів інших областей та міст України
- ▤ 3. Зараховані до університетів, академій, інститутів інших країн світу

Рис. 1.4. Динаміка осіб, зарахованих до закладів вищої освіти Херсонщини, інших областей України та інших країн у 2015-2019 роках

Стан вищої освіти Херсонщини та місце Херсонської філії НУК в регіональному освітньому середовищі відображають також зміни контингенту студентів ЗВО області. За останні вісім навчальних років (з 2011-2012 по 2019-2020) контингент студентів ЗВО Херсонської області зменшився на 16,0 % (рис. 1.5). Збільшення загальної чисельності студентів відбулося лише в одному ЗВО – Херсонській державній морській академії. Причому це зростання виявилось великим, більше, ніж у два рази. В усіх інших ЗВО відбулося зменшення контингенту.

У Херсонській філії НУК скорочення відбулося на 11,0 %. Це найменше скорочення контингенту серед ЗВО Херсонщини за виключенням Херсонської державної морської академії. Херсонська філія НУК за цим

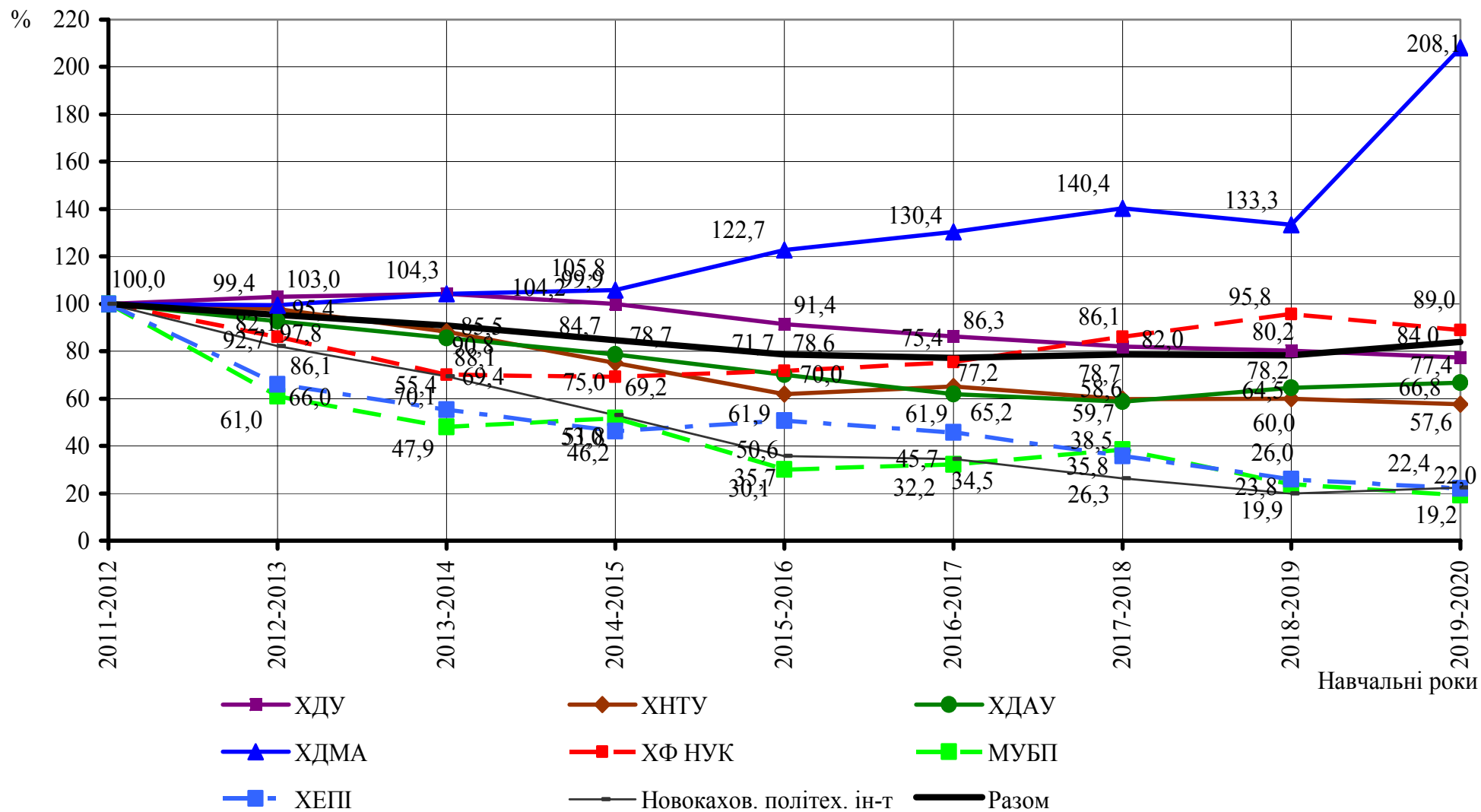

Рис. 1.5. Зміни контингенту студентів університетів, академій та інститутів Херсонської області з 2011-2012 по 2019-2020 навчальні роки

показником у 2019-2020 навчальному році, як і у попередньому, займає друге місце (а перед цим – третє).

Наступний за даним показником – Херсонський державний університет, в якому контингент скоротився на 22,6 %. В усіх інших ЗВО загальна чисельність студентів зменшилася у значно більшому ступені, ніж в середньому по Херсонській області.

В них величина зменшення контингенту, яка є дуже суттєвою, становить:

- Херсонський державний аграрний університет – 33,2 %;
- Херсонський національний технічний університет – 42,4 %;
- Приватний вищий навчальний заклад «Новокаховський політехнічний інститут» – 77,6 %;
- Приватний вищий навчальний заклад «Херсонський економічно-правовий інститут» – 78,0 %;

Контингент студентів збільшився тільки у трьох ЗВО – Херсонській державній морській академії, Херсонському державному аграрному університеті і Приватному вищому навчальному закладі «Новокаховський політехнічний інститут».

Чисельність студентів, які навчаються за денною формою, у ЗВО Херсонської області за вісім років зменшилася на 3,7 % (рис. 1.6). Його збільшення відбулося у двох ЗВО:

- у Херсонській державній морській академії – на 197,0 %;
- У Херсонській філії НУК – на 14,7 %.

В усіх інших ЗВО спостерігається скорочення кількості студентів, які навчаються за денною формою. Величина скорочення дорівнює:

- Херсонський державний аграрний університет – 7,8 %;
- Херсонський державний університет 23,7 %;
- Херсонський національний технічний університет – 30,2 %;
- Приватний вищий навчальний заклад «Новокаховський політехнічний інститут» – 66,9 %;

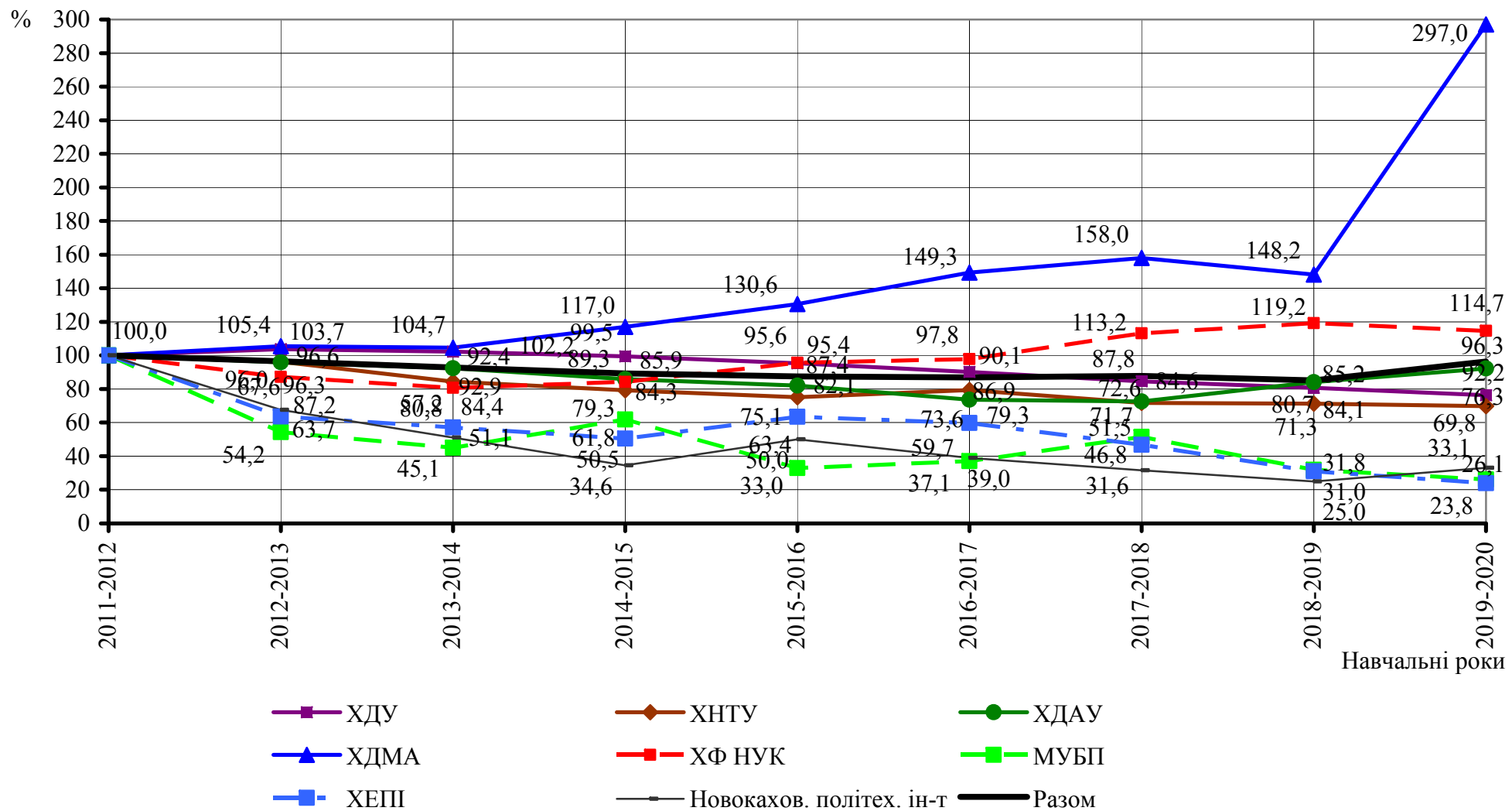

Рис. 1.6. Зміни чисельності студентів, що навчалися за денною формою в університетах, академіях та інститутах Херсонської області з 2011-2012 по 2019-2020 навчальні роки

– Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний університет бізнесу і права» – 73,9 %;

– Приватний вищий навчальний заклад «Херсонський економічно-правовий інститут» – 76,2.

Зростання контингенту студентів, які навчаються за денною формою, у 2019-2020 навчальному році у порівнянні з попереднім відбулося у трьох ЗВО – Херсонській державній морській академії, Херсонському державному аграрному університеті, Приватному вищому навчальному закладі «Новокаховський політехнічний інститут».

За заочною формою навчання зменшення контингенту студентів Херсонської області у 2012-2019 роках становить 32,6 % (рис. 1.7). Збільшення контингенту відбулося лише в Херсонській державній морській академії (на 45,9 %). В усіх інших ЗВО кількість студентів, що навчаються за заочною формою, зменшилася. Величина зменшення становить:

– Херсонський державний університет 20,3 %;

– Херсонській філії НУК – на 38,3 %;

– Херсонський державний аграрний університет – 57,6 %;

– Херсонський національний технічний університет – 64,5 %;

– Приватний вищий навчальний заклад «Новокаховський політехнічний інститут» – 81,8 %.

– Приватний вищий навчальний заклад «Херсонський економічно-правовий інститут» – 80,3 %;

– Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний університет бізнесу і права» – 90,4 %.

За 2019-2020 навчальний рік контингент студентів, які навчаються за заочною формою, збільшився у чотирьох ЗВО – Херсонській державній морській академії, Херсонському державному аграрному університеті, Приватному вищому навчальному закладі «Новокаховський політехнічний інститут». У Приватному вищому навчальному закладі «Херсонський економічно-правовий інститут» чисельність студентів, що навчаються за заочною формою, не змінилася.

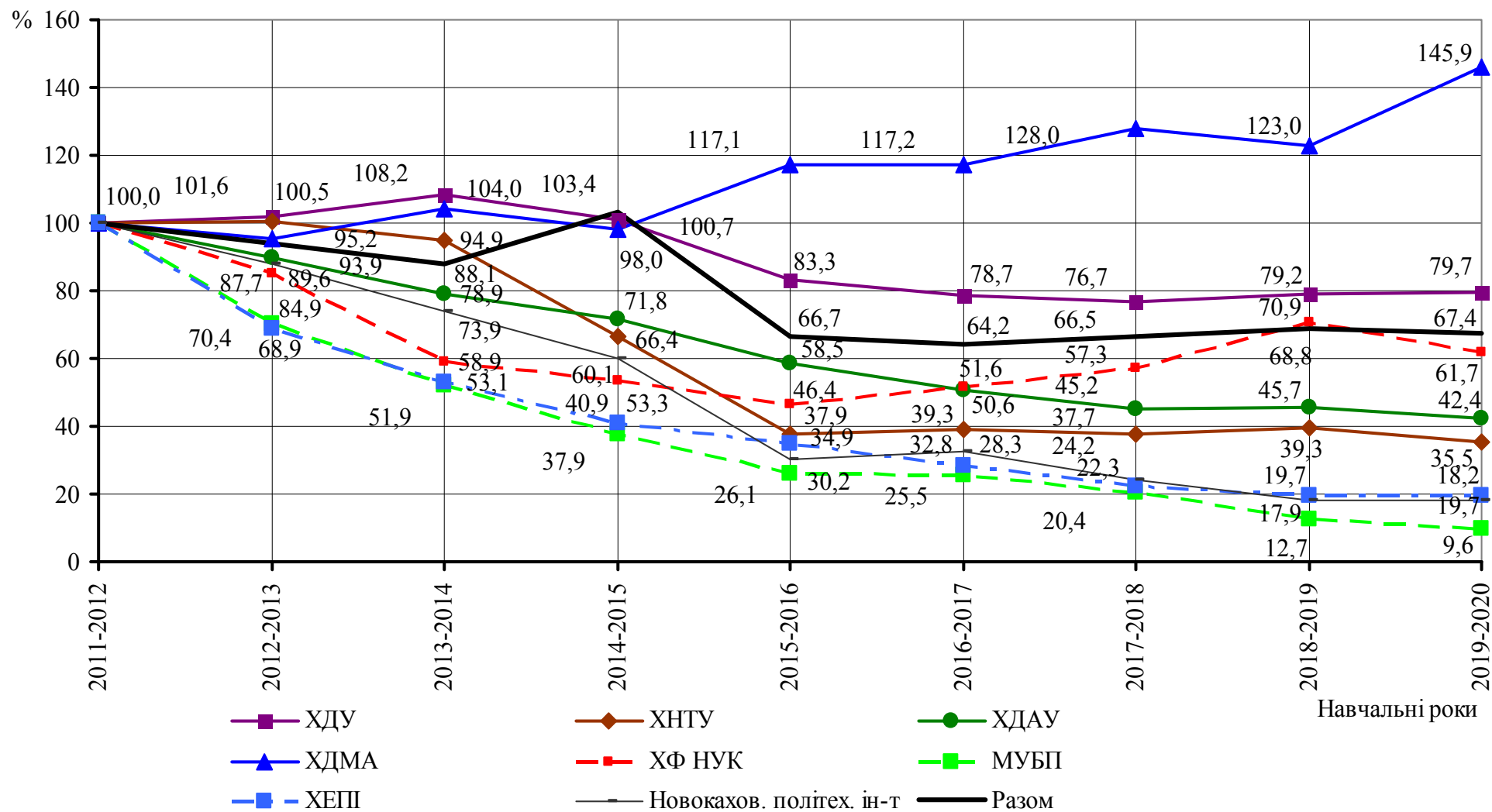

Рис. 1.7. Зміни чисельності студентів, що навчалися за заочною формою в університетах, академіях та інститутах Херсонської області з 2011-2012 по 2019-2020 навчальні роки

Отже, в цілому можна зробити висновок, що у порівнянні з іншими ЗВО області Херсонська філія НУК показує досить непогані результати.

1.3. Роль Херсонської філії НУК в урізноманітненні спрямованості та змісту підготовки здобувачів вищої освіти

У цей час в Херсонській філії навчання студентів провадиться за дев'ятьма спеціальностями за першим (бакалаврським) рівнем і за десятьма спеціальностями за другим (магістерським) рівнем. З них за шістьма спеціальностями підготовка фахівців здійснюється в інших ЗВО Херсонщини за бакалаврським рівнем і за сімома – за магістерським рівнем.

Тільки Херсонська філія забезпечує навчання за бакалаврським та магістерським рівнями вищої освіти за спеціальностями:

- 135 Суднобудування;
- 142 Енергетичне машинобудування;
- 144 Теплоенергетика.

В інших ЗВО Херсонської області підготовка фахівців за цими спеціальностями не здійснюється.

Ще за трьома спеціальностями першого (бакалаврського) рівня підготовка фахівців у філії здійснюється за освітньо-професійними програмами, які мають суттєві відмінності від інших ЗВО Херсонщини. Це спеціальності:

- 131 Прикладна механіка (освітньо-професійна програма «Інжиніринг зварювання та споріднених процесів»);
- 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (освітньо-професійна програма «Електромеханіка»);
- 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (освітньо-професійна програма «Автоматизоване управління технологічними об'єктами та комплексами»).

Також кардинально відрізняються від освітньо-професійних програм інших ЗВО Херсонської області шість освітньо-професійних програм, за

якими у філії провадиться навчання студентів за п'ятью спеціальностями другого (магістерського) рівня, у тому числі:

– 122 Комп'ютерні науки (освітньо-професійна програма «Інформаційні управляючі системи та технології»);

– 132 Матеріалознавство (освітньо-професійна програма «Інжиніринг зварювання та споріднених процесів»);

– 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (освітньо-професійні програми «Електромеханічні системи автоматизації та електропривод» і «Експлуатація суднових автоматизованих систем»);

– 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (освітньо-професійна програма «Автоматизоване управління судновими енергетичними установками»);

– 051 Економіка (освітньо-професійна програма «Економіка доквілля і природних ресурсів»).

Ступінь «оригінальності» спеціальностей та освітньо-професійних програм філії на ринку освітніх послуг Херсонщини, що характеризує їх неповторюваність в інших ЗВО регіону, показана в табл. 1.4

Таблиця 1.4

Ступінь «оригінальності» спеціальностей та освітньо-професійних програми Херсонської філії НУК на ринку освітніх послуг Херсонщини

Ступінь оригінальності спеціальностей і освітньо-професійних програм філії для ринку освітніх послуг Херсонської області	Спеціальності та освітньо-професійні програми філії
1	2
1. Підготовка фахівців за бакалаврським та магістерським рівнями вищої освіти здійснюється лише у філії	135 Суднобудування; 142 Енергетичне машинобудування; 144 Теплоенергетика
2. Підготовка фахівців за першим (бакалаврським) рівнем здійснюється за оригінальними освітньо-професійними програмами, які мають суттєві відмінності від інших ЗВО Херсонщини	131 Прикладна механіка (освітньо-професійна програма «Інжиніринг зварювання та споріднених процесів»); 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (освітньо-професійна програма «Електромеханіка»); 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (освітньо-професійна програма «Автоматизоване управління технологічними об'єктами та комплексами»)

1	2
3. Оригінальні освітньо-професійні програми, за якими у філії провадиться навчання студентів за другим (магістерським) рівнем і які мають кардинальні відмінності від ОПП інших ЗВО Херсонської області	122 Комп'ютерні науки (освітньо-професійна програма «Інформаційні управляючі системи та технології»); 132 Матеріалознавство (освітньо-професійна програма «Інжиніринг зварювання та споріднених процесів»); 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (освітньо-професійні програми «Електромеханічні системи автоматизації та електропривод» та «Експлуатація суднових автоматизованих систем»); 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (освітньо-професійна програма «Автоматизоване управління судновими енергетичними установками»); 051 Економіка (освітньо-професійна програма «Економіка довкілля і природних ресурсів»).

Отже, за двома третинами (0,67) спеціальностей філії підготовка фахівців за бакалаврським рівнем здійснюється ще хоча б в одному іншому ЗВО Херсонщини. За спеціальностями магістерського рівня цей показник (коефіцієнт дублювання) дорівнює 0,70 (табл. 1.5).

Але при такому – формальному підході увага акцентується лише на зовнішньому прояві явищ, у цьому випадку – на формальній наявності однієї тій самої спеціальності в двох або більшій кількості ЗВО регіону. Водночас не враховується, що підготовка в різних ЗВО може здійснюватися за однією тією ж спеціальністю, але за різними освітньо-професійними програмами, що відрізняються одна від одної. Причому спрямованість і зміст підготовки фахівців відрізнятися можуть дуже суттєво.

Зокрема, за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка підготовка фахівців здійснюється у Херсонській філії, а також у Херсонському національному технічному університеті (ХНТУ). Але підготовка фахівців за цією спеціальністю у вказаних ЗВО за своїми спрямованістю та змістом має значні відмінності. До 2015 року (до введення в дію «Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється

Коефіцієнт дублювання спеціальностей
та освітньо-професійних програм Херсонської філії,
за якими здійснюється підготовка фахівців й іншими ЗВО регіону

Показник	Бакалаврський рівень	Магістерський рівень
Спеціальності		
1. Загальна кількість спеціальностей Херсонської філії	9	10
2. Кількість спеціальностей, за якими підготовка здійснюється одночасно у Херсонській філії та в інших ЗВО регіону	6	7
3. Коефіцієнт дублювання спеціальностей	0,67	0,70
Освітньо-професійні програми		
1. Загальна кількість освітньо-професійних програм Херсонської філії	16	20
2. Кількість освітньо-професійних програм, за якими підготовка здійснюється одночасно у Херсонській філії та в інших ЗВО регіону	3	2
3. Коефіцієнт дублювання освітньо-професійних програм	0,19	0,10

підготовка здобувачів вищої освіти») навчання студентів в цих ЗВО здійснювалося за двома різними напрямками підготовки та спеціальностями, за якими провадилося навчання спеціалістів і магістрів. У ХНТУ підготовка фахівців здійснювалася за напрямом підготовки 6.050701 «Електротехніка та електротехнології» (бакалаври) та за двома однойменними спеціальностями 7.05070107 і 8.05070107 «Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії» (спеціалісти і магістри), а у Херсонській філії Національного університету кораблебудування – за напрямом підготовки 6.050702 «Електромеханіка» та однойменними спеціальностями 7.05070204 8.05070204 «Електромеханічні системи автоматизації та електропривод» (спеціалісти та магістри).

У цей час підготовка бакалаврів та магістрів за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка ХНТУ і Херсонською філією НУК здійснюються за різними освітньо-професійними

програмами, які мають суттєві відмінності. Випускники при цьому виконують зовсім різні завдання.

З урахуванням цих обставин, які мають принципове значення, визначення ролі Херсонської філії в урізноманітненні спрямованості та змісту підготовки здобувачів вищої освіти має базуватися на сутнісному підході, який передбачає проникнення в сутність досліджуваного явища і в даному випадку враховує сутнісні характеристики освітньо-професійних програм.

У Херсонській філії за бакалаврським рівнем підготовки лише за трьома спеціальностями освітньо-професійні програми філії повністю або частково співпадають з освітньо-професійними програмами інших ЗВО. Це 051 Економіка, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність і 121 Інженерія програмного забезпечення (табл. 1.6). Ще за трьома спеціальностями – 131 Прикладна механіка, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології освітньо-професійні програми абсолютно різні.

За спеціальностями другого (магістерського) рівня з освітньо-професійними програмами інших ЗВО повністю співпадає, як видно табл. 1.7, лише одна освітньо-професійна програма філії (051 Економіка підприємства). Ще дві співпадають частково (073 Менеджмент організацій та адміністрування і 076 Бізнес і приватне підприємництво).

Коефіцієнти дублювання освітньо-професійних програм філії, які відображають сутнісний підхід, становлять:

- за першим (бакалаврським) рівнем – 0,19;
- другим (магістерським) рівнем – 0,10 (табл. 1.5).

Про масштаби дублювання підготовки фахівців Херсонської філією за спеціальностями та освітньо-професійними програмами, навчання за якими здійснюється і в інших ЗВО Херсонщини, більш точно свідчать коефіцієнти масштабів дублювання, які обчислені виходячи з чисельності студентів, що навчаються за спеціальностями, підготовка за якими крім філії здійснюється в інших ЗВО Херсонської області. У філії за спеціальностями, які є в інших

Таблиця 1.6

Перелік спеціальностей та освітніх програм ЗВО Херсонської області першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за якими підготовка здійснюється одночасно у Херсонській філії (ХФ НУК) та в інших ЗВО регіону

(зеленим кольором виділені галузі знань і спеціальності, які крім філії ліцензовані й іншими ЗВО;
жовтим – освітньо-професійні програми, навчання з яких провадиться у філії та в інших ЗВО)

Галузь знань	Спеціальність	Освітні програми, за якими провадиться навчання							
		ХФ НУК	ХДУ	ХНТУ	ХДАУ	ХЕПІ	МУБІП	МАУП	Н-К ПТІ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	Економіка підприємства	Економіка	Економіка підприємства і бізнес-аналітика	051 Економіка			Економіка	Економіка підприємства
				Економічна безпека					
		Економіка довкілля і природних ресурсів		Економічна кібернетика				Економіка праці	
Управління та адміністрування	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Бізнес і приватне підприємництво	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Товарознавство і торговельне підприємництво	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність				
				Оптова, роздрібна та Інтернет-торгівля					
Інформаційні технології	121 Інженерія програмного забезпечення	Інженерія програмного забезпечення	Інженерія програмного забезпечення	Програмна інженерія					
				Програмне забезпечення систем					
				Програмування смарт-пристроїв та вбудованих систем					

Продовження табл. 1.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Механічна інженерія	131 Прикладна механіка	Інжиніринг зварювання та споріднених процесів		Прикладна механіка					Інженерна механіка
Електрична інженерія	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електромеханіка		Електротехніка та електротехнології					Електромеханіка
Автоматизація та приладобудування	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Автоматизоване управління технологічними об'єктами та комплексами		Автоматизовані робототехнічні системи та мехатроніка					
				Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології					
Механічна інженерія	135 Суднобудування	5 ОПП							
Електрична інженерія	142 Енергетичне машинобудування	2 ОПП							
Електрична інженерія	144 Теплоенергетика	2 ОПП							

Таблиця 1.7

Перелік спеціальностей та освітніх програм ЗВО Херсонської області за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, за якими підготовка здійснюється одночасно у Херсонській філії (ХФ НУК) та в інших ЗВО регіону

(зеленим кольором виділені галузі знань і спеціальності, які крім філії ліцензовані й іншими ЗВО;
жовтим – освітньо професійні програми, навчання з яких провадиться у філії та в інших ЗВО)

Галузь знань	Спеціальність	Освітні програми, за якими провадиться навчання								
		ХФ НУК	ХДУ	ХНТУ	ХДАУ	ХЕП	МУБП	МАУП	Н-К ПТІ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	Економіка підприємства	Економіка	Економіка підприємства	Економіка					
		Економіка довкілля і природних ресурсів		Економічна безпека						
Управління та адміністрування	073 Менеджмент	Менеджмент організацій та адміністрування	Менеджмент	Менеджмент зовнішньо-економічної діяльності	Менеджмент	Бізнес-адміністрування	Менеджмент			
				Менеджмент готельного і туристичного бізнесу	Менеджмент закладів охорони здоров'я					
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Бізнес і приватне підприємство			Бізнес-адміністрування	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність				
					Якість, стандартизація та сертифікація продовольчих і непродовольчих товарів					
					Якість, стандартизація та сертифікація послуг					
					Товарознавство та експертиза в митній справі					

Продовження табл. 1.7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Інформаційні технології	122 Комп'ютерні науки	Інформаційні управляючі системи та технології	Комп'ютерні науки	Консолідована інформація					
				Управління проектами					
Механічна інженерія	132 Матеріалознавство	Інжиніринг зварювання та споріднених процесів		Матеріали і техніка в транспортній галузі					
Електрична інженерія	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електромеханічні системи автоматизації та електропривод		Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії					
		Експлуатація суднових автоматизованих систем							
Автоматизація та приладобудування	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Автоматизоване управління судновими енергетичними установками		Автоматизовані робототехнічні системи та мехатроніка					
				Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології					
Механічна інженерія	135 Суднобудування	6 ОПП							
Електрична інженерія Електрична інженерія	142 Енергетичне машинобудування	3 ОПП							
	144 Теплоенергетика	2 ОПП							

ЗВО, у 2019 році навчалося за першим (бакалаврським) рівнем 276 осіб (табл. 1.8), за другим (магістерським) рівнем – 242 особи (табл. 1.9).

Таблиця 1.8

Чисельність студентів ЗВО Херсонської області за спеціальностями першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за якими підготовка здійснюється одночасно у філії та в інших ЗВО регіону (формальний підхід)

Спеціальність	Показник	Назва ЗВО							Разом
		ХФ НУК	ХДУ	ХНТУ	ХДАУ	ХЕП	МУБП	Н-К ПТТ	
051 Економіка	Осіб	33	39	86	71			22	251
	%	13,1	15,5	34,3	28,3			8,8	100,0
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Осіб	41	18	95	81				235
	%	17,4	7,7	40,4	34,5				100,0
121 Інженерія програмного забезпечення	Осіб	19	74	209					302
	%	6,3	24,5	69,2					100,0
131 Прикладна механіка	Осіб	36		34				36	106
	%	34,0		32,1				34,0	100,0
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Осіб	147		74				38	259
	%	56,8		28,6				14,7	100,0
Разом	Осіб	276	131	498	152			96	1153
	%	23,9	11,4	43,2	13,2			8,3	100,0

Таблиця 1.9

Чисельність студентів ЗВО Херсонської області за спеціальностями другого (магістерського) рівня вищої освіти, за якими підготовка здійснюється одночасно у Херсонській філії та в інших ЗВО регіону (формальний підхід)

Спеціальність	Показник	Назва ЗВО							Разом
		ХФ НУК	ХДУ	ХНТУ	ХДАУ	ХЕП	МУБП	Н-К ПТТ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
051 Економіка	Осіб	11	23	29	25				88
	%	12,5	26,1	33,0	28,4				100,0
073 Менеджмент	Осіб	4	47	110	58	27	5		251
	%	1,6	18,7	43,8	23,1	10,8	2,0		100,0
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Осіб	17		43	33				93
	%	18,3		46,2	35,5				100,0
122 Комп'ютерні науки	Осіб	17	19	28					64
	%	26,6	29,7	43,8					100,0

Продовження табл. 1.9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
132 Матеріалознавство	Осіб	18		24					42
	%	42,9		57,1					100,0
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Осіб	175		32					207
	%	84,5		15,5					100,0
Разом	Осіб	242	89	266	116	27	5		745
	%	32,5	11,9	35,7	15,6	3,6	0,7		100,0

У зв'язку з суттєвими відмінностями в освітньо-професійних програмах ці коефіцієнти не відображають реальний стан справ. Так, за однаковими з іншими ЗВО програмами у філії за першим (бакалаврським) рівнем навчаються лише 93 студенти, а за другим (магістерським) – 32 особи (табл. 1.10).

Таблиця 1.10

Чисельність студентів ЗВО Херсонської області, які навчаються за освітньо-професійними програмами, що є у Херсонській філії та в інших ЗВО регіону (сутнісний підхід)

Спеціальність	Показник	Назва ЗВО							Разом
		ХФ НУК	ХДУ	ХНТУ	ХДАУ	ХЕП	МУБП	Н-К ПТІ	
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти									
051 Економіка	Осіб	33	39	86	71			22	251
	%	13,1	15,5	34,3	28,3			8,8	100,0
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Осіб	41	18	95	81				235
	%	17,4	7,7	40,4	34,5				100,0
121 Інженерія програмного забезпечення	Осіб	19	74	209					302
	%	6,3	24,5	69,2					100,0
Разом за першим рівнем вищої освіти	Осіб	93	131	390	152			22	788
	%	11,8							
Другий (магістерський) рівень вищої освіти									
051 Економіка	Осіб	11	23	29	25				88
	%	12,5	26,1	33,0	28,4				100,0
073 Менеджмент	Осіб	4	47	110	58	27	5		251
	%	1,6	18,7	43,8	23,1	10,8	2,0		100,0
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Осіб	17		43	33				93
	%	18,3		46,2	35,5				100,0
Разом за другим рівнем вищої освіти	Осіб	32	70	182	116	27	5		432
	%	7,4							
Разом по філії	Осіб	125	201	572	268	27	5	22	1220
	%	10,2	11,4	43,2	13,2			8,3	100,0

Враховуючи, що у філії станом на 01.10.2019 року в цілому налічувалося 1177 студентів, з яких 626 осіб навчалися за першим (бакалаврським) рівнем і 551 – за другим (магістерським) рівнем, коефіцієнти масштабів дублювання спеціальностей, обчислені виходячи з чисельності студентів, становлять відповідно 44,1 % та 43,9 % (табл. 1.11). В цілому по філії цей показник дорівнює 44,0 %.

Таблиця 1.11

Коефіцієнти масштабів дублювання, визначений
за спеціальностями та освітньо-професійними програмами

Показник	Перший (бакалаврський) рівень	Другий (магістерський) рівень	В цілому по філії
1. Кількість студентів Херсонської філії НУК	626	551	1177
2. Кількість студентів, які навчаються за дублюючими спеціальностями	276	242	518
3. Кількість студентів, які навчаються за дублюючими освітньо-професійними програмами	93	32	125
4. Коефіцієнт дублювання, визначений за спеціальностями	0,44	0,44	0,44
5. Коефіцієнт дублювання, визначений за освітньо-професійними програмами	0,15	0,06	0,11

Коефіцієнти масштабів дублювання, розраховані за освітньо-професійними програмами, становлять: за першим (бакалаврським) рівнем 0,15; за другим (магістерським) рівнем – 0,06 (табл. 1.9). Тобто тільки 15 % студентів Херсонської філії за обраними освітньо-професійними програмами могли б навчатися в інших ЗВО з метою здобуття ступеню бакалавра та 6 % – для здобуття ступеню магістра.

Для визначення ролі філії в підготовці фахівців за однаковими з іншими ЗВО спеціальностями та освітньо-професійними програмами слід розрахувати питому вагу студентів даних спеціальностей у філії. Як видно з

табл. 1.8, за спеціальностями, які є у філії та в інших ЗВО, за першим (бакалаврським) рівнем на філію припадає від 13,1 % студентів (спеціальність 051 Економіка) до 56,8 % (спеціальність 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка).

В цілому частка філії у підготовці студентів за дублюючими спеціальностями за першим (бакалаврським) рівнем становить 23,9 % (рис. 1.8).

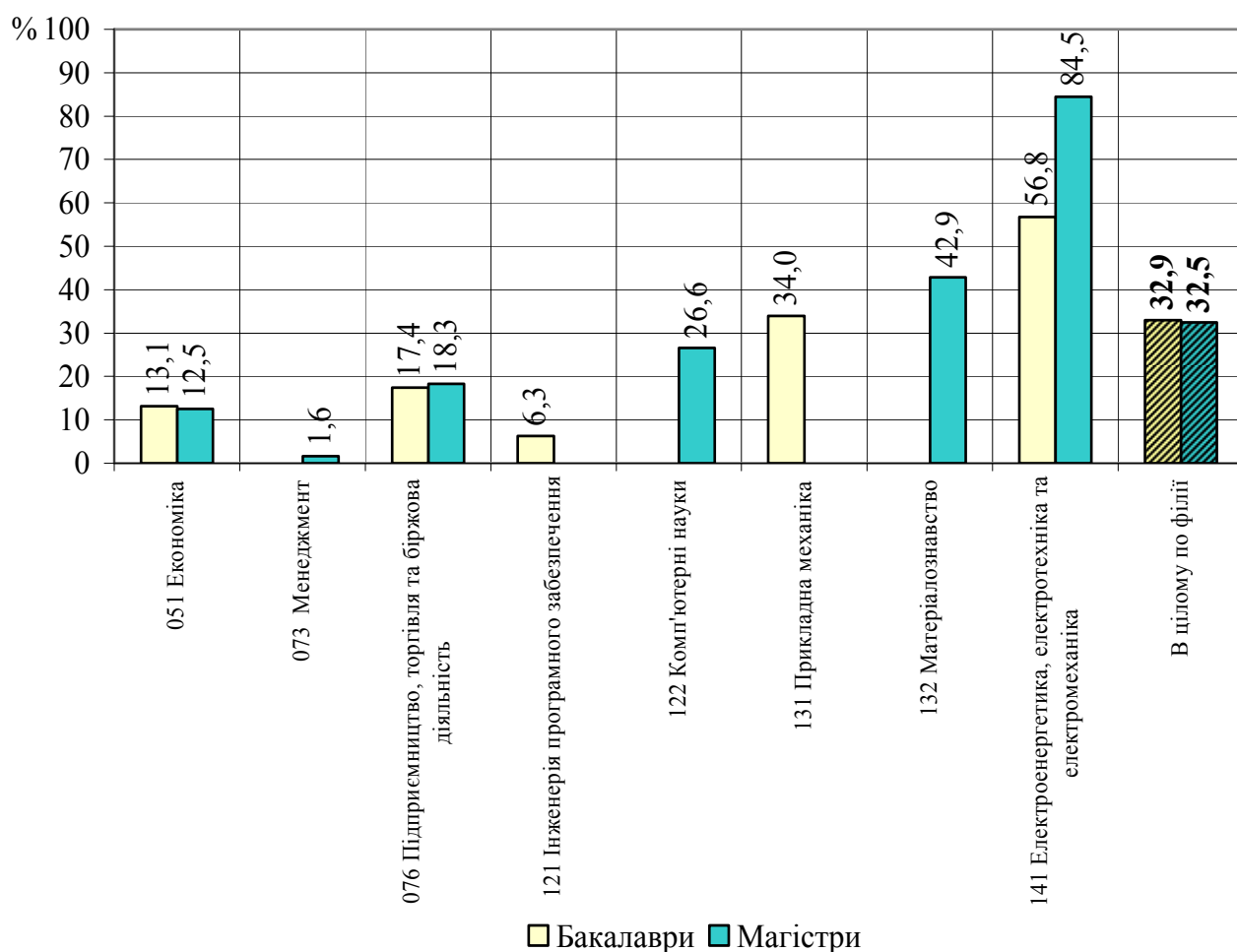

Рис. 1.8. Питома вага студентів Херсонської філії у загальній чисельності студентів Херсонщини, які навчаються за вказаними спеціальностями в усіх ЗВО Херсонської області

Для другого (магістерського) рівня мінімальна частка студентів філії, що навчаються за однаковими з іншими ЗВО спеціальностями як свідчать дані табл. 1.7, припадає на спеціальність 073 Менеджмент (1,6 %),

максимальна – на спеціальність 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (84,5 %).

В цілому на філію припадає 32,5 % студентів, які навчаються за дублюючими спеціальностями з метою здобуття ступеню магістра. Тобто у Херсонській філії за тими спеціальностями, за якими підготовка здійснюється одночасно і у філії, і інших ЗВО Херсонщини, навчається третина студентів.

Цей показник, розрахований згідно з формальним підходом, необхідно уточнити. При розрахунках впливу Херсонської філії НУК на урізноманітнення підготовки фахівців згідно з сутнісним підходом загальну кількість студентів, підготовка яких здійснюється за спеціальностями, що є і у філії, і в інших ЗВО, слід поділяти на тих, які навчаються за однаковими та різними за назвою, спрямованістю та змістом освітньо-професійними програмами.

Оскільки за спеціальностями бакалаврського рівня 131 Прикладна механіка та 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, а також за спеціальностями магістерського рівня 132 Матеріалознавство та 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, освітньо-професійні програми Херсонської філії НУК суттєво відрізняються від освітньо-професійних програм ХНТУ, в якому навчання провадиться за цими ж самими спеціальностями, при розрахунках ці спеціальності до уваги не братимуться.

Питома вага студентів Херсонської філії у загальній чисельності студентів, які навчаються за однаковими освітньо-професійними програмами вказаних спеціальностей в усіх ЗВО Херсонської області, є незначною (рис. 1.9). В цілому на філію припадає тільки 11,8 % студентів, які навчаються за дублюючими освітньо-професійними програмами за першим (бакалаврським) рівнем, і 7,4 % осіб, що здобувають ступінь магістра.

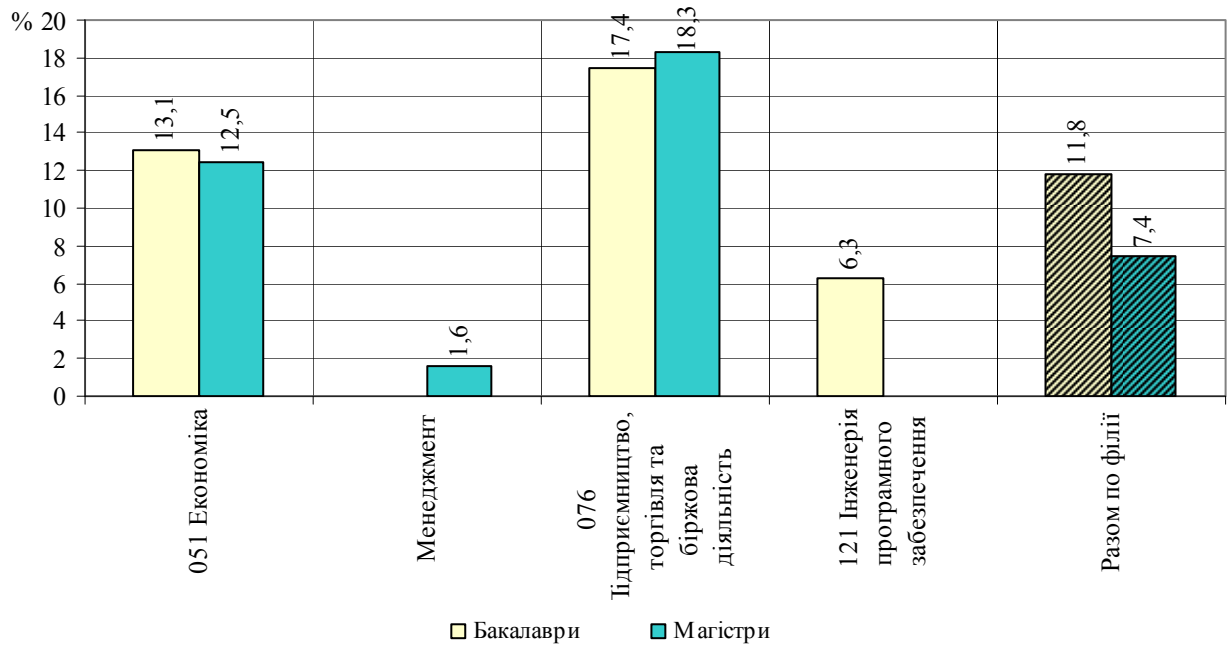

Рис. 1.9. Питома вага студентів Херсонської філії у загальній чисельності студентів, які навчаються за однаковими освітньо-професійними програмами вказаних спеціальностей в усіх ЗВО Херсонської області

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ ХЕРСОНСЬКОЮ ФІЛІЄЮ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ

2.1. Законодавче та нормативне забезпечення діяльності

Херсонської філії Національного університету кораблебудування

У 2017-2021 роках діяльність Херсонської філії Національного університету кораблебудування, як і раніше, здійснювалася у суворій відповідності до нормативно-правових та розпорядчих актів, що регулюють діяльність закладів вищої освіти (ЗВО), до яких відносяться:

1. Загальнодержавна нормативно-правова база, у тому числі Конституція України; Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про оплату праці» та ін.; акти Президента України та Кабінету Міністрів України, що стосуються системи вищої освіти; накази інших центральних органів виконавчої влади України, дія яких розповсюджується на ЗВО тощо.

2. Галузеві нормативні та розпорядчі документи.

3. Рішення та рекомендації регіональних органів влади, які відносяться до діяльності ЗВО.

4. Нормативні та розпорядчі документи Національного університету кораблебудування (НУК), які включають Статут університету та систему нормативних актів, які регулюють окремі сторони діяльності («Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова»; «Положення про організацію самостійної роботи студентів у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова»; «Правила прийому до аспірантури та докторантури Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова» та ін.

5. Нормативні та розпорядчі документи Херсонської філії (ХФ), до яких відносяться:

- «Положення про Херсонську філію НУК»;
- «Концепція діяльності Херсонської філії НУК»;
- «Положення про вчену раду Херсонської філії НУК»;
- «Положення про методичну раду Херсонської філії НУК»;
- «Положення про адміністративно-господарську частину Херсонської філії НУК»;
- «Положення про навчально-організаційний відділ Херсонської філії НУК»;
- «Положення про відділ роботи зі студентами Херсонської філії НУК»;
- «Положення про деканати факультетів Херсонської філії НУК»;
- «Положення про відбіркову комісію Херсонської філії НУК»;
- «Положення про моніторинг якості освіти у Херсонській філії НУК»;
- «Положення про наукові лабораторії Херсонської філії («Положення про навчально-дослідницьку лабораторію зварювання та споріднених технологій», «Положення про наукову лабораторію економічних проблем вищої школи НУК» тощо);
- «Положення про консультаційний пункт з питань реєстрації на зовнішнє незалежне оцінювання та вступу до вищих навчальних закладів України»;
- Положення про студентські наукові гуртки («Положення про студентський науковий гурток «Економічні інновації» кафедри економіки Херсонської філії НУК», «Положення про студентський науковий гурток «Актуальні проблеми господарського та трудового права» кафедри суспільних наук Херсонської філії НУК» тощо).

2.2. Організація управління діяльністю Херсонської філії

Національного університету кораблебудування

В основі керівництва колективом Херсонської філії лежить демократичний стиль управління, що для філії давно вже стало традиційним.

Для його реалізації та максимального залучення працівників і студентів до управління у філії регулярно проводяться:

- загальні збори трудового колективу, а також засідання вченої ради філії, на яких розглядаються найбільш важливі та перспективні питання діяльності філії;

- засідання методичної та наукової рад філії, на яких обговорюються питання методичної та наукової діяльності, включені до перспективних і поточних планів;

- засідання вчених рад факультетів, де формується думка факультетів з різних питань, які в подальшому враховуються при прийнятті управлінських рішень;

- щотижневі засідання керівного складу філії, на яких розглядаються поточні питання діяльності філії та хід виконання заходів, передбачених планами, здійснюється взаємне консультування керівників, відбувається ознайомлення підлеглих з рішеннями, проблемами та завданнями, які розглядалися на засіданнях вченої, науково-методичної та науково-технічної рад і ректорату базового університету;

- спеціальні наради з керівниками та працівниками філії з окремих питань діяльності та завдання, що стоять перед філією;

- персональні консультації працівників і студентів з поставлених ними питань, роз'яснення прийнятих рішень;

- засідання ради молодих науковців філії, на яких розглядаються питання наукової діяльності молодих науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів філії;

- заходи органів студентського самоврядування (студентська рада філії та профспілкова організація студентів філії), присвячені питанням захисту прав та інтересів студентів та їх участь в управлінні Херсонською філією тощо.

Система колегіальних органів управління філією та їх компетенції наведені на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Система колегіальних органів управління Херсонською філією Національного університету кораблебудування та їх компетенції

Основне навантаження з управлінської діяльності та організаційної роботи припадає на керівний склад філії. Ним на щотижневих засіданнях розглядаються перспективні та поточні питання, що стосуються діяльності базового університету та філії, здійснюються підготовка рішень і контроль за їх виконанням, координуються дії структурних підрозділів філії та окремих працівників тощо. В процесі сумісної роботи членами колективу висуваються певні претензії один до одного, виникають деякі розбіжності у підходах до вирішення частини питань. Але протиріччя носять робочий характер і не впливають на стан справ, оскільки усі рішення приймаються колегіально.

У 2020 та 2021 роках у зв'язку з розповсюдженням коронавірусної хвороби (COVID-19) значна частина засідань вченої, методичної, наукової рад, а також щотижневі засідання керівного складу Херсонської філії та інших заходів проводилася в режимі відеоконференцій з використанням програми Zoom Meetings & Chat (Zoom).

2.3. Удосконалення структури Херсонської філії Національного університету кораблебудування

Протягом усього періоду функціонування Херсонської філії її організаційна структура адаптувалася до змін зовнішнього середовища, особливостей діяльності філії та завдань, що поставали перед нею. Звітний період не був виключенням.

У 2016 році відбулися зміни у структурі філії, які для неї мали негативний характер. Кафедра суднобудування Херсонської філії була об'єднана з кафедрою технології суднобудування базового університету. Замість них створена єдина кафедра будівництва, архітектури та ремонту суден, завідувачем якої був призначений д.т.н., проф. О. В. Щедролосев. У зв'язку з виходом кафедри суднобудування зі складу філії, в її діяльності виникла ціла низка значних проблем організаційного, навчального та кадрового характеру. У 2017 році завдяки новому керівництву НУК кафедри суднобудування була повернута до Херсонської філії. При цьому вона була

перейменована в кафедру суднобудування та ремонту суден. Кафедрі базового університету повернута стара назва – кафедра технології суднобудування.

На початку 2021 року кафедра судового машинобудування та енергетики була виведена зі складу енерготехнічного факультету Херсонської філії і включена до складу суднобудівного факультету. Головна причина такого рішення полягала у диспропорції між кількістю студентів, що навчалися за денною формою (менше 200 осіб – на суднобудівному факультеті і більше 400 – на енерготехнічному). Введення кафедри судового машинобудування та енергетики до складу суднобудівного факультету дало змогу ліквідувати диспропорції у розподілі студентів між факультетами. При цьому на суднобудівному факультеті стало 362 студенти денної форми навчання, на енерготехнічному – 348. Крім того, на кожному з факультетів стало по чотири кафедри.

Отже, внаслідок змін, що відбулися, до складу суднобудівного факультету входять:

- кафедра суднобудування та ремонту суден;
- кафедра зварювання;
- кафедра інформаційних технологій та фізико-математичних дисциплін;
- кафедра судового машинобудування та енергетики.

Енерготехнічний факультет об'єднує:

- кафедру теплотехніки;
- кафедру автоматики та електроустаткування;
- кафедру економіки;
- кафедру суспільних наук.

Усі кафедри, за виключенням кафедри суспільних наук, є випускаючими.

У розглядуваному періоді сталися зміни і у керівному складі філії. Заступником директора з навчально-методичної та наукової роботи була призначена к.е.н., доц. І. І. Надточій. Визначення саме такого профілю роботи

нового заступника директора повертає нас до початку двохтисячних років, коли було запропоновано і введено посаду заступника директора з методичної та наукової роботи. Але сталося так, що ця посада, не з ініціативи Херсонської філії у свій час була обмежена лише науковою роботою і її очолював заступник з наукової роботи. Він працював на громадських засадах і за виконання своїх обов'язків отримував надбавку у розмірі 50 % від посадового окладу.

Введення посади заступника директора філії з навчально-методичної та наукової роботи мала на меті підсилення наукової роботи, яка не відповідала сучасним вимогам і в якій у нас вже давно виникли проблеми, що було зумовлено пасивною позицією і непрофесійними діями колишнього заступника директора з наукової роботи, а також наведення ладу в методичній роботі, яка також потребувала упорядкування та суттєвого поліпшення. Ці дві найважливіші напрями діяльності слід було поставити на чітку планову основу, налагодити контроль, постійно здійснювати їх всебічний аналіз.

2.4. Планування діяльності Херсонської філії

Національного університету кораблебудування

Усі напрямки роботи Херсонської філії регламентуються системою взаємопов'язаних планів. До них відносяться:

- «План роботи Херсонської філії НУК», який є узагальнюючим, комплексним документом, що включає усі основні заходи з організації прийому студентів, навчальної, методичної, науково-дослідної, виховної та адміністративно-господарської роботи;
- «План роботи вченої ради Херсонської філії НУК»;
- «План роботи методичної ради Херсонської філії НУК»;
- «План роботи наукової ради Херсонської філії НУК»;
- «План роботи відбіркової комісії Херсонської філії НУК»;
- «План заходів із забезпечення прийому студентів до Херсонської філії НУК»;

- «План заходів з формування, адаптації та збереження контингенту здобувачів вищої освіти Херсонської філії»;
- «План роботи науково-методичного семінару Херсонської філії НУК»;
- «План роботи ради молодих науковців Херсонської філії»;
- плани роботи вчених рад факультетів;
- плани роботи наукових лабораторій філії;
- плани роботи кафедр філії;
- індивідуальні плани науково-педагогічних працівників.

Контроль за виконанням планів здійснюються директором, його заступниками, деканами та завідувачами кафедр. Хід та підсумки реалізації запланованих заходів розглядаються на загальних зборах трудового колективу, засіданнях вченої, методичної та наукової рад, вчених рад факультетів і щотижневих засіданнях керівного складу філії.

2.5. Реалізація Херсонською філією Національного університету кораблебудування функцій відокремленого структурного підрозділу

До основних цілей функціонування, тобто функцій відокремлених підрозділів ЗВО, на нашу думку, відносяться такі: освітянська, економічна, представницька, функція збільшення масштабу діяльності базового ЗВО. Інтереси основних стейкхолдерів у реалізації функцій відокремленого структурного підрозділу Херсонською філією НУК наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Інтереси основних стейкхолдерів у реалізації функцій відокремленого структурного підрозділу Херсонської філії НУК

Функція	Основні зацікавлені стейкхолдери			
	Абітурієнти та їх батьки	Співробітники філії	Роботодавці	Базовий ЗВО
1. Освітянська	+	+	+	+
2. Представницька	-	+	+	+
3. Функція збільшення масштабу діяльності базового ЗВО	-	+	-	+
4. Економічна	-	+	-	+

Освітня функція полягає у забезпеченні освітніх потреб населення регіону та підготовці необхідних народному господарству фахівців. Її значення полягає в тому, що у теперішній час фахівці за усіма спеціальностями, які потрібні регіону, мають готуватися у місцевих ЗВО. Це пов'язано з тим, що переважна частина молоді, яка виїжджає навчатися до великих міст (Київ, Харків, Дніпропетровськ та інші науково-освітні центри) або за кордон, після закінчення навчання назад вже не повертається.

Освітня функція буде реалізовуватися у тих випадках, коли спеціальності, за якими здійснюється підготовка фахівців у відокремленому структурному підрозділі, відсутні в інших ЗВО регіону, або коли загальний ліцензований обсяг підготовки в усіх ЗВО за певними спеціальностями не повністю забезпечує потреби підприємств або населення. Більш важливим є надання споживачам освітніх послуг можливостей здобути вищу освіту за спеціальностями, які відсутні в інших ЗВО Херсонщини. Ступінь дублювання спеціальностей та освітньо-професійних програм філії, за якими здійснюється підготовка фахівців й іншими ЗВО регіону, розглянута в п. 1.3.

Важливим показником реалізації освітньої функції є оцінка працевлаштування випускників. В Херсонській філії відсоток працевлаштування випускників становить біля 100 %.

Представницька функція полягає в тому, що Херсонська філія репрезентує інтереси базового університету в Херсонській області. Через неї Національний університет кораблебудування підтримує зв'язки з підприємствами, організаціями та установами Херсонщини, одержує інформацію про стан їхніх справ, потреби та можливості.

Функція збільшення масштабу діяльності базового ЗВО характеризується тим, що наявність Херсонської філії дає змогу збільшити контингент студентів і кількість науково-педагогічних працівників університету в цілому. Це підвищує обсяги діяльності та «потужність» НУК, сприяє формуванню більш складної розгалуженої організаційної структури, яка характерна для великих ЗВО.

Ступінь реалізації функції збільшення масштабу діяльності базового ЗВО за рахунок Херсонської філії у 2018-2019 навчальному році характеризується показниками, які відображають зростання контингенту студентів, а також чисельності науково-педагогічних працівників університету (рис. 2.2). Як свідчать показники, наведені на рисунку, Херсонська філія збільшує загальний контингент студентів університету на 15 %. Чисельність штатних посад науково-педагогічних працівників філії дала змогу наростити даний показник університету на 16 %.

Економічна функція полягає в тому, що Херсонська філія бере участь у формуванні спеціального фонду університету.

Крім того, відокремлені підрозділи в багатьох випадках надають можливість викладачам базових ЗВО працювати за сумісництвом і тим самим зменшують їх відтік до інших ЗВО, сприяючи збереженню кадрового потенціалу, або дають змогу відмовитися від інших видів діяльності, зосередившись на роботі за основним фахом.

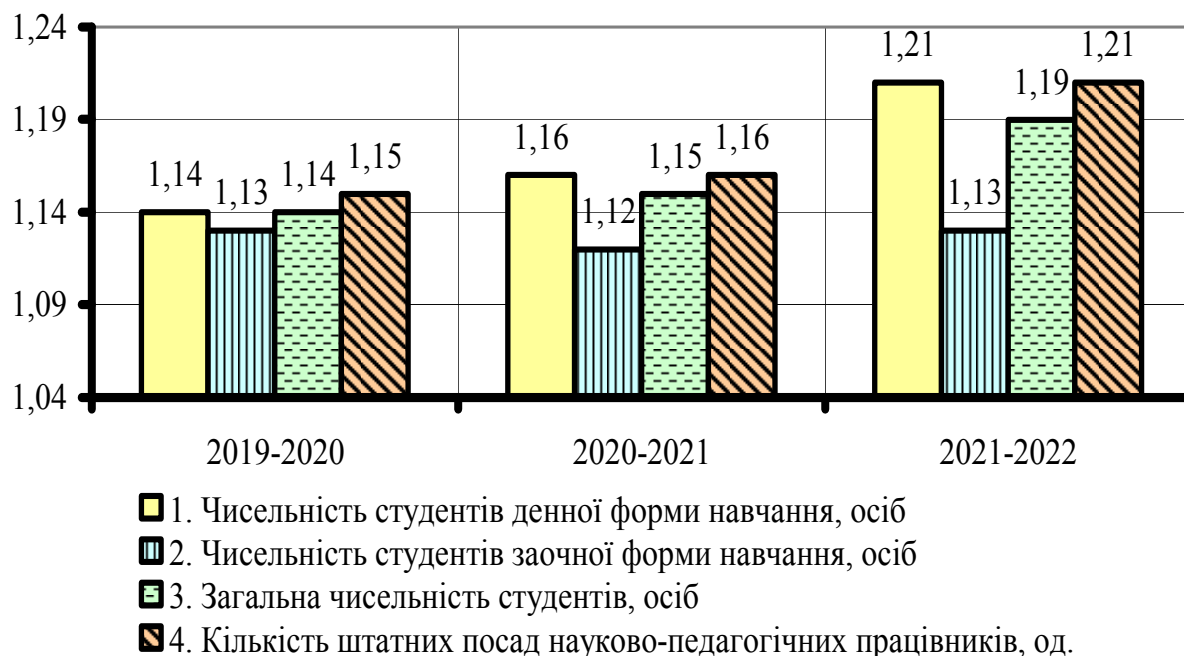

Рис. 2.2. Коефіцієнти збільшення контингенту студентів та кількості штатних посад науково-педагогічних працівників НУК за рахунок Херсонської філії (в показниках НУК враховані Херсонська та Первомайська філії)

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХЕРСОНСЬКОЇ ФІЛІЇ

3.1. Ліцензування та акредитування освітньої діяльності

У 2012-2016 роках (періоді, який передує звітному), підготовка фахівців у філії здійснювалася за вісьмома спеціальностями за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра та спеціаліста.

У звітному періоді перелік спеціальностей, за якими філія здійснює підготовку фахівців, збільшилася. Протягом 2017-2018 навчального року були отримані ліцензії за трьома новими для Херсонської філії спеціальностями:

- 073 Менеджмент (магістерський рівень);
- 144 Теплоенергетика (бакалаврський та магістерський рівні);
- 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (бакалаврський та магістерський рівні).

У 2018 році 5 освітньо-професійних програм за чотирма спеціальностями філії успішно пройшла акредитацію й отримали сертифікати про акредитацію (табл. 3.1). Ще за 3-ма освітньо-професійними програмами підготовка фахівців здійснювалася за сертифікатами, виданими у 2015 році.

Таблиця 3.1

Спеціальності, за якими у 2018 році Херсонською філією отримані сертифікати про акредитацію освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність	Акредитовані освітньо-професійні програми
051 Економіка	Економіка підприємства
076 Підприємництво	Бізнес і приватне підприємництво
131 Прикладна механіка	Інжиніринг зварювання та споріднених процесів
142 Енергетичне машинобудування	Двигуни внутрішнього згоряння
	Холодильні машини і установки

Починаючи з 2017 року, в Україні прийом студентів для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста припинений. Готуючись до цього, ще у 2015 році у Херсонській філії розпочалася централізована підготовка до ліцензування освітньої діяльності за усіма спеціальностями філії для здійснення підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем, яка до цього часу у філії була відсутня.

У 2016-2017 навчальному році централізовано була організована робота кафедр філії з підготовки ліцензійних справ на провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. За усіма спеціальностями були отримані відповідні ліцензії на провадження освітньої діяльності і влітку 2017 року відбувся перший прийом студентів.

У 2019 році були отримані сертифікати про акредитацію трьох освітньо-професійних програм («Суднокорпусобудування», «Судноремонт та технічне обслуговування флоту», «Яхти та судна для водного туризму») зі спеціальності 135 Суднобудування. Інформація про набуті Херсонською філією у 2017-2021 роках ліцензії та сертифікати наведена в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Спеціальності, за якими отримані ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, та акредитовані освітньо-професійні програми за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Спеціальність	Акредитовані освітньо-професійні програми
1	2
051 Економіка	Економіка підприємства
	Економіка довкілля і природних ресурсів
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Бізнес і приватне підприємництво
122 Комп'ютерні науки	Інформаційні управляючі системи та технології
132 Матеріалознавство	Інжиніринг зварювання та споріднених процесів
135 Суднобудування	Суднокорпусобудування
	Судноремонт та технічне обслуговування флоту
	Яхти та судна для водного туризму
	Суднові енергетичні установки та устаткування
	Експлуатація, випробування та монтаж судових енергетичних установок

141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електромеханічні системи автоматизації та електропривод
	Експлуатація суднових автоматизованих систем
142 Енергетичне машинобудування	Двигуни внутрішнього згоряння
	Холодильні машини і установки та системи кондиціонування
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Автоматизоване управління судновими енергетичними установками

Враховуючи популярність спеціальностей і освітньо-професійних програм, пов'язаних з експлуатацією суден, та наявність платоспроможного попиту потенційних здобувачів вищої освіти, було розширене провадження освітньої діяльності для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальностями:

- 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка з 90 до 180 осіб;
- 135 «Суднобудування» (для освітньо-професійної програми «Суднові енергетичні установки та устаткування») з 50 осіб до 170 осіб.

В табл. 3.3 показано загальне число ліцензованих та акредитованих спеціальностей і освітньо-професійних програм.

Таблиця 3.3

Кількість ліцензованих та акредитованих спеціальностей
і освітніх програм у 2017-2018 навчальному році

Рівні вищої освіти	Започатковано провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за новими спеціальностями (отримані ліцензії)	Акредитовані освітньо-професійні програми	Розширення провадження освітньої діяльності (збільшення ліцензійного обсягу)
Перший (бакалаврський)	2	5	-
Другий (магістерський)	3	15	2
Разом	5	20	2

3.2. Особливості організації освітнього процесу в Херсонській філії НУК у звітному періоді

Суттєвою особливістю освітнього процесу у наприкінці звітнього періоду (весняний семестр 2020 року – осінній семестр 2021 року) було те, що Херсонська філія НУК, як і інші заклади вищої освіти України, значний час працювала в умовах карантинних обмежень для запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19.

З 12 березня 2020 року було призупинено проведення масових заходів освітнього, наукового, соціального, спортивного та мистецько-розважального характеру. Всі форми навчання для здобувачів вищої освіти було переведено на дистанційне навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Відповідно до наказів ректора НУК теоретичне навчання та практичні заняття на денній та заочній формах проводилися відповідно до затверджених розкладів дистанційно з використанням різних платформ та інформаційно-комунікаційних технологій (Google Classroom, ZOOM Cloud Meetings, Skype, Viber, WeChat, Telegram, соціальні мережі тощо). З використанням безкоштовного веб-сервісу Google Classroom науково-педагогічними працівниками, що працюють у філії, було створено приблизно 450 класів у весняному семестрі 2019-2020 навчального року (і приблизно 300 класів в осінньому семестрі 2020-2021 навчального року). Основним засобом відеозв'язку між викладачами та студентами було і залишається у теперішній час комунікаційне програмне забезпечення Zoom.

Згідно з розпорядженнями директора Херсонської філії в період карантину були визначені завдання для завідувачів кафедр, які забезпечували контроль за:

- наповненням науково-педагогічними працівниками створених віртуальних класів (Google Classroom – Гугл класів) лекційними матеріалами, матеріалами для виконання практичних, лабораторних (якщо це було можливо та доцільно), контрольних, самостійних робіт, а також іншим навчально-методичним забезпеченням;

- обміном інформацією та матеріалами між викладачами та студентами;

- своєчасною підготовкою науково-педагогічними працівниками кафедри щомісячних письмових звітів про виконання у звітному місяці своїх індивідуальних планів, а також погодинного навантаження (окремо) за встановленими формами;

- плануванням роботи навчально-допоміжного персоналу кафедри в умовах карантину та своєчасною підготовкою щомісячних письмових звітів про виконану за місяць роботу.

Крім того, завідувачі кафедр здійснювали:

- перевірку письмових щомісячних звітів науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу кафедри про виконання запланованих робіт і після визначення достовірності наданої інформації засвідчували її вірність підписом у звітах;

- надавали у встановлені терміни комплекти щомісячних письмових звітів викладачів кафедри про виконання їх індивідуальних планів та погодинного навантаження на зберігання заступнику директора з навчальної роботи к.т.н., професору НУК Дудченку О. М.;

- передавали у встановлений термін комплекти щомісячних письмових звітів навчально-допоміжного персоналу кафедри про виконану роботу на зберігання заступнику директора із загальних питань Годині О. В.

Провідний спеціаліст Туркова Л. І. забезпечувала безперервний моніторинг стану здоров'я науково-педагогічних працівників і студентів філії, підтримувала постійний зв'язок із завідувачами кафедр та кураторами академічних груп. Результати моніторингу у письмовій формі надавалися заступнику директора із загальних питань Годині О. В. не рідше ніж один раз на тиждень.

Заступники директора з навчальної роботи к.т.н., професор НУК Дудченко О.М. та із загальних питань Година О.В. щотижня доповідали на онлайн- нарадах керівного складу філії про стан справ.

В незвичайному форматі з використанням дистанційної форми, була проведена екзаменаційна літня сесія 2019-2020 навчального року. На виконання рішень Кабінету Міністрів України від 11 березня, 25 березня, 22 квітня 2020 року та 04 травня 2020, наказу Міністерства освіти і науки України від 16 березня 2020 року № 406 «Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19», листів Міністерства освіти і науки України від 11 березня 2020 року № 1/9-154 та від 27 березня 2020 року № 1/9-178, Тимчасового порядку проведення літньої екзаменаційної сесії 2019-2020 навчального року за дистанційною формою в Національному університету кораблебудування імені адмірала Макарова, було розроблене розпорядження директора філії від 11.05.2020 року № 14 «Про тимчасовий порядок проведення екзаменаційної сесії 2019-2020 навчального року за дистанційною формою в Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова», яке регламентувало порядок організації сесії та захисту курсових робіт (проектів).

З використанням вимог Тимчасового порядку дистанційної роботи атестаційних комісій у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова в умовах карантину, затвердженого наказом ректора від 29.05.2020 року №111 «Про тимчасового порядку дистанційної роботи атестаційних комісій в умовах карантину» була організована і проведена робота атестаційних комісій в Херсонській філії НУК.

На виконання наказу ректора НУК від 31.08.2020 року № 201 «Про організацію освітнього процесу в першому півріччі 2020/2021 навчального року» у філії була запроваджена змішана форма освітнього процесу для здобувачів денної і заочної форм навчання.

Відповідно до рекомендацій листа МОН від 12.10.2020 року № 1/9-576 «Щодо тимчасового переходу на дистанційне навчання» та на виконання наказу ректора університету «Про дистанційне навчання» від 12.10.2020 року № 236, а також розпорядження директора філії від 13.10.2020 р. в

Херсонській філії НУК була запроваджена дистанційна форма навчання, яка допускає проведення аудиторних занять (лабораторних, а у виняткових випадках – практичних) з нечисленними групами студентів, індивідуальних консультацій з обов'язковим виконанням вимог адаптивного карантину, а також комбіноване проведення занять, коли частина студентів академічної групи навчається дистанційно, а частина – в аудиторіях.

З метою забезпечення зв'язку та обміну інформацією між викладачами та студентами у філії створена загальна база електронних адрес та телефонних номерів студентів, у тому числі тих, що були зараховані на навчання у 2020-2021 та 2021-2022 навчальних роках.

Ще однією особливістю звітнього року було введення обов'язкової перевірки кваліфікаційних робіт студентів на академічний плагіат. Зокрема у грудні 2020 року на виконання вимог Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 р. та Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р., відповідних Постанов Кабінету Міністрів України та наказів Міністерства освіти і науки України, «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова», схваленого вченою радою НУК протокол № 12 від 27.12.2019 р., в Херсонській філії НУК організовано перевірку кваліфікаційних робіт на наявність запозичень із текстів з використанням Антиплагіатної інтернет-системи Unicheck.

Для проведення та контролю перевірок у філії розроблені та затверджені графіки перевірки кваліфікаційних робіт, призначені відповідальні адміністратори, які отримали необхідні коди доступу в інформаційно-бібліографічному відділі Наукової бібліотеки НУК.

3.3. Динаміка контингенту студентів філії та зміна його структури

Основним видом діяльності закладів вищої освіти є освітянська діяльність. Тому одним з основних показником будь-якого університету або

академії є контингент студентів. Контингент студентів Херсонської філії за станом на 1 жовтня 2021 року становить 1036 осіб, з яких 711 осіб (70,7 %) навчається за денною формою і 295 осіб (29,3 %) – за заочною (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Зміна контингенту студентів Херсонської філії НУК, що навчалися за денною та заочною формами у 2012-2021 роках, осіб

Рік	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Разом
2012	594	545	1139
2013	550	378	928
2014	574	342	916
2015	651	298	949
2016	666	331	997
В середньому за 2012-2016 роки	607	379	986
2017	771	368	1139
2018	812	455	1267
2019	781	396	1177
2020	711	295	1006
2021	770	266	1036
В середньому за 2017-2021 роки	769	356	1125

Як видно з таблиці, у 2021 році загальна чисельність студентів філії становить 1036 осіб. Ця позиція є четвертою за розглядуваний 10-річний термін, що охоплює звітний (2017-2021 роки) і попередній (2012-2016 роки) періоди.

Контингент студентів у 2021 році залишається більшим, ніж він був у 2013-2016 та у 2020 роках, але меншим, ніж у 2012, 2017-2019 роках. Однією з основних причин скорочення контингенту в ці роки, як і у цей час, є демографічна криза і відповідно – зменшення кількості випускників загальноосвітніх шкіл.

Але, незважаючи на це, філії вдасться зберегти контингент в прийнятних межах, про що свідчить динаміка чисельності студентів за десять років (рис. 3.1). Змінення показників загальної чисельності здобувачів вищої

освіти, а також студентів, які навчаються за денною та заочною формами, має хвилеподібний характер. Тенденції зміни контингенту студентів на рис. 3.1 відображені лінійним трендом, який цілком добре характеризує загальну тенденцію процесів. Тренд збільшення загальної чисельності студентів є висхідним і демонструє, що у теперішніх складних умовах філія в цілому поступово нарощує, хоча і дуже повільно, свій контингент.

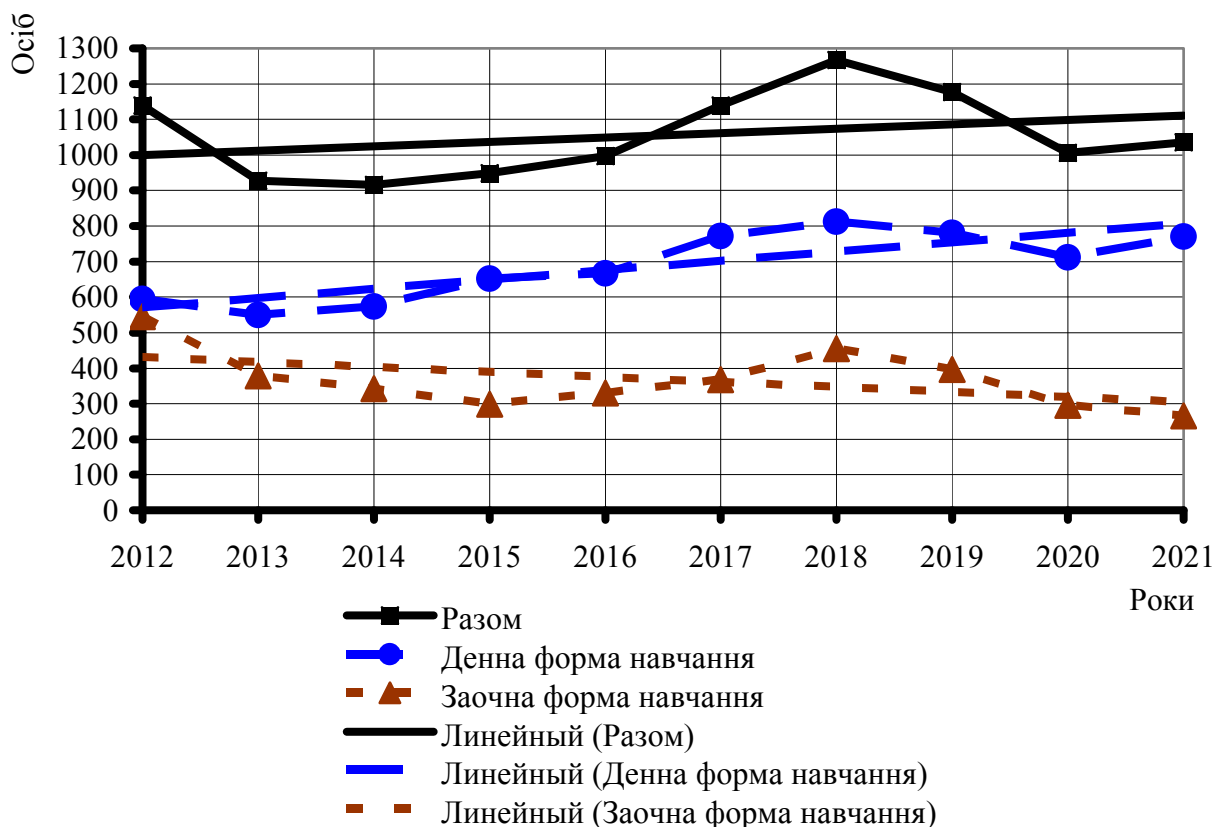

Рис. 3.1. Динаміка контингенту студентів Херсонської філії НУК, що навчалися за денною та заочною формами у 2012-2021 роках

Чисельність студентів, які навчаються за заочною формою, має загальну тенденцію до зменшення. Але вона компенсується збільшенням студентів, які навчаються за денною формою, що призводить до загального зростання контингенту студентів філії.

В розрізі рівнів вищої освіти контингент студентів протягом розглядуваних 10 років змінювався так (табл. 3.5). Як видно з таблиці, станом на 1 жовтня 2021 року 563 особи (54,3 %) здобувають ступінь бакалавра і 473 особи (45,7 %) – ступінь магістра.

Зміни контингенту студентів Херсонської філії НУК, що навчалися за бакалаврським і магістерським рівнями вищої освіти у 2012-2021 роках, осіб

Рік	Бакалаврський рівень	Магістерський рівень	Разом
2012	777	362*	1139
2013	669	259*	928
2014	654	262*	916
2015	687	262*	949
2016	701	296(54)**	997
В середньому за 2012-2016 роки	698	288	986
2017	685	454(*334)	1139
2018	628	639	1267
2019	626	551	1177
2020	588	418	1006
2021	563	473	1036
В середньому за 2017-2021 роки	618	507	1125

* Вказана чисельність студентів, що навчалися за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста, оскільки в ці роки підготовка студентів за магістерським рівнем вищої освіти у філії не здійснювалася.

** Наведена кількість студентів у 2016-2017 роки містить загальне число тих, хто навчався за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста та магістра. У дужках вказана кількість студентів, що навчалися за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста.

Зміни контингенту студентів Херсонської філії за рівнями вищої освіти показана на рис. 3.2. Графіки свідчать про стійку тенденцію скорочення чисельності студентів, що навчаються за бакалаврським рівнем вищої освіти, і поступовим збільшенням числа тих, хто здобуває ступінь магістра, що забезпечує зростання загальної кількості студентів філії.

З табл. 3.4 і табл. 3.5 видно, що у 2012-2020 роках у порівнянні з попереднім п'ятирічним періодом середньорічний контингент студентів філії збільшився з 986 осіб до 1125 осіб, що становить 14,1 % (табл. 3.6). При цьому кількість студентів, які навчаються за денною формою, а також за магістерським рівнем вищої освіти, збільшився, а чисельність студентів заочної форми навчання та тих, хто здобуває ступінь бакалавра, скоротилася. Найбільші зміни відбулися у контингенті студентів, які навчаються за магістерським рівнем вищої освіти. Їх кількість зросла на 76,0 %.

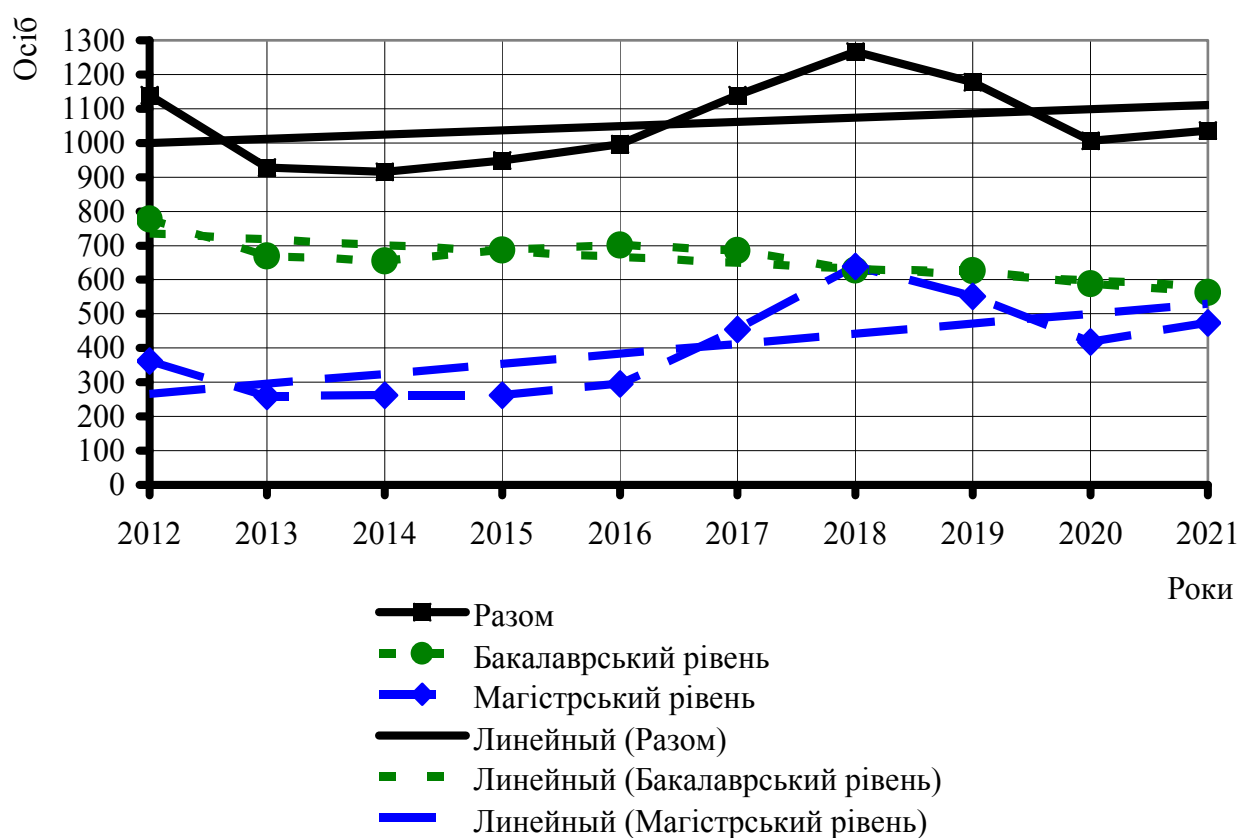

Рис. 3.2. Динаміка контингенту студентів Херсонської філії НУК, що навчалися за бакалаврським та магістерським рівнями вищої освіти формами у 2012-2021 роках

Таблиця 3.6

Зміна середньорічного контингенту студентів Херсонської філії НУК у 2012-2016 та 2017-2021 роках, осіб

Показник	В середньому за 2012-2016 роки	В середньому за 2017-2021 роки	Зміна кількості студентів	
			абсолютна, осіб	відносна, %
Денна форма навчання	607	769	162	+ 26,7
Заочна форма навчання	379	356	-23	- 6,1
Бакалаврський рівень	698	618	-80	- 11,5
Магістерський рівень	288	507	219	+ 76,0
Разом	986	1125	139	+ 14,1

Питома вага середньорічного контингенту студентів, які навчаються за денною формою, у 2012-2021 роках по відношенню до 2012-2016 років збільшилася з 61,6 до 68,4 % (рис. 3.3). Зміна структури контингенту студентів, які навчалися за рівнями вищої освіти у 2012-2016 роках 2017-2021 роках характеризується зростанням частки здобувачів ступеня магістра.

Їх питома вага у звітному періоді у порівнянні з минулим збільшилася з 29,2 % до 45,1 %.

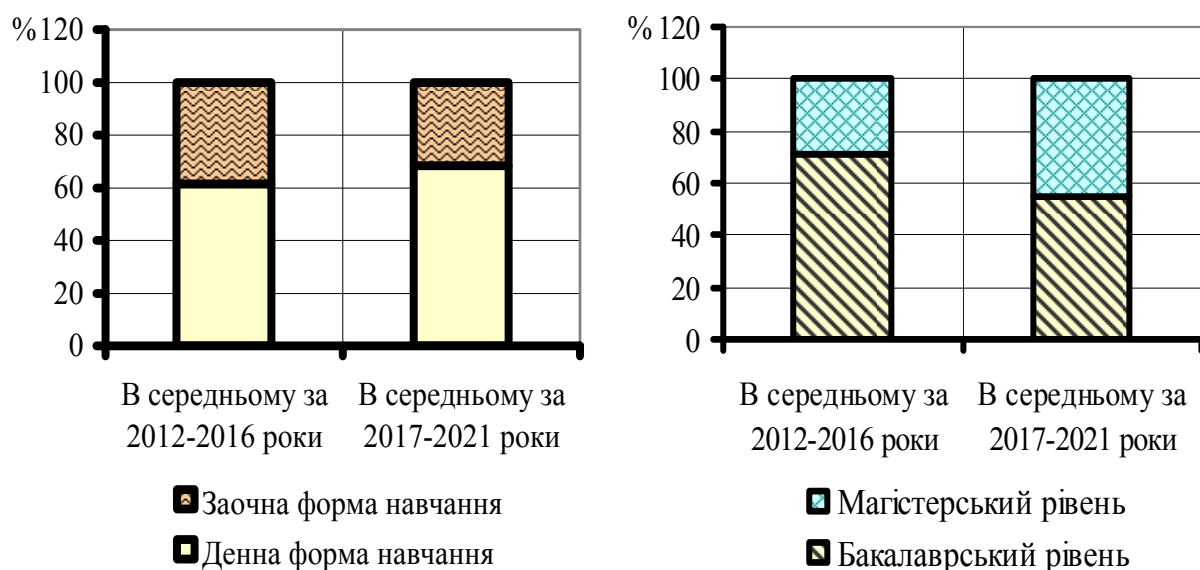

Рис. 3.3. Зміни структури контингенту студентів, які навчалися за рівнями вищої освіти у 2012-2016 – 2017-2021 роках

Отже, у 2017-2021 роках по відношенню до 2012-2016 років відбулися зміни контингенту студентів філії, які полягають у тому, що:

- збільшилася загальна середньорічна чисельність студентів;
- відбулося зростання питомої ваги студентів, які навчаються за денною формою;
- збільшилася частка студентів, які навчалися за магістерським рівнем вищої освіти.

3.4. Особливості формування контингенту студентів Херсонської філії у 2017-2021 роках

Прийом до Херсонської філії НУК у 2017-2021 роках проводиться для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти. Для поглиблення аналізу динаміки прийому студентів кількість зарахованих розглядається за 10 років. Протягом цих років кількість зарахованих до філії знаходилася під впливом цілої низки демографічних, економічних та інституційних чинників. До основних демографічних та економічних чинників відносяться такі:

– демографічна криза та суттєве скорочення кількості випускників загальноосвітніх шкіл і загострення конкуренції ЗВО за студентів, починаючи з 2008-2009 років;

– відтік найбільш талановитої молоді з регіонів на навчання до ЗВО великих міст України й інших країн, чому сприяло введення зовнішнього незалежного оцінювання та надання можливості абітурієнтам подавати заяви на вступ одразу до декількох ЗВО;

– незатребуваність випускників ЗВО за багатьма спеціальностями, передусім технічними, внаслідок скорочення промисловості та економіки України в цілому;

– низька платоспроможність населення при поступовому підвищенні цін і тарифів на товари та послуги в Україні.

Для НУК, в тому числі і його Херсонській філії одним з найважливіших негативних чинників є скорочення суднобудівного виробництва та відповідне зменшення підприємств й організацій суднобудівного профілю у фахівцях з вищою освітою.

Протягом звітнього періоду щорічно вводилися зміни до умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти, які мали обмежувальний характер і утруднювали прийом студентів до філії. Зміни, які в найбільшому ступені впливали на набір студентів до філії у 2017-2021 роках, наведені в табл. 3.7.

Крім того, поступово скорочувалися кількість заяв, які вступники можуть подавати на місця державного замовлення. Їх число становило: 15 заяв на п'ять спеціальностей у 2016 році; 9 заяв на чотири спеціальності – у 2017 році; 7 заяв на чотири спеціальності – у 2018 році; 5 заяв на будь-які спеціальності у будь-який заклад вищої освіти – у 2020 році.

Для Херсонської філії величезне значення також мали дві зміни, внесені до Закону України «Про освіту» у 2019 році, які значно обмежували прийом студентів до філії для навчання на місцях державного замовлення.

Згідно з цими змінами місця державного замовлення перестали надаватися для підготовки фахівців:

Таблиця 3.7

Зміни умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти, які маючи обмежувальний характер, утруднювали набір студентів до Херсонської філії

Зміни в умовах прийому	Рік введення
1. ПРИЙОМ ВСТУПНИКІВ НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	
1. Встановлення максимального обсягу державного замовлення ЗВО за кожною спеціальністю (+10 % до показників 2016 року)	2017
2. Введення фіксованих конкурсних предметів для вступу на бюджет: перший - українська мова та література; другий – фіксований; третій – два альтернативні предмети на вибір вступника	2018
3. Встановлення максимального обсягу державного замовлення ЗВО (+5 % до показників 2018 року)	2019
4. Збільшення конкурсного балу для вступників на місця державного (регіонального) замовлення, який має становити не менше ніж 125	2020
5. Відмова від окремих переліків предметів ЗНО для небюджетних конкурсних пропозицій, що встановлювалися ЗНО	2021
6. Введення двох форматів ЗНО: українська мова для технічних та українська мова та література для економічних спеціальностей	2021
7. Введення ЗНО з української мови і літератури замість української мови для всіх спеціальностей галузей знань 05 та 07	2019
2. ПРИЙОМ ВСТУПНИКІВ НА ПЕРШИЙ КУРС ЗА СКОРОЧЕНИМ СТРОКОМ НАВЧАННЯ	
1. Введення граничних обсягів перезарахування кредитів згідно зі стандартами вищої освіти для спеціальностей галузей знань 121, 131, 141, внаслідок чого частині вступників було запропоноване навчання терміном не 2, а 3 роки	2020
2. Введення ЗНО з української мови і літератури для всіх спеціальностей	2020
3. Введення додаткового (другого) ЗНО для галузей 07, 05 з математики при вступі для навчання на місцях державного замовлення або з історії України – на навчання на умовах контракту	2020
4. Введення ЗНО з двох предметів: першого – з української мови і літератури; другого – з математики або історії України (за вибором ЗВО) при вступі для навчання на місцях державного замовлення або будь-який предмет (за вибором вступника) при вступі для навчання на умовах контракту для всіх спеціальностей	2021
5. Збільшення конкурсного балу для вступників на місця державного (регіонального) замовлення, який має становити не менше ніж 125	2021
3. ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТРА	
1. Введення єдиного вступного іспиту з іноземної мови для спеціальностей галузі знань 05	2018
2. Додаткове введення єдиного вступного іспиту з іноземної мови для спеціальностей 07 12 «Інформаційні технології» на базі освітнього рівня «бакалавр»	2019
3. Введення єдиного вступного іспиту з іноземної мови для всіх спеціальностей на базі освітнього рівня «бакалавр»	2020
Усі рівні	
Встановлення плати за навчання не нижче індикативної собівартості для спеціальностей 051, 073, 076, 121, 122	2020

– за другим (магістерським) та наступним рівнями вищої освіти, що призвело до скорочення вступників, які не мають змогу платити за своє навчання;

– із спеціальностей, з яких у тому самому місті або в радіусі 50 кілометрів від нього функціонує заклад вищої освіти державної форми власності, що здійснює підготовку за такою самою спеціальністю. Внаслідок цього вступники можуть претендувати на місця державного замовлення лише за трьома спеціальностями з восьми, за якими у філії здійснюється підготовка фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Інформація про зарахування студентів до Херсонської філії у 2017-2021 роках в розрізі форм навчання наведена в табл. 3.8. Загальна чисельність студентів, зарахованих до філії, зменшувалася протягом 2017-2020 років. Головна причина, як вже зазначалося, полягає у скороченні випуску учнів закладами середньої освіти III ступеня Херсонської області, яке невинно відбувається починаючи з 2003 року.

Таблиця 3.8

Кількість студентів, зарахованих до Херсонської філії
у 2017 – 2021 роках, за формами навчання, осіб

Форма навчання	Роки					В середньому за 2017-2021 роки
	2017	2018	2019	2020	2021	
Денна	394	326	360	308	376	353
Заочна	189	230	171	101	118	162
Разом	583	556	531	409	494	515

Мінімальна кількість студентів була зарахована до філії у 2020 році (409 осіб). Це на 12,7 % менше, ніж середньорічний показник за 2017-2021 роки, який становив 515 осіб. У 2021 році число зарахованих до філії зросло до 494 осіб. Це на 4,1 % менше, ніж в середньому за звітний період, але на 11,0 %, більше, ніж середній показник за 2012-2021 роки, який дорівнює 445 осіб.

Позитивний момент полягає в тому, що у звітному періоді переважна частина студентів була зарахована для навчання за денною формою. Питома вага студентів, що були прийняті для навчання за денною формою коливалася від 58,6 % у 2018 році до 76,1 % у 2021 році.

Позитивна оцінка зростання частки студентів денної форми навчання зумовлена декількома моментами.

По-перше, як вже зазначалося, уявлення про будь-який ЗВО зазвичай формується на підставі саме показників діяльності, пов'язаних з денною формою.

По-друге, кількість штатних посад залежить, головним чином, від чисельності студентів денної форми.

По-третє, студенти, які здобули вищу освіту на першому рівні створюють основний контингент студентів, що навчається на завершальному циклі, тобто на другому рівні.

Динаміка прийому студентів до Херсонської філії НУК за формами навчання у звітному та попередньому п'ятирічних періодах характеризує рис. 3.4. Криві, що відображають зміну кількості студентів, які були зараховані до філії у розглядуваному десятилітті, мають хвилеподібний характер.

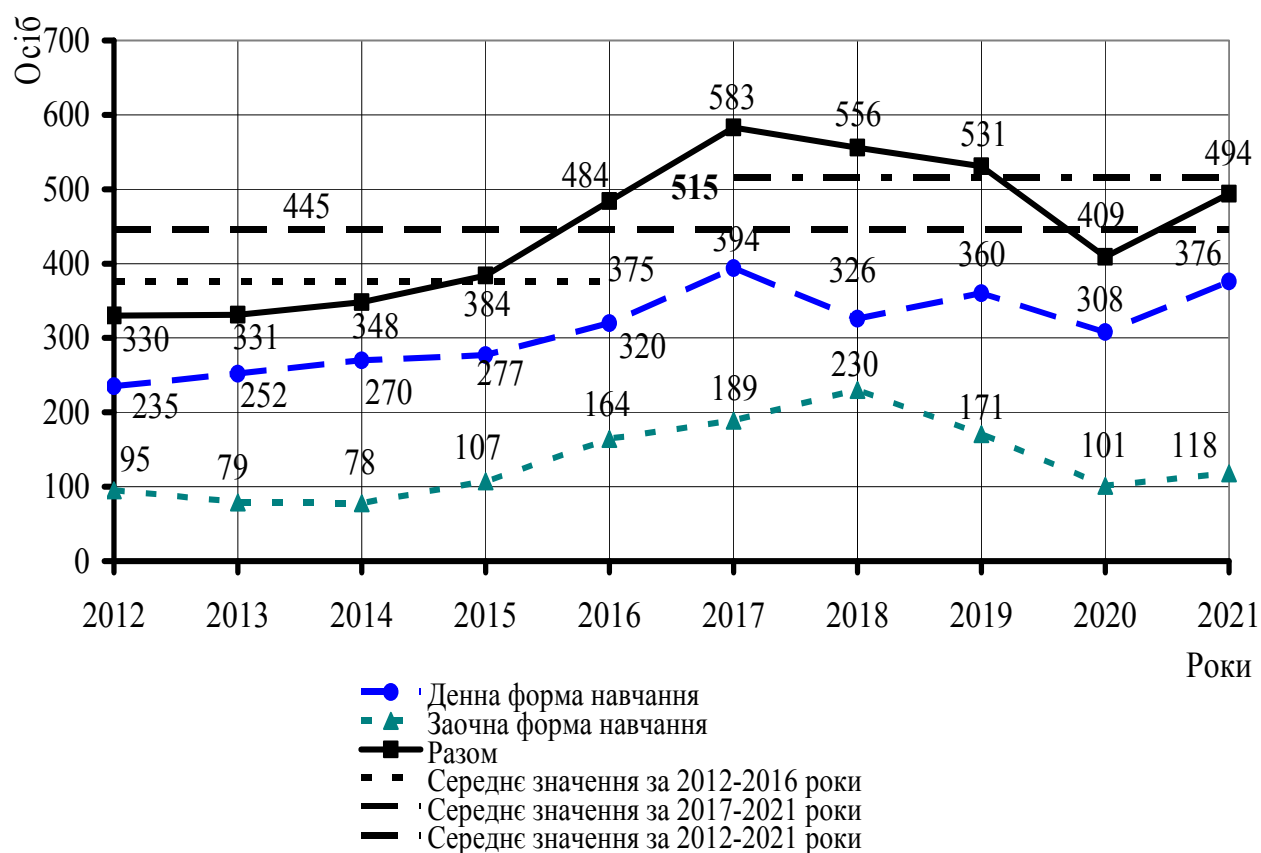

Рис. 3.4. Динаміка прийому студентів до Херсонської філії НУК за формами навчання у 2012-2021 роках

В період з 2017 по 2021 роки у порівнянні з 2012-2016 роками середньорічний прийом студентів до філії збільшився з 375 осіб до 515 осіб, тобто на 140 осіб або на 37,3 % (табл. 3.9). Середньорічні показники зарахування студентів до Херсонської філії НУК за формами навчання також збільшилися. За денною формою збільшення відбулося на 82 особи (30,3 %), за заочною – на 58 осіб (55,8 %).

Таблиця 3.9

Зміна середньорічних показників зарахування студентів до Херсонської філії НУК у 2012-2016 та 2017-2021 роках за формами навчання, осіб

Форма навчання	Середньорічні показники за період		Збільшення	
	за 2011-2016 роки	за 2017-2021 роки	абсол.	відносне, %
Денна	271	353	82	30,3
Заочна	104	162	58	55,8
Разом	375	515	140	37,3

Динаміка прийому студентів у двох зіставлюваних п'ятиріччях за рівнями вищої освіти в розрізі рівнів вищої освіти наведена на рис. 3.5.

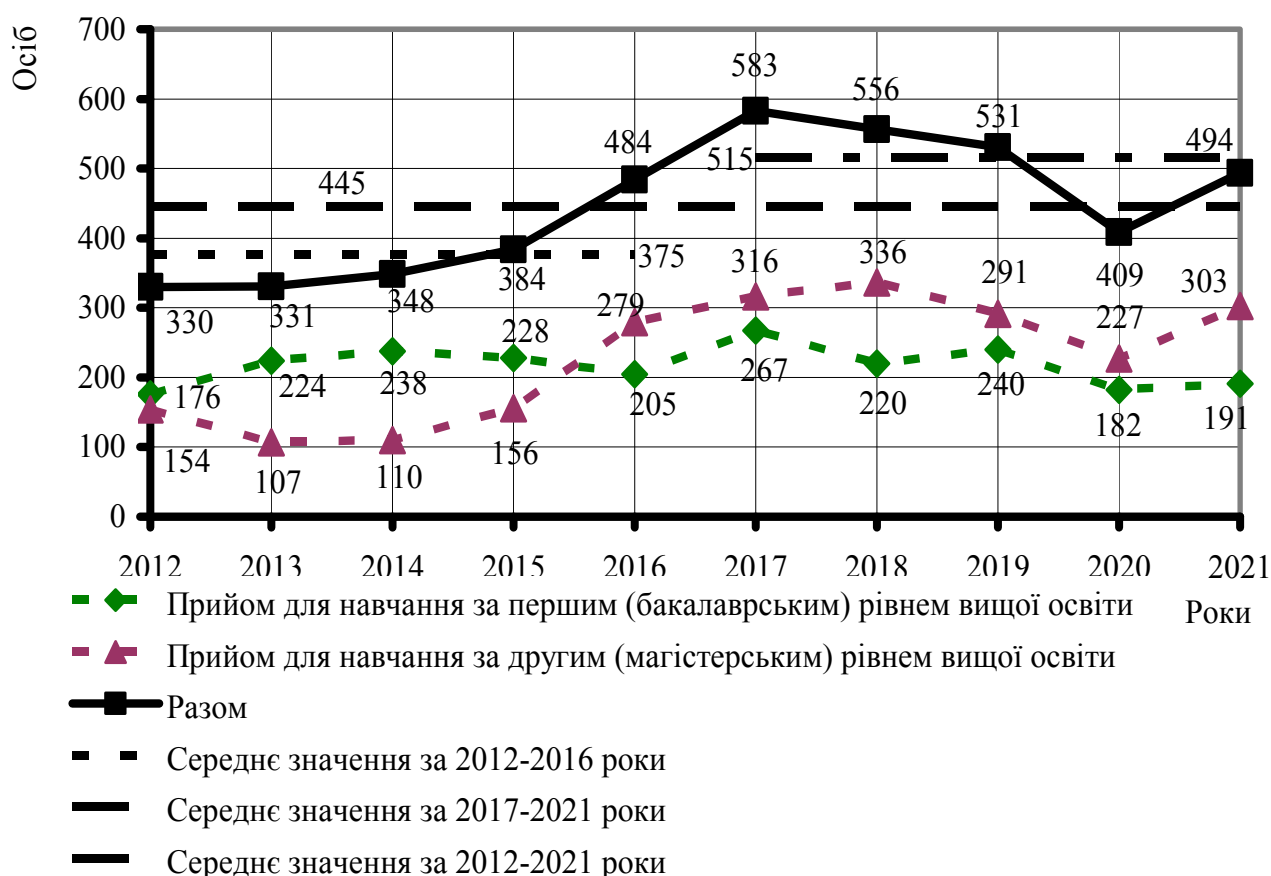

Рис. 3.5. Динаміка прийому студентів до Херсонської філії НУК за рівнями вищої освіти у 2012-2021 роках

Криві, які розташовані на цьому графіку, так само, як і криві, що відображають зміну кількості студентів, зарахованих за формами навчання, мають хвилеподібний характер.

Протягом кожного з п'яти років звітного періоду більша частина студентів була прийнята для навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (табл. 3.10). Її частка у загальній кількості зарахованих коливалася від 54,2 % у 2017 році до 61,3 % у 2021 році.

Таблиця 3.10

Кількість студентів, зарахованих до Херсонської філії
у 2017 – 2021 роках за рівнями вищої освіти, осіб

Рівні вищої освіти	Роки					В середньому за 2017-2021 роки
	2017	2018	2019	2020	2021	
Бакалаврський	267	220	240	182	191	220
Магістерський	316	336	291	227	303	295
Разом	583	556	531	409	494	515

Як свідчить інформація, що міститься у табл. 3.11, у звітному періоді у порівнянні з попереднім п'ятиріччям середньорічні показники прийому студентів за бакалаврським рівнем знизилися, але незначно (на 3,9 %). Натомість за магістерським рівнем студентів було зараховано більше, ніж у два рази.

Таблиця 3.11

Зміна середньорічних показників зарахування студентів до Херсонської філії
НУК у 2012-2016 та 2017-2021 роках за рівнями вищої освіти, осіб

Рівні вищої освіти	Середньорічні показники за період		Збільшення	
	2011-2016 роки	з2017-2021 роки	абсол.	відносне, %
Бакалаврський	229	220	- 9	- 3,9
Магістерський	146	295	149	102,1
Разом	375	515	140	37,3

3.5. Випуск фахівців у 2017-2021 роках

У 2021 навчальному році відбувся 49-й випуск фахівців. Дипломи магістрів отримали 253 студента. З них 149 осіб навчалися за денною і 104 – за заочною формами. Крім того, відбувся 22-й випуск бакалаврів. 237 осіб отримали дипломи бакалаврів. З них 193 студенти навчалися за денною і 44 – за заочною формами.

Всього за період з 2017 по 2021 роки підготовлено 2663 особи, у тому числі за бакалаврським рівнем вищої освіти – 1222 особи, за магістерським рівнем вищої освіти та за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста – 1141 особа (табл. 3.12).

Таблиця 3.12

Випуск здобувачів вищої освіти в Херсонській філії у 2017 -2021 роках за рівнями вищої освіти

Рівні вищої освіти	Роки					Разом	В середньому за рік
	2017	2018	2019	2020	2021		
Бакалаврський	280	232	253	220	237	1222	244
Магістерський	194	150	270	274	253*	1141	228
Разом	474	382	523	494	490*	2363	473

* За прогнозом, оскільки випуск відбудеться у грудні 2021 року

В середньому у звітному періоді Херсонську філію успішно закінчували по 473 особи, з яких щорічно отримували дипломи бакалаврів по 244 випускника, магістрів – по 228 осіб.

Із загальної кількості випускників у звітному періоді 1557 осіб навчалися за денною формою і 806 осіб – за заочною (табл. 3.13).

Таблиця 3.13

Випуск здобувачів вищої освіти в Херсонській філії у 2017 -2021 роках за формами навчання

Форми навчання	Роки					Разом	В середньому за рік
	2017	2018	2019	2020	2021		
Денна	290	254	361	310	342	1557*	311
Заочна	184	128	162	184	148	806*	161
Разом	474	382	523	494	490	2363*	473

* За прогнозом, оскільки випуск відбудеться у грудні 2021 року

3.6. Якість підготовки фахівців

Якість підготовки фахівців знаходиться під постійним контролем вченої та методичної рад філії, деканатів та кафедр. Показники якості та успішності відображалися в документах самоаналізу при ліцензуванні спеціальностей та акредитації освітньо-професійних програм у 2017-2019 роках. Їх результати свідчать, що показники якості та успішності у філії відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України.

Про якість навчання свідчать також підсумки захисту випускних робіт і дипломних проєктів. Звіти атестаційних комісій за останні роки показують, що в цілому якість робіт і проєктів випускників є достатньо високою і відповідає встановленим вимогам. При їх аналізі оцінюються актуальність і спрямованість тематики робіт, рівень опрацювання розглянутих питань, ступінь рішення сучасних проблем, застосування нових інформаційних технологій тощо.

В практичній роботі використовується документація розроблена в базовому ЗВО, у тому числі «Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова», «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова», «Система управління якістю у ДВНЗ «Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова», «Засоби діагностики якості вищої освіти», «Положення про проведення атестації студентів, семестрового контролю та критерії оцінювання знань студентів», «Тимчасове положення про порядок оцінювання знань студентів у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова», «Тимчасове положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова».

Заходи щодо якості підготовки фахівців у Херсонській філії НУК спираються на інформацію про поточний стан справ з підготовки фахівців,

що формується відповідно до «Положення про моніторинг якості освіти у Херсонській філії НУК», яке затверджено ректором НУК.

Серед заходів, спрямованих на забезпечення якості підготовки фахівців, що реалізовувалися у філії на протязі звітного періоду, треба відзначити такі:

1. Аналіз стану поточної успішності та відвідування занять студентами й обговорення результатів аналізу на засіданнях кафедр і на виробничих нарадах науково-педагогічних працівників.

2. Аналіз результатів державних екзаменів і обговорення їх на засіданнях вченої та методичної рад філії та на засіданнях кафедр.

3. Аналіз результатів захисту дипломних проєктів і робіт та обговорення їх підсумків на засіданнях вченої та методичної рад філії та на засіданнях кафедр.

4. Аналіз організації й ефективності самостійної та індивідуальної роботи студентів.

5. Обговорення результатів атестації студентів на засіданнях кафедр, засіданнях вченої ради філії, загальних зборах науково-педагогічних працівників.

6. Аналіз результатів екзаменаційних сесій та їх обговорення на засіданнях кафедр та на виробничих нарадах.

7. Обговорення зі студентами академічних груп результатів їхньої поточної успішності та відвідування занять.

8. Контроль за ходом виконання дипломних проєктів і дипломних робіт, у тому числі за замовленням підприємств м. Херсона та Херсонської області згідно з договорами про співпрацю.

9. Підготовка студентів до участі у Всеукраїнських і регіональних олімпіадах, конкурсах тощо.

10. Проведення I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади у 2019-2020 навчальному році з навчальних дисциплін, напрямів підготовки та спеціальностей відповідно до «Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади».

11. Формування електронних бібліотечно-інформаційних ресурсів.
12. Аналіз використання інформаційних технологій.
13. Організація неперервного навчання іноземних мов в рамках вибіркових частин навчальних планів.
14. Аналіз ефективності наскрізної комп'ютерної підготовки студентів.
15. Оновлення баз практик.
16. Проведення аналізу якості підготовки фахівців за напрямками підготовки філії.

Показники якості й успішності за останні два роки наведені в табл. 3.14.

Таблиця 3,14

Показники якості та успішності
у 2019-2020 та у 2020-2021 навчальних роках

Показники якості навчання	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	2019-2020	2020-2021	Зміни	2019-2020	2020-2021	Зміни
Осінній семестр						
Успішність, %	96,1	97,9	+1,8	99,3	99,4	+0,1
Якість, %	66,0	68,0	+2,0	54,0	73,0	+19,0
Середній бал	3,85	3,89	+0,04	3,81	4,12	+0,31
Весняний семестр						
Успішність, %	97,7	97,8	+0,1	99,1	99,8	+0,7
Якість, %	58,0	57,0	-1,0	77,0	33,0	-44,0
Середній бал	3,82	3,84	+0,02	3,92	3,65	-0,27

Як видно з табл. 3,14, в осінньому семестрі позитивні зміни сталися за денною формою навчання (середній бал збільшився на 0,04, якість – на 2 %, успішність на 1,8%). За заочною формою навчання позитивні зміни сталися у весняному семестрі (середній бал збільшився на 0,31, успішність збільшилася – на 0,1 %, а якість – на 19 %).

У весняному семестр сталося певне погіршення розглядуваних показників студентів, що навчаються за денною формою навчання (якість навчання зменшилася на 1 % при збільшенні показників успішності та середнього бала. У студентів, які здобувають вищу освіту за заочною

формою, зменшилися показники якості та середнього балу при збільшенні успішності.

3.7. Методична робота

Для координації методичної роботи у філії функціонує методична рада. На її засіданнях розглядаються перспективні та поточні питання інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу.

Починаючи з 2019-2020 навчального року проводилася досить велика робота з формування нових освітньо-професійних програм підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти. Також була продовжена робота з оновлення навчально-методичного забезпечення та коригування діючого. Науково-педагогічними працівниками філії були підготовлені нові робочі програми навчальних дисциплін, програми практик, навчально-методичні комплекси, конспекти лекцій, методичні рекомендації та вказівки до практичних занять, самостійної й індивідуальної роботи тощо.

Оновлення робочих програм навчальних дисциплін та навчально-методичних комплексів відбувалися на основі положень, розроблених у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова, у тому числі «Про робочу програму навчальної дисципліни», «Про формування, затвердження та оновлення освітніх програм», «Положення про організацію самостійної роботи студентів», «Про випуск кваліфікаційну роботу», «Про курсову роботу», «Про організацію та проведення практики» та ін.

Протягом декількох останніх років у філії здійснюється постійний моніторинг методичного забезпечення. У звітному році перевірялися усі кафедри. При укладанні контрактів з науково-педагогічними працівниками також перевірялося навчально-методичне забезпечення дисциплін, які ними викладаються. Інформація про методичні розробки науково-педагогічних працівників філії, які видані у звітному періоді, наведені в табл. 3,15.

Таблиця 3,15

Навчальні посібники та методичні розробки науково-педагогічних працівників
Херсонської філії НУК, видані протягом 2017-2021 років

Тип навчально-методичного видання		2017 рік		2018 рік		2019 рік		2020 рік		2021 рік		Разом	
		Кількість, од.	Ум. др. арк.	Кількість, од.	Ум. др. арк.	Кількість, од.	Ум. др. арк.	Кількість, од.	Ум. др. арк.	Кількість, од.	Ум. др. арк.	Кількість, од.	Ум. др. арк.
Видано навчальних посібників	разом	5	42,5	5	64,7	8	104,9	6	38,4	3	43,5	27	294,0
	З них рекомендовані вченою радою НУК	4	35,9	4	61,4	4	74,3	5	31,7	3	43,5	20	246,8
Видано підручників	разом	2	38,2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	38,2
Методичні вказівки для лабораторних, практичних, контрольних робіт, курсового та дипломного проектування, самостійної та індивідуальної роботи студентів тощо	Разом, у тому числі	25	41,2	31	57,9	22	73,3	6	10,8	26	84,6	110	267,8
	видані НУК	12	23,5	6	17,4	21	68,5	4	8,1	15	53,8	58	171,3
	видані іншими видавництвами	13	17,7	2	2,3	1	4,8	2	2,7	1	3,0	19	30,5
	підготовлені та тиражовані науково-педагогічними працівниками філії для апробації	-	-	23	38,2	-	-	11	32,6	10	28,5	44	99,3

Наведені дані свідчать, що за період з 2017 по 2021 роки науково-педагогічними працівниками філії видано 27 навчальних посібників загальним обсягом 294 ум. др. арк., 2 підручника, сумарний обсяг яких становить 38,2 ум. др. арк. Крім того, видано 77 методичних вказівок для лабораторних, практичних, контрольних робіт, курсового та дипломного проєктування, самостійної та індивідуальної роботи студентів тощо обсягом 201,8 ум. др. арк.

Перед виданням частина методичних розробок науково-педагогічних працівників проходить апробацію у філії і лише потім подається для друку. У цей час підготовлено 10 розробок загальним обсягом 28,5 ум. др. арк.

3.8. Працевлаштування випускників Херсонської філії і бази практик

Протягом усього звітного періоду велика увага приділялася забезпеченню випускників філії першим робочим місцем. Хоча у теперішній час працевлаштування випускників не є обов'язковим, працевлаштуванню надається особливе значення, оскільки воно свідчить про затребуваність спеціальностей та освітньо-професійних програм в м. Херсоні та Херсонській області. Працевлаштування продовжує розглядатися як один з найважливіших критеріїв оцінки діяльності ЗВО.

Щорічно переважна більшість випускників філії (не нижче 90 %) успішно працевлаштовується за фахом, отримуючи перші робочі місця, незалежно від того, навчалися вони на місцях державного замовлення або на умовах контракту. Більшість випускників, що не були працевлаштовані, – молоді матері, які знаходяться у декретній відпустці, та студенти-воїни Збройних сил України.

З метою співробітництва з питань сприяння працевлаштуванню молоді в університеті щорічно проводиться захід «День кар'єри». Роботодавці мають змогу проінформувати здобувачів вищої освіти про наявні вакансії, програми практик, провести попередні співбесіди. В останні роки для його проведення використовувався електронний сервіс Zoom.

У Херсонській філії НУК велика увага приділяється практичній підготовці студентів, що передбачає наявність відповідних баз виробничих практик.

За станом на вересень 2021 року діють договори з 64-ма підприємствами, організаціями та установами (рис. 3.6). З них 36 договорів укладені на 10-12 років, 22 – на 4-5 років і 6 – на 3 роки.

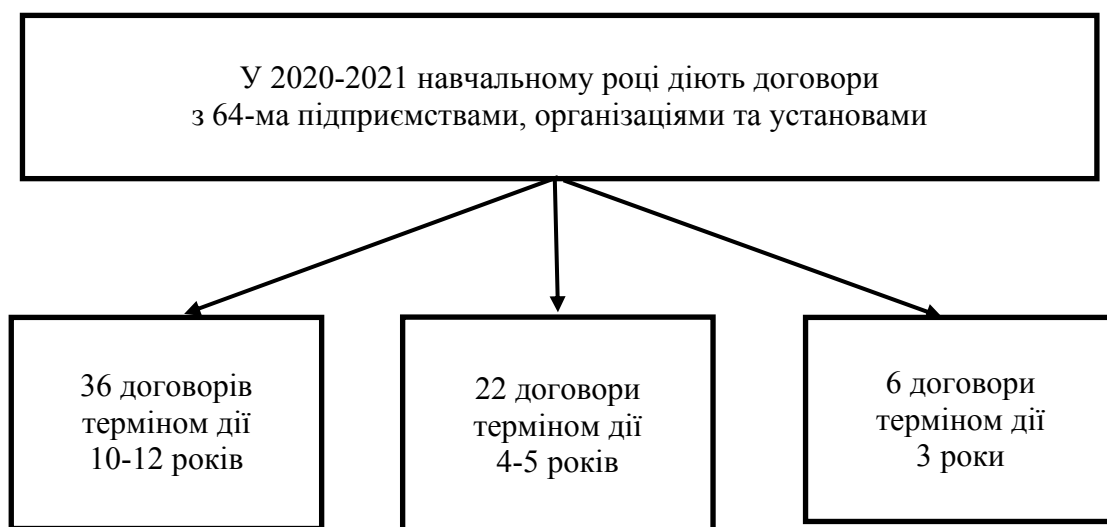

Рис. 3.6. Розподіл за терміном дій договорів з базовими підприємствами, рекомендованими для проходження практик студентами Херсонської філії, у 2021-2022 навчальному році

Загальна кількість договорів у 2021 році у порівнянні з 2017 роком збільшилась 42 до 64, тобто на 17 % (табл. 3.16).

Таблиця 3.16

Кількість діючих протягом 2017-2021 років двосторонніх договорів про співпрацю з підприємствами, організаціями та установами, що передбачають проходження практик студентами Херсонської філії

Термін дії договорів	Календарний рік				
	2017	2018	2019	2020	2021
Більше 12 років	19	22	28	36	36
4-5 років	21	23	22	22	22
3 роки	2	2	2	3	3
Разом	42	47	52	61	64

Підприємства, організації та установи, з якими укладені договори на проходження практик і працевлаштування, відносяться до різних галузей. За видами економічної діяльності – це: суднобудівні та судноремонтні підприємства; підприємства з виробництва машин та устаткування; підприємства транспорту; підприємства професійної, наукової та технічної діяльності; підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; підприємства транспорту, зокрема морського та річкового; підприємства зв'язку; підприємства та організації торгівлі; сільськогосподарські підприємства тощо.

На 30-ти базових підприємствах, з якими Херсонською філією укладені договори про двосторонню співпрацю, практику можуть проходити здобувачі вищої освіти практично за усіма спеціальностями та освітньо-професійними програмами, за якими у філії здійснюється підготовка фахівців.

4. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1. Наукова робота науково-педагогічних працівників

Основні напрямки наукових досліджень, які виконувалися у Херсонській філії протягом 2017-2021 років, в цілому відповідали пріоритетним тематичним напрямам наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2021 року, які були затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2011 р. № 942 «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року». Основні наукові теми, виконувані науково-педагогічними працівниками філії, з розподілом за пріоритетними тематичними напрямками наукових досліджень, наведені в табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Основні напрями наукових досліджень, які виконуються у Херсонській філії

Пріоритетні тематичні напрями наукових досліджень, відповідно до ПКМУ № 942 від 07.09.2011 р.	Наукова тематика Херсонської філії	Науково-дослідні теми, які виконуються НПП філії
1	2	3
Напрямок «Енергетика та енергоефективність»		
Технології розроблення та використання нових видів палива, відновлюваних і альтернативних джерел енергії та видів палива. Технології використання скидних енергоресурсів. Теплонасосні технології	Технології комбінованого виробництва енергії, тепла та холоду в стаціонарній і транспортній енергетиці та агропромисловому комплексі	1. Математичне моделювання процесів обробки рідкого палива магнітним полем (рег. № 0116U005728) 2. Дослідження впливу імпульсного електромагнітного поля на паливо та повітря перед подачею їх до циліндру СДВЗ для суднової енергетики (рег. № 0116U004395) 3. Дослідження гідродинаміки руху теплоносія в кожухотрубчастому теплообміннику (рег. № 0116U005729) 4. Розробка спеціальних математичних моделей для дослідження найбільш складних процесів при роботі двигунів внутрішнього згоряння (рег. № 0117U004378) 5. Дослідження показників ефективності СЕУ при використанні комплексної утилізації енергії (рег. № 2250) 6. Оптимізація процесів газообміну у двотактних ДВЗ (рег. № 2251)

1	2	3
Енерго-ефективні технології на транспорті	Інноваційні технології в суднобудуванні, судноремонті, на морському та річковому транспорті України	1. Удосконалення конструкції та технології побудови композитного безнабірного понтону доку (рег. № 0118U004145) 2. Удосконалення антикорозійного захисту баластних відсіків суден (рег. № 0118U001703) 3. Удосконалення технології формування житлової башти плавучого композитного доку з використанням житлових блок-модулів (рег. № 0118U004505) 4. Удосконалення конструкції та технології формування суднових житлових приміщень (рег. № 118U001704) 5. Удосконалення антикорозійного захисту баластних відсіків суден (Договір про творче співробітництво НУК та Херсонської верфі Smart Maritime Group № 2181 від 07.05.2018) 6. Моделювання пружних підстав суднобудівного та судноремонтного призначень на основі еластомірних пружних елементів (Договір про творче співробітництво НУК та Херсонської верфі Smart Maritime Group № 2180 від 07.05.2018) 7. Удосконалення конструкції та технології формування суднових житлових приміщень (Договір про творче співробітництво НУК та Херсонської верфі Smart Maritime Group № 2182 від 07.05.2018) 8. Удосконалення модульного формування приміщень несамохідного плавучого засобу (Договір про творче співробітництво НУК та Херсонський державний завод «Палада» № 2169 від 01.03.2018) 9. Удосконалення конструкції та технологій виготовлення плавучих житлових споруд (Договір про творче співробітництво НУК та Херсонської верфі Smart Maritime Group № 2246 від 22.09.2020) 10. Удосконалення технічної підготовки, технології та організації судноремонтного виробництва на основі інноваційних технологій (Договір про творче співробітництво НУК та Херсонської верфі Smart Maritime Group № 2178 від 01.09.2018) 11. Удосконалення конструктивно-технологічних рішень побудови житлових плавучих споруд (в рамках дисертаційного дослідження) 12. Удосконалення конструкції та технології побудови залізобетонного понтона плавучих композитних доків (в рамках дисертаційного дослідження)
	Технології більш чистого та безпечного виробництва й охорони навколишнього природного середовища в суднобудуванні, судноремонті, на морському та річковому транспорті України	1. Дослідження та впровадження енергозберігаючих технологій знесолення і зм'ягчення водних розчинів для забезпечення потреб теплоенергетичних та промислових установок (рег. № 0117 U007536) 2. Оцінювальні розрахунки варіантів покращення паливної економічності та екологічності дизельної електростанції на базі двигуна Forte FGD6500E (Договір про наукове консультування підприємства ТОВ «МЕГАІМПЕКС» № 15/12/15 від 15.12.2015 р.) 3. Підвищення паливної ефективності та екологічності дизельних електростанцій шляхом оптимізації режимів роботи двигунів (Договір про наукове консультування підприємства ТОВ «Південьенергопром» № 15/02/16 від 15.02.2016 р.)

1	2	3
	Безекіпажне надводне судно (БНС) для екологічного моніторингу акваторій	1. Управління проектами та екологічна оцінка концепцій безекіпажних морських технологій екологічного моніторингу акваторій (рег. № 0119U103937) 2. Техніко-економічне обґрунтування створення БНС для екологічного та природоохоронного моніторингу акваторій (рег. № 0119U103839) 3. Безекіпажне надводне судно для екологічного моніторингу акваторій (рег. № 0119U103954)
Напрямок « Інформаційні та комунікаційні технології »		
Інтелектуальні інформаційні та інформаційно-аналітичні технології. Інтегровані системи баз даних та знань. Національні інформаційні ресурси	Інформаційні технології у STEM-концепції для ЗВТО суднобудівного профілю Використання моделі L&D в комп'ютерно-інформаційному забезпеченні електротехнічних дисциплін	1. Інформаційні технології у STEM-концепції для ЗВТО суднобудівного профілю (рег. № 0119U103952) 1. Використання моделі L&D в комп'ютерно-інформаційному забезпеченні електротехнічних дисциплін (рег. № 0119U103953)
Напрямок « Нові речовини і матеріали »		
Створення та застосування технологій отримання, зварювання, з'єднання, діагностики та оброблення конструкційних, функціональних і композиційних матеріалів	Технології зварювання та споріднених процесів	Механіка та фізико-хімічні процеси при дифузійному зварюванні, паянні, зміцненні жароміцних нікелевих сплавів та різнорідних металів (рег. № 2083)
Напрямок «Проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика»		
Проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика	4.1.1. Моніторинг регіональної вищої освіти	Соціально-економічна адаптація закладів вищої освіти України (рег. № 0120U104566) Теоретичні та практичні аспекти формування норм часу на виконання методичної, наукової, виховної та організаційної роботи у закладах вищої освіти (рег. № 0119U103836) Моніторинг регіональної вищої освіти (в рамках Науково-дослідницького центру моніторингу регіональної вищої освіти при Херсонській обласній державній адміністрації)

Науково-дослідна робота в Херсонській філії має системний комплексний характер і здійснюється згідно з календарними планами проведення наукових досліджень і розробок, планами роботи наукових лабораторій Херсонської філії та індивідуальними планами науково-педагогічних працівників, в яких передбачені конкретні етапи робіт, завдання і заходи.

Науково-дослідні роботи здебільшого виконувалися в наукових лабораторіях при кафедрах. Їх перелік подано в табл. 4.2. Наукова проблематика лабораторій відповідала пріоритетним тематичним напрямкам наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року.

Таблиця 4.2

Перелік наукових лабораторій Херсонської філії
та їх розподіл за кафедрами

Лабораторія	Структурний підрозділ філії
1. Спеціалізована лабораторія енергозберігаючих та енергоефективних технологій при Центрі прикладних проблем енергетики Національного університету кораблебудування	Кафедра теплотехніки та кафедра суднобудування та ремонту суден
2. Навчально-дослідницька лабораторія зварювання та споріднених технологій	Кафедра зварювання
3. Дослідницька лабораторія інтелектуального керування в електромеханіці	Кафедра автоматики та електроустаткування
4. Навчально-наукова лабораторія електроприводів загальнопромислових механізмів	Кафедра автоматики та електроустаткування
5. Навчально-наукова лабораторія автоматизованого керування енерготехнічними та технологічними процесами й установками на суднах	Кафедра автоматики та електроустаткування
6. Навчально-наукова лабораторія інноваційних технологій в суднобудуванні та судноремонті при Кораблебудівному навчально-науковому інституті Національного університету кораблебудування	Кафедра суднобудування та ремонту суден
7. Наукова лабораторія економічних проблем вищої школи	Кафедра економіки

Науково-педагогічні працівники Херсонської філії НУК у звітному періоді взяли участь у виконанні 59 прикладних та фундаментальних наукових досліджень в галузі технічних та економічних наук. З них за

кількістю НДР 78,0 % припадає на науково-дослідні теми, що зареєстровані в УКРЦНТЕІ та НДР, що виконуються НУК, і 22,0 % – на роботи, виконувані в рамках договорів про творче співробітництво (табл. 4.3).

Таблиця 4.3

Структура науково-дослідних робіт, що виконувалися науково-педагогічними працівниками Херсонської філії Національного університету кораблебудування у звітному періоді та їх розподіл за роками

Показник	Рік					Разом за п'ять років	
	2017	2018	2019	2020	2021	Кількість	Структура
1. Кількість науково-дослідних тем, усього:	18	22	16	18	23	46	78,0
- зареєстрованих в УКРЦНТЕІ	12	19	11	13	15	32	69,6
- НДР, що виконуються НУК	3	3	5	5	8	11	23,9
- кафедральні та міжкафедральні	3	0	0	0	0	3	6,5
2. Договори про творче співробітництво, всього:	1	10	8	10	10	13	22,0
- виконуються Херсонською філією	0	9	7	8	8	10	76,9
- виконуються НУК	1	1	1	2	2	3	23,1
Разом	19	32	24	28	33	59	100

У звітному періоді науково-педагогічними працівниками Херсонської філії виконувалося 32 ініціативні теми, які зареєстровані в УКРЦНТЕІ. У 2012-2016 роках таких НДР було тільки 5 (табл. 4.4). З 2017 року Херсонська філія відмовилася від виконання «кафедральних і міжкафедральних тем», значення яких є мінімальним. В рамках виконання договорів про творче співробітництво у звітному періоді виконувалося 13 НДР.

Науково-педагогічні працівники Херсонської філії представляють різноманітні наукові спеціальності, за кожною з яких налічується незначна кількість викладачів, що певним чином ускладнює виконання великих за обсягом науково-дослідних розробок. У зв'язку з цим, частина персоналу філії бере участь у виконання науково-дослідних робіт у складі колективів

НУК. У звітному періоді 10 науково-педагогічних працівників філії брали участь у виконанні 11 НДР базового університету.

Таблиця 4.4

Науково-дослідні роботи, що виконувалися науково-педагогічними працівниками Херсонської філії Національного університету кораблебудування протягом 2012 - 2016 років та 2017 - 2021 років

Показник	Попередній звітний період (2012 - 2016)	Звітний період (2017 - 2021)	Відхилення	
			абсол	відн.
1. Кількість науково-дослідних тем, усього:	19	46	+ 27	+ 142,1
- держбюджетні (виконуються НУК)	7	11	+ 4	+ 57,1
- зареєстрованих в УКРЦНТЕІ	5	32	+ 27	+ 540,0
- кафедральні та міжкафедральні	7	3	-4	- 57,1
2. Договори про творче співробітництво, всього:	-	13	+ 13	+ 100,0
- виконуються НУК	-	3	+ 3	+100,0
- виконуються Херсонською філією	-	10	+ 10	+100,0
Разом	19	61	+ 42	+ 221,1

Зокрема у виконанні науково-дослідних робіт, що проводилися у НУК, брали участь такі науково-педагогічні працівники:

– д.т.н., доцент Коновалов Д.В., к.т.н. Корнієнко В.С., викладачі Кобалава Г.О., та Пирисунько С.А. як виконавці брали участь у проведенні робіт за трьома держбюджетними науково-дослідними роботами: «Розробка концепції комбінованого виробництва енергії в судновій та стаціонарній енергетиці на основі внутрішньоциклової низькотемпературної тригенерації» (рег. № 0116U0086698); «Науково-технічні основи тригенераційних полінарних технологій на низькокиплячих робочих тілах для двигунів і енергетичних установок» (рег. № 0115U000300); «Науково-технічні основи енергожиттєзабезпечення суден морського флоту та кораблів берегової охорони» (рег. № 0121U112132);

– к.т.н. Корнієнко В.С., і асп. Пирисунько С.А. працювали над двома темами, які виконувалися за грантами Президента України для молодих вчених «Розробка інноваційної енергоефективної технології кондиціонування повітря

автономних теплоелектростанцій» (рег. № Ф82/198-2019/2216); «Розробка енергоефективних систем утилізації теплоти когенераційних модулів автономного енергозабезпечення підприємств» (рег. № Ф82/207-2019/2215);

– к.т.н. Шалапко Д.О. взяв участь у виконанні двох тем: № 2111 «Розробка технології отримання та безпечного акумулювання водню з сірководню Чорного моря» (ДР № 0117U007283) і № 2025 «Покращення екологічних показників суднових двигунів шляхом подачі домішок в паливопровід високого тиску» (ДР № 0116U4394);

– к.т.н., доцент Матвієнко М. В. брав участь у виконанні науково-дослідної теми № 2083 «Механіка та фізико-хімічні процеси при дифузійному зварюванні, паянні, зміцненні жароміцних нікелевих сплавів та різнорідних металів»;

– к.т.н. доцент Надточій В.А. та к.т.н. доцент Надточій А.В. брали участь у виконанні двох тем: № 2202 «Обґрунтування рекомендацій щодо оснащення військово-морських збройних сил України морськими роботизованими системами (комплексами)» (для службового користування) та № 2167 «Роботизовані технології захисту акваторії» (для службового користування);

– к.ф.н., доцент Бойко Л.М. брала участь у виконанні науково-дослідної теми «Мотивація студентів технічних ЗВО до вивчення іноземної мови в процесі фахової підготовки в умовах глобалізації суспільства» кафедри сучасних мов НУК ;

– старший викладач Смірнова І.М., брала участь у виконанні науково-дослідної теми «Впровадження елементів ігрових видів спорту у процесі занять у спеціальних медичних групах» кафедри фізичного виховання і спорту НУК».

Відповідно до договорів про творче наукове співробітництво, укладених з Херсонською верф'ю Smart Maritime Group, ТОВ «Мегаімпекс», ТОВ «Південьенергопром», ТОВ «Пріоритет Юг», ТОВ «Хіт Енерджі Груп», ПП «Науково-виробниче об'єднання «Істок-Південь», науково-педагогічними працівниками Херсонської філії виконувалися 10 наукових тем, а також здійснювалося наукове консультування.

У 2020 році Пирисунько М.А. брав участь у виконання двох договорів про творче співробітництво: «Розробка інноваційної енергоефективної технології кондиціонування повітря автономних теплоелектростанцій» та «Розробка енергоефективних систем утилізації теплоти когенераційних модулів автономного енергозабезпечення підприємств», замовником яких є Міністерство освіти і науки України.

Крім того, науково-педагогічними працівниками філії здійснювалася робота у складі наукових колективів базового університету за тематичною картою Міністерства оборони України (шифр «Марлін – М» для службового користування).

У звітному періоді науково-педагогічні працівники філії в рамках міжнародної співпраці разом з науковими колективами базового університету здійснювали виконання двох наукових тем. Це:

– к.т.н., професор НУК Голобородько Ж. Г., який брав участь у проведенні досліджень по вивченню впливу добавок води в плазмоутворююче середовище при повітряно-плазмовому різанні сталей різних структурних класів на характеристики якості крайок різку і зварних швів, виконаних дуговим зварюванням. Робота виконувалася згідно з програмою спільних науково-дослідних робіт Китайсько-українського інституту зварювання ім. Є.О. Патона та Гуандунського генерального НДІ промислових технологій;

– д.т.н., доцент Коновалов Д.В. був виконавцем науково-дослідної роботи «DEVELOPMENT OF THE COOLING SYSTEM FOR THE ELECTRIC MOTOR», виконуваної згідно з договором про творче та наукове співробітництво між Компанією Zhejiang Special Electric Motor Co., Ltd (м. Шеньжоу, пров. Чжензян, КНР) та Національним університетом кораблебудування.

Належна увага у Херсонській філії приділяється підвищенню наукової кваліфікації науково-педагогічних працівників. У звітному періоді науково-педагогічні працівники філії підготували та захистили дванадцять дисертацій, у тому числі:

- чотири – на здобуття наукового ступеня доктора наук;
- вісім – на здобуття наукового ступеня кандидата наук (табл. 4.5).

Таблиця 4.5

Інформація про захищені науково-педагогічними працівниками Херсонської філії НУК дисертації у 2017-2021 році

Науково-педагогічний працівник	Дисертація на здобуття наукового ступеня	Наукова спеціальність		Рік захисту
		за якою відбувся захист	відповідає спеціальностям та освітньо-професійним програмам, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти	
1	2	3	4	5
1. Літвінова Марина Борисівна	доктора педагогічних наук	13.00.02 - теорія та методика навчання (фізика)	011 «Науки про освіту» 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)»	2018
2. Коновалов Дмитро Вікторович	доктора технічних наук	05.14.06 - технічна теплофізика та промислова теплоенергетика	144 «Теплоенергетика»	2020
3. Ломоносова Оксана Едуардівна	доктора економічних наук	08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)	051 «Економіка» 073 «Менеджмент» 075 «Маркетинг» 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 241 «Готельно-ресторанна справа»	2021
4. Надточій Ірина Ігорівна	доктора економічних наук	08.00.05 - розвиток продуктивних сил і регіональна економіка	051 «Економіка» 074 «Публічне управління та адміністрування»	2021
5. Надточій Анатолій Вікторович	кандидата технічних наук	05.13.22 - управління проектами та програмами	073 «Менеджмент» 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології» 124 «Системний аналіз»	2018
6. Калініченко Іван Володимирович	кандидата технічних наук	05.05.14 - холодильна, вакуумна та компресорна техніка, системи кондиціонування	142 «Енергетичне машинобудування»	2018
7. Корнієнко Вікторія Сергіївна.	кандидата технічних наук	05.14.06 - технічна теплофізика та промислова теплоенергетика	144 «Теплоенергетика»	2018
8. Терлич Станіслав Володимирович	кандидата технічних наук	05.08.03 - конструювання та будування суден	135 «Суднобудування»	2019

1	2	3	4	5
9. Шалапко Денис Олегович	кандидата технічних наук	05.05.03 - двигуни та енергетичні установки	142 «Енергетичне машинобудування»	2019
10. Кириченко Костянтин Володимирович	кандидата технічних наук	05.08.03 - конструювання та будування суден»	135 «Суднобудування»	2021
11. Кобалава Галина Олександрівна	кандидата технічних наук	05.14.06 - Технічна теплофізика та промислова теплоенергетика	144 «Теплоенергетика»	2021
12. Пирисунько Максим Андрійович	кандидата технічних наук	05.05.14 - холодильна, вакуумна та компресорна техніка, системи кондиціонування	142 «Енергетичне машинобудування»	2021

Підготовка та захист дисертацій на здобуття наукових ступенів науково-педагогічними працівниками Херсонської філії здійснюється за перспективним планом. Згідно з ним на період з 2019 по 2021 роки був запланований захист шістнадцяти дисертацій на здобуття наукових ступенів, захистили дисертації лише шість осіб (37,5 %). У трьох осіб (18,8 %) захист планується на кінець 2021 року. Невиконання плану підготовки та захисту дисертацій пов'язано з тим, що два викладача (12,5 %) у 2021 році звільнились, а п'ятеро (31,2 %) здобувачів наукових ступенів вчасно не підготували дисертаційні роботи. Дві дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук у 2021 році були захищені позапланово.

Наукові спеціальності одинадцяти з дванадцяти захищених дисертацій, за якими відбувся захист, відповідають спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у Херсонській філії. Виключенням є лише дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук, підготовленої та захищеної кандидатом фізико-математичних наук доцентом Літвіноюю М. Б.

Станом на 01.10.2021 року два науково-педагогічних працівника Херсонської філії працюють над здобуттям наукового ступеня доктора наук, три – доктора філософії (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Науково-педагогічні працівники Херсонської філії НУК,
які здобувають науковий ступінь (станом на 01.10.2021 року)

Науково-педагогічний працівник	Здобуття наукового ступеня	Заклад вищої освіти, в якому здобувається науковий ступінь	Наукова спеціальність	Запланований термін захисту дисертації
1. Матвієнко Максим Валентинович	доктора наук	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	131 «Прикладна механіка»	2022
2. Корнієнко Вікторія Сергіївна	доктора наук	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	142 «Енергетичне машинобудування»	2022
3. Бокій Ольга Олександрівна	доктора філософії	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макаров	135 «Суднобудування»	2025
4. Коновалова Ганна Василівна	доктора філософії	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макаров	135 «Суднобудування»	2024
5. Холдобін Віктор Павлович	доктор філософії	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макаров	142 «Енергетичне машинобудування»	2024

Основним науковим продуктом науково-педагогічних працівників філії є наукові публікації. У 2017-2021 роках їх загальна кількість становить 1084 од., у тому числі 69 статей опубліковано у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science, з яких припадають:

- на Scopus – 42 публікації;
- на Web of Science – 27 публікації.

Оскільки публікації у журналах, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science, починаючи з другої половини 2010-х років, для університету в цілому набули особливого значення, у філії була проведена велика робота з активізації публікаційної активності науково-педагогічних працівників саме за цим напрямком. Результатом стало значне

нарощення публікацій публікації у наукометричних базах Scopus або Web of Science. Їх кількість протягом звітного періоду поступово збільшилася з 4 до 29 (табл. 4.7).

Таблиця 4.7

Динаміка публікацій науково-педагогічних працівників
Херсонської філії у 2017-2021 роках

Показник	Рік					Разом за п'ять років
	2017	2018	2019	2020	2021	
1. Опубліковано монографій	2	6	7	3	6	24
2. Кількість опублікованих:						
– статей	46	68	85	71	74	344
в тому числі у:						
– зарубіжних виданнях та журналах, що включені до наукометричних баз	18	10	15	3	5	51
– виданнях та журналах, що включені до наукометричних баз, в тому числі Scopus або Web of Science	4	4	8	24	29	69
3. Кількість опублікованих тез доповідей	94	161	171	173	117	716

Слід відзначити суттєве підвищення і загальної публікаційної активності науково-педагогічних працівників філії. Передусім, це стосується монографій, яких було видано у три рази більше, ніж у попередньому п'ятирічному періоді. На 47,6 % збільшилося число опублікованих статей, на 79,4 % – публікація тез доповідей (табл. 4.8).

Таблиця 4.8

Публікаційна активність науково-педагогічних працівників
Херсонської філії у 2012-2016 та 2017-2021 роках

Показник	Попередній період (2012 - 2016)	Звітний період (2017 - 2021)	Відхилення	
			абсолют.	відн.
1.1. Кількість опублікованих монографій	6	24	+ 18	+ 300,0
1.2. Кількість опублікованих статей	233	344	+ 111	+ 47,6
у тому числі				
1.2.1. Видання та журнали, що включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science	інформація відсутня	69	+ 69	-

1.2.2. Зарубіжні видання та журнали, що включені до наукометричних баз	34	51	+ 17	+ 50,0
1.3. Кількість опублікованих тез доповідей	399	716	+ 317	+ 79,4
Загальна кількість опублікованих наукових матеріалів	638	1084	+ 446	+ 69,9

Для оцінювання результативності наукової діяльності науково-педагогічних працівників філії у цей час широко використовується частота цитувань наукових робіт та їхніх авторів. Завдяки суттєвому збільшенню числа публікацій науково-педагогічних працівників та активної їх орієнтації на підвищення рівня свого цитування у 2017-2021 роках спостерігалось значне зростання кількості цитувань наукових праць, які були опубліковані співробітниками філії (табл. 4.9).

Таблиця 4.9

Динаміка наукометричних показників цитування наукових праць науково-педагогічних працівників Херсонської філії у 2017-2021 роках

Показник	Рік					Разом за п'ять років
	2017	2018	2019	2020	2021	
1. Індекс цитування у виданнях, що входять до наукометричних баз	-	11	66	617	2197	2891
2. Індекс цитування у виданнях та журналах, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science	-	1	1	43	573	618

Результативність наукової діяльності науково-педагогічних працівників філії, оцінювана на підставі інформації баз даних Scopus та Web of Science та Google Scholar, наведена в табл. 4.10. Вибір реферативних баз даних для оцінки зумовлений значенням, яке надається цим базам в Україні.

При цьому бралось до уваги, що Scopus є великою, найбільш розповсюдженою та затребуваною реферативною базою. Web of Science, яка є однією зі старіших баз, також відноситься до однієї з найбільш затребуваних. Google Scholar – досить розповсюджена реферативна база, яка індексує повні тексти наукових публікацій всіх форматів і дисциплін та охоплює більше цитат публікацій вчених, ніж

Web of Science або Scopus, краще відшукує цитати, які з'являються в неангломовних публікаціях, і показує дуже значний *h*-індекс. Вважається, що в Google Scholar можна знайти все, що колись було опубліковано в авторитетних журналах.

Таблиця 4.10

Результативність наукової діяльності науково-педагогічних працівників філії за базами даних Scopus та Web of Science, Google Scholar (станом на 01.10.2021 року)

Показник	Реферативні бази даних		
	Scopus	Web of Science	Google Scholar
1. Кількість співробітників філії, які мають публікації			
1 - 5	27	20	-
6 - 10	4	2	-
11 - 15	3	1	3
16 - 20	2	-	24
21 та більше	1	-	41
2. Кількість співробітників філії, які мають цитування			
1 - 10	19	5	16
11 - 20	2	4	7
21 та більше	6		28
3. Кількість співробітників філії, які мають <i>h</i> -індекс			
1 - 5	21	9	8
6 - 10	2	-	6
11 - 20	-	-	4
21 та більше	-	-	26
4. Загальна кількість матеріалів (статей, розділів колективних монографій, матеріалів конференцій) розміщених науково-педагогічними працівниками філії	182	80	1560

Станом на 01.10.2021 року 37 співробітників філії, мають публікації у виданнях, що включені до реферативної бази даних Scopus, 23 – в Web of Science і 68 – в Google Scholar. 23 науково-педагогічних працівника філії мають ненульовий *h*-індекс в реферативні базі даних Scopus, 9 – в Web of Science, 44 – в Google Scholar.

Ефективність науково-дослідних робіт, які виконувалися науково-педагогічними працівниками філії, відображається також кількістю отриманих авторських прав, числом науково-дослідних робіт, результати

яких впроваджені в діяльність підприємств, організацій, установ або у освітній процес, участю у виставках і конкурсах а також у конференціях різного рівня. Показники, що відображають ці досягнення та заходи, наведені в табл. 4.11.

Таблиця 4.11

Основні показники, що характеризують здобуття авторських прав, впровадження та оприлюднення результатів науково-дослідних робіт науково-педагогічними працівниками філії у 2017-2021 роках

Показник	Роки					Разом за п'ять років
	2017	2018	2019	2020	2021	
1. Отримано охоронних документів						
- патентів	3	3	7	11	2	26
- авторських свідоцтв	7	14	24	10	5	60
2. Кількість впроваджених наукових розробок						
разом	5	2	1	4	25	37
- в діяльність підприємств, організацій та установ	-	-	-	-	13	13
- в навчальний процес	5	2	1	4	12	24
3. Участь у виставках і конкурсах, їх організація						
разом	-	1	2	-	-	3
4. Участь у конференціях						
разом	19	29	38	52	73	211
- міжнародні	15	21	28	32	43	139
- всеукраїнські	4	4	6	12	18	44
- інші	-	4	4	8	12	28

З таблиці видно, що за звітний період науковцями Херсонської філії одержано 86 охоронних документа, з яких 60 є свідоцтвами про реєстрацію авторського права на науковий твір, 26 – патентами. 24 розробок впроваджено в навчальний процес і 13 – в діяльність підприємств, організацій та установ. Науково-педагогічні працівники філії взяли участь у 3 виставках та 211 конференціях, з яких 139 (65,9 %) є міжнародними.

За усіма показниками у звітному періоді у порівнянні з попереднім (2012-2016 роки) відбулося покращення, причому достатньо суттєве (табл.

4.12). Зокрема, патентів отримано більше, ніж у три рази, свідоцтв про реєстрацію авторського права – у 15 разів. Число наукових розробок, впроваджених в діяльність підприємств, організацій та установ, зросла майже в 1,9 разів, а кількість конференцій, в яких брали участь науково-педагогічні працівники філії, – у півтора рази.

Виключенням є тільки кількість наукових розробок, впроваджених у освітній процес, але вона була компенсована числом розробок, які були впроваджені в діяльність підприємств, організацій та установ, що призвело до загального збільшення впроваджених розробок на 12,1 %.

Таблиця 4.12

Показники, що характеризують здобуття авторських прав, впровадження та оприлюднення результатів науково-дослідних робіт науково-педагогічними працівниками Херсонської філії у 2012 – 2016 та 2017-2021 роках

Показник	Попередній період (2012 - 2016)	Звітний період (2017 - 2021)	Відхилення	
			абсолют.	відн.
1. Отримано охоронних документів				
- патентів	12	26	+ 14	+ 116,7
- авторських свідоцтв	4	60	+ 56	+ 1400,0
2. Кількість впроваджених наукових розробок				
разом	33	37	+4	+ 12,1
- в діяльність підприємств, організацій та установ	7	13	+ 6	+ 85,7
- в навчальний процес	26	24	- 2	- 7,7
3. Участь у виставках і конкурсах, їх організація				
разом	5	3	- 2	- 40,0
4. Участь у конференціях				
разом	140	211	+ 71	+ 50,7
- міжнародні	97	139	+ 42	+ 43,3
- всеукраїнські	32	44	+ 12	+ 37,5
- інші	11	28	+ 17	+ 154,5

У травні 2020 року Херсонською філією Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова спільно із Інтегральним університетом Лакхнау (Індія) був організований міжнародний вебінар на

тему «Covid -19 та його вплив на економічне зростання Індії та України». У вебінарів взяли участь 100 науковців та практичних працівників із 6 країн, у тому числі з України, Індії, Таїланду, Індонезії, Ліберії, В'єтнаму. Україна була представлена 8-ма містами (Київ, Харків, Львів, Миколаїв, Херсон, Чернігів, Кременчук, Мелітополь).

4.2. Науково-дослідна робота студентів

Наукова діяльність у Херсонській філії нерозривно пов'язана зі студентською науковою роботою. Науково-дослідна робота сприяє формуванню у студентів готовності до творчої реалізації отриманих у закладі вищої освіти компетенцій, забезпечує оволодіння методологією наукового пошуку, отримання дослідного досвіду. Залучення студентів до науково-дослідної роботи має сприяти використуванню їх потенціалу для розв'язання актуальних проблем в різних галузях науки та техніки, передусім, регіональних.

Різними формами науково-дослідної роботи у Херсонській філії охоплена значна кількість студентів усіх спеціальностей. До основних форм науково-дослідної роботи можна віднести: участь у конференціях і семінарах різних рівнів, Всеукраїнських і міжнародних конкурсах студентських наукових робіт і наукових проєктів, публікація статей, публікація матеріалів, представлених на конференціях, участь у роботі наукових гуртків, виконання розділів в магістерських і дипломних роботах з елементами наукових досліджень тощо.

Динаміка основних показників наукової діяльності здобувачів вищої освіти Херсонської філії у 2017- 2021 роках показана в табл. 4.13.

Таблиця 4.13

Основні показники наукової діяльності здобувачів вищої освіти
Херсонської філії НУК У 2017-2021 роках

Показник	Рік					Разом за п'ять років
	2017	2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7
1. Кількість студентів, що брали участь у науково-дослідній роботі	229	231	525	536	580	В середньому 420 осіб / рік

2. Проведено студентських конференцій у Херсонській філії	7	7	8	7	7	7
3. Кількість студентів, що брали участь у конференціях різних рівнів	208	219	175	182	196	В середньому 196 осіб / рік
4. Участь студентів у підготовці публікацій						
4.1. Опубліковано наукових праць	7	8	12	13	16	56
4.2. Опубліковано тез доповідей	30	69	78	81	86	344

Продовження табл. 4.13

1	2	3	4	5	6	7
5. Участь у Міжнародних конкурсах та олімпіадах						
5.1. Кількість конкурсів та олімпіад	1/-	1/1	3/-	5/-	5/-	15/1
5.2. Отримали призові місця:	1	1	7	12	12	33
- перше		1		1	1	3
- друге	1		4	8	10	23
- третє			3	3	1	7
6. Участь у Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах						
6.1. Кількість конкурсів / олімпіад	3/1	3/1	8/2	15/-	21/-	50/4
6.2. Отримали призові місця:	6	6	5	14	19	50
- перше	2	1	1	2	1	7
- друге		2	1	4	4	11
- третє	4	3	3	8	14	32
7. Кількість студентів, що брали участь в конкурсах та олімпіадах						
- у I турі	62	63	72	93	96	В середньому 77 осіб / рік
- у II турі	7	19	36	69	72	В середньому 40 осіб / рік

Кількість студентів, що залучалися до наукової роботи за роками невпинно зростала (з 229 осіб – у 2017 році до 580 осіб – у 2021 році). В середньому щорічно у виконанні наукової роботи брало участь 420 студентів. У попередньому періоді (2012-2016 роки) до наукових досліджень щорічно залучалося 138 осіб (табл. 4.14).

Щорічно збільшувалися також й інші показники наукової діяльності студентів, зокрема, кількість осіб, що брали участь у конференціях різних рівнів, число публікації статей і тез доповідей, чисельність студентів, що брали участь в конкурсах та олімпіадах, кількість вибороних на них призових місць (табл. 4.13).

Таблиця 4.14

Основні показники наукової діяльності здобувачів вищої освіти
Херсонської філії НУК у 2012-2016 та 2017-2021 роках

Показник	Рік		Відхилення	
	Попередній період (2012 – 2016)	Звітний період (2017 - 2021)	абсол., од.	відн., %
1. Кількість студентів, що брали участь у науково-дослідній роботі	В середньому 138 осіб / рік	В середньому 420 осіб / рік	+ 292	+ 204,3
2. Проведено студентських конференцій у Херсонській філії	29	36	+ 7	+ 24,1

Продовження табл. 4.14

3. Кількість студентів, що брали участь у конференціях різних рівнів	В середньому 108 осіб / рік	В середньому 196 осіб / рік	+ 88	+ 81,5
4. Участь студентів у підготовці публікацій				
4.1. Опубліковано наукових праць	75	56	- 19	- 25,3
4.2. Опубліковано тез доповідей	83	344	+ 261	+ 314,5
5. Участь у Міжнародних конкурсах та олімпіадах				
5.1. Кількість конкурсів та олімпіад	-	15/1	+ 15/1	-
5.2. Отримали призові місця:	-	33	+ 33	-
- перше	-	2	+ 2	-
- друге	-	23	+ 23	-
- третє	-	7	+ 7	-
6. Участь у Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах				
6.1. Кількість конкурсів та олімпіад	15/1	41/14	+26/+13	+173,3/+ 1300
6.2. Отримали призові місця:	13	50	+ 37	+ 284,6
- перше	2	7	+ 5	+ 250
- друге	3	11	+ 8	+ 266,7
- третє	8	32	+ 24	+ 300
7. Середньорічна кількість студентів, що брали участь в конкурсах та олімпіадах				
- у I турі	138 осіб / рік	77 осіб / рік	- 61	- 44,2
- у II турі	5 осіб / рік	40 осіб / рік	+ 35	+ 700

Одним з основних видів наукової діяльності студентів є їх підготовка й участь у конференціях. З метою активізації студентів, напрацювання ними досвіду підготовки до них, представлення доповідей, аргументації відповідей на запитання кафедрами філії щорічно проводяться 6 студентських наукових конференції та 1 економічний пленер. Тематика та місце проведення конференцій наведені в табл. 4.15.

Загальна кількість студентів, які брали участь у конференціях різних рівнів у звітному періоді, становила в середньому 196 осіб. У 2012-2016 роках цей показник дорівнювався 108 особам (табл. 4.14).

У 2017 році на честь 50-річчя Херсонської філії НУК була проведена внутрішньовузівська конференція студентів, фахівців, молодих вчених «Суднобудування та морська інфраструктура: механічна інженерія, інформаційні технології, електрична інженерія, економіка моря». На ній було

представлено 106 доповідей.

За результатами конференцій у звітному періоді опубліковано 344 тези доповідей. У 2012-2016 роках цей показник становив 83 (табл. 4.14). Крім того, за участю студентів опубліковано 56 наукових праць, у 2012-2016 роках їх було 75 (табл. 4.14).

Таблиця 4.15

Студентські конференції, організовані та проведені
Херсонською філією НУК у 2017-2021 роках

Тема конференції	Дата і місце проведення
1. Студентська науково-технічна конференція «Підвищення конкурентоспроможності територіальних громад Херсонщини»	Березень 2017 - 2021 років (щорічно), м. Херсон, Херсонська філія НУК
2. Студентська науково-технічна конференція «Зварювання та споріднені технології в промисловості»	Грудень 2017- 2020 років (щорічно), м. Херсон, Херсонська філія НУК
3. Студентська науково-технічна конференція «Новітні технології енергомашинобудування та енергозбереження»	Квітень 2017 - 2021 років (щорічно), м. Херсон, Херсонська філія НУК
4. Студентська науково-технічна конференція «Сучасні інформаційні технології»	Червень 2017 – 2021 років (щорічно), м. Херсон, Херсонська філія НУК
5. Студентська науково-технічна конференція «Інноваційні технології в суднобудуванні та судноремонті»	Квітень 2017 - 2021 років (щорічно), м. Херсон, Херсонська філія НУК
6. Студентська науково-технічна конференція «Енергозберігаючі технології електромеханічних систем»	Березень 2017 - 2021 років(щорічно), м. Херсон, Херсонська філія НУК
7. Внутрішньовузівська конференція студентів, фахівців, молодих вчених, присвячена 50-річчю Херсонської філії НУК «Суднобудування та морська інфраструктура: механічна інженерія, інформаційні технології, електрична інженерія, економіка моря»	Грудень 2017 року м. Херсон, Херсонська філія НУК
8. Економічний пленер «Інтеграція студентської молоді в сучасні соціально-економічні відносини»	Вересень 2017, 2018, 2019 роки, с.м.т. Лазурне, Херсонська філія НУК

Розповсюдженим серед студентів Херсонської філії видом наукової діяльності є їх підготовка й участь у Всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт і проєктів. На Всеукраїнські конкурси студентських наукових робіт кожного року направляються

кращі роботи студентів філії. Слід зауважити, що студенти філії беруть участь у міжнародних конкурсах тільки, починаючи з 2017 року.

У звітному періоді здобувачі вищої освіти взяли участь у 41 всеукраїнському конкурсі (за 27 спеціальностями) та 15 міжнародних конкурсах (за 5 спеціальностями). За їх результатами студентами філії здобуто 83 призових місця.

В загальній кількості призових місць Національного університету кораблебудування, частка призових місць, здобутих студентами Херсонської філії на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2020-2021 році становить 61,3 %. Інформація про місце Херсонської філії у здобутках базового університету на всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт наведена в табл. 4.16.

Таблиця 4.16

Інформація про місце Херсонської філії у здобутках базового університету на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт у 2020-2021 навчальному році

Заклад вищої освіти	Кількість здобутих призових місць							
	Перше місце		Друге місце		Третє місце		Разом по ЗВО	
	Абсолютна	Відносна, %	Абсолютна	Відносна, %	Абсолютна	Відносна, %	Абсолютна	Відносна, %
НУК в цілому, включаючи Херсонську філію	2	100	10	100	19	100	31	100
Херсонська філія НУК	1	50	4	40	14	73,7	19	61,3

Херсонська філія НУК є одним із лідерів за кількістю здобутих у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт призових місць серед ЗВО м. Херсона. У 2020-2021 навчальному році за загальною кількістю призових місць (19) філія разом з Херсонським державним університетом поділяє перше місце. Але у останнього 5 перших місць, а у філії тільки 1. Тому слід вважати, що в цілому за результатами конкурсів філія посідає на

другому місці, пропустивши вперед потужний регіональний університет. Інформація про кількість призових місць здобутих ЗВО м. Херсона у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт наведена в табл. 4.17.

У 2019 році студенти філії взяли участь у благодійному конкурсі «Морська справа 2019». Цей проєкт проводиться благодійним фондом Бориса Колеснікова для студентів, що навчаються за денною формою за спеціальностями, пов'язаними з водним транспортом та інфраструктурою. У третій тур (фінальний етап) від Херсонської філії пройшли 4 студенти. За результатами останнього туру переможцем став Разінков Д. В., який у листопаді 2019 року був направлений на Міжнародну морську виставку Europort 2019 у Роттердамі.

Таблиця 4.17

Інформація про кількість призових місць закладів вищої освіти м. Херсона у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2020/2021 навчальному році*

Заклад вищої освіти	Кількість здобутих призових місця							
	Перше місце		Друге місце		Третє місце		Разом по ЗВО	
	Абсолютна	Відносна, %	Абсолютна	Відносна, %	Абсолютна	Відносна, %	Абсолютна	Відносна, %
Херсонський державний університет	5	50	6	30	8	26,7	19	31,6
Херсонська філія національного університету кораблебудування	1	10	4	20	14	46,7	19	31,6
Херсонський національний технічний університет	2	20	4	20	4	13,3	10	16,7
Херсонський державний аграрно-економічний університет	1	10	4	20	3	10	8	13,4
Херсонська державна морська академія	1	10	2	10	1	3,3	4	6,7
Разом по Херсонській області	10	100	20	100	30	100	60	100

* Складено за наказом МОН України № 865 від 28.07.2021 року

У 2021 році команда здобувачів вищої освіти Херсонської філії бере участь у Всеукраїнському конкурсі студентських команд LoNG-2021 (Look of

New Generation) – «Блокчейн приходить в Україну», який проводиться Українською асоціацією з розвитку менеджменту та бізнес-освіти та Київською Бізнес Школою з 10.10.2021 року по 20.12.2021 року. Команда здобувачів філії є одноною, яка представляє м. Херсон.

Активізації наукової діяльності студентів сприяє їх залученню до роботи у 9 студентських наукових гуртках, які постійно працюють у Херсонській філії. Їх перелік наведений в табл. 4.18).

Таблиця 4.18

Студентські наукові гуртки Херсонської філії НУК

Назва гуртка	Кафедра	Керівник гуртка
Економіко-математичні студії	кафедра економіки	к.е.н., доц. Пулянович О.В.
Економічні інновації	кафедра економіки	викладач Огорь Г.М.
Суднова енергетика	кафедра суднового машинобудування та енергетики	к.т.н., професор НУК. Андреев А.А.
Інжиніринг зварювання та споріднених процесів	кафедри зварювання	доцент НУК Лой С.А.
Моделювання електромеханічних систем в САД середовищі	кафедра автоматики та електрообладнання	к.т.н., доц. Надточий А.В.
Інтелектуальне керування рухомими та нерухомими об'єктами	кафедра автоматики та електрообладнання	к.т.н., доц. Надточий В.А.
Прикладна електромеханіка	кафедра інформаційних технологій та фізико-математичних дисциплін	к.т.н., доц. Штанько О.Д.
Моделювання розподілених систем за допомогою пакетів комп'ютерної алгебри	кафедра інформаційних технологій та фізико-математичних дисциплін	к.т.н., доц. Литвиненко О.І.
Актуальні проблеми господарського та трудового права	кафедра суспільних наук	к.і.н., доц. Ватуля Ю.О.

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ

5.1. Кількісний та якісний склад персоналу, що бере участь в освітньому процесі

Освітній процес у Херсонській філії у звітному періоді забезпечувався штатними науково-педагогічними працівниками філії, науково-педагогічними працівниками базового університету, а також фахівцями, залученими з інших закладів вищої освіти та підприємств міста.

Інформація про кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес у Херсонській філії, за станом на 01.10.2021 року, наведена в табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників,
що забезпечують освітній процес у Херсонській філії
(станом на 01.10.2021 року)

Науково-педагогічні працівники	Разом		Доктори наук, професори		Кандидати наук, доценти		Без наукового ступеня та вченого звання	
	Кількість, осіб	Питома вага, %	Кількість, осіб	Питома вага, %	Кількість, осіб	Питома вага, %	Кількість, осіб	Питома вага, %
1. Штатні викладачі філії	57	100,0	16	28,1	30	52,6	11	19,3
2. Науково-педагогічні працівники НУК	30	100,0	8	26,7	20	66,7	2	6,7
3. Сумісники внутрішні	12	100,0			1	8,3	11	91,7
4. Сумісники зовнішні	4	100,0	1	25,0	1	25,0	2	50,0
Разом	103	100,0	25	24,3	52	50,5	26	25,2

Як видно з таблиці, з 57-ми штатних науково-педагогічних працівників Херсонської філії – 16 осіб (28,1 %) є докторами наук та (або) професорами, 30 викладачів (52,6 %) – кандидатами наук та (або) доцентами, 11 осіб (19,3 %) викладачами без наукового ступеня та вченого звання.

Протягом 2017-2021 років значно укріпився кількісний та якісний склад персоналу філії, що бере участь в освітньому процесі. Це відбулося внаслідок:

– збільшення абсолютної чисельності штатних науково-педагогічних працівників філії, які забезпечують освітній процес.

– значного збільшення докторів наук та професорів, що суттєво поліпшило якісний склад науково-педагогічного персоналу філії.

Кількість викладачів філії зросла з 52 осіб у 2017 році до 57 осіб у 2021 році, тобто на 9,6 % (табл. 5.2). По-друге, збільшилося і число штатних посад, які обіймали викладачі філії (відповідно з 53,2 ставок до 64,0, тобто на 10,8 %). Дещо розширилася участь в освітньому процесі навчально-допоміжного персоналу та фахівців філії, які працюють на умовах внутрішнього сумісництва (їх кількість зросла з 9 до 12 осіб, але при цьому вони займали 4,2 і 4,8 штатних посад).

Таблиця 5.2

Зміни кількісного складу науково-педагогічних працівників, які забезпечували освітній процес в Херсонській філії НУК у 2017-2021 роках

Науково-педагогічні працівники	2017				2021				Зміни			
	Кількість		Питома вага, %		Кількість		Питома вага, %		Кількість		Питома вага, %	
	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад
1. Штатні науково-педагогічні працівники	52	53,2	44,4	69,2	57	64,0	55,3	79,9	5	10,8	9,6	20,3
2. Науково-педагогічні працівники НУК	47	15,9	40,2	20,7	30	10,3	29,1	12,9	-17	-5,6	-36,2	-35,2
3. Сумісники внутрішні	9	4,2	7,7	5,4	12	4,8	11,7	6	3	0,6	33,3	14,3
4. Сумісники зовнішні	9	3,5	7,7	4,6	4	0,99	3,9	1,2	-5	-2,5	-55,6	-71,7
Разом	117	77	100	100	103	80	100	100	-14	3,19	-12,0	4,1

Натомість чисельність викладачів НУК за розглядуваний період зменшилася з 47 до 30 осіб, тобто на 36,2 %. Число штатних посад на які були оформлені, скоротилося з 15,9 до 10,3 ставок (на 35,2 %). Також зменшилася кількість зовнішніх сумісників з 9 до 4 осіб або на 55,6 %.

У звітному періоді відбувалися певні коливання у показниках, що характеризуються кількісний склад науково-педагогічних та інших працівників, які брали участь в освітньому процесі (рис. 5.1).

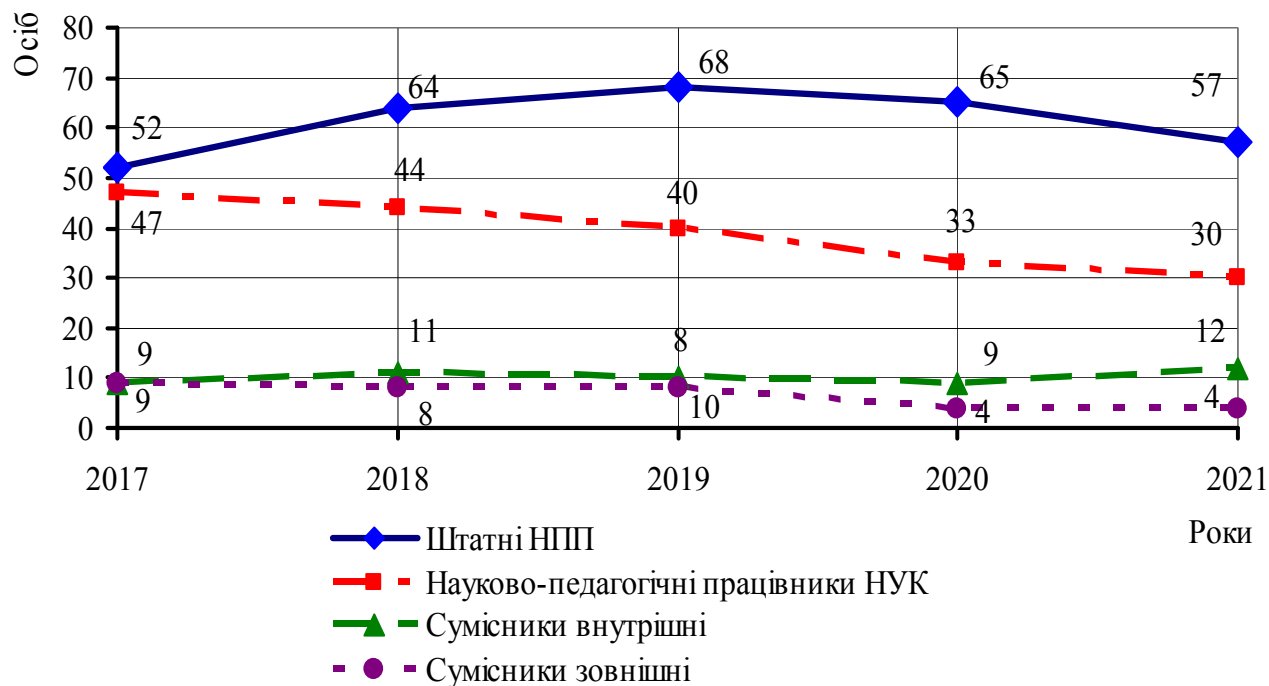

Рис. 5.1. Динаміка чисельності викладацького складу Херсонської філії та інших науково-педагогічних працівників, які залучалися до освітнього процесу у 2017-2021 роках

У 2021 році у порівнянні з 2017 роком загальна чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес у філії, зменшилася на 14 осіб, тобто на 12,0 %, але число штатних посад, які вони обіймають, збільшилося з 77 до 80.

Внаслідок змін у кількісному складі науково-педагогічних працівників, що брали участь в освітньому процесі в Херсонській філії, змінювалася і структура персоналу (табл. 5.3). У 2021 році питома вага чисельності науково-педагогічних працівників філії становила 44,4 % від загальної кількості персоналу, що беруть участь в освітньому процесі філії, а у 2017 році – 55,3 %. Тобто у цей час освітній процес забезпечується штатним науково-педагогічними працівниками у більшому ступені. Водночас до проведення навчальних занять та контрольних заходів залучаються і найбільш кваліфіковані викладачі базового університету.

Структура та динаміка складу науково-педагогічного персоналу,
що забезпечував освітній процес в Херсонській філії НУК у 2017-2021 роках

Науково-педагогічні працівники	2017				2018				2019				2020				2021			
	Кількість, осіб		Питома вага, %		Кількість, осіб		Питома вага, %		Кількість, осіб		Питома вага, %		Кількість, осіб		Питома вага, %		Кількість, осіб		Питома вага, %	
	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад	осіб	штатних посад
1. Штатні науково-педагогічні працівники	52	53,2	44,4	69,2	64	62,2	50,4	76,6	68	66,8	54,0	78,3	65	64,5	58,6	78,6	57	64,0	55,3	79,9
2. Науково-педагогічні працівники НУК	47	15,9	40,2	20,7	44	12,3	34,6	15,1	40	11,3	31,7	13,2	33	11,96	29,7	14,6	30	10,3	29,1	12,9
3. Сумісники внутрішні	9	4,2	7,7	5,4	10	3,7	7,9	4,6	10	4,0	7,9	4,7	9	4,17	8,1	5,1	12	4,8	11,7	6,0
4. Сумісники зовнішні	9	3,5	7,7	4,6	9	3,0	7,1	3,7	8	3,2	6,3	3,8	4	1,42	3,6	1,7	4	0,99	3,9	1,2
Разом:	117	76,9	100,0	100,0	127	81,2	100,0	100,0	126	85,3	100,0	100,0	111	82,1	100	100	103	80,09	100,0	100,0

У зв'язку з тим, що частина науково-педагогічних працівників оформлена не на повну ставку, а лише на її частку, більш точне уявлення про динаміку кількісного складу персоналу, який бере участь у забезпеченні освітнього процесу дає аналіз не за абсолютними показниками кількості викладачів, а за числом штатних посад, які вони обіймають. Динаміка питомої ваги викладацького складу філії та інших науково-педагогічних працівників, залучених до освітнього процесу у 2017-2021 роках, репрезентована на рис. 5.2.

Рис. 5.2. Динаміка питомої ваги штатних посад, на які були оформлені науково-педагогічні працівники філії та працівники інших закладів та організацій, що залучалися до освітнього процесу у 2017-2021 роках

Частка штатних посад, які займали науково-педагогічні працівники філії, збільшилася з 69,2 % до 79,9 %. Така частка є цілком достатньою для забезпечення освітнього процесу.

При цьому, якщо у 2017 році штатні науково-педагогічні працівники філії були оформлені в середньому на 1,02 ставки (53,2 : 52), то у 2021 році – на 1,12 ставок (64,0 : 57) ставки.

Протягом звітнього періоду питома вага представників базового університету скоротилася за чисельністю науково-педагогічних працівників з 47 до 30 осіб, а за кількістю штатних посад – з 15,9 до 10,3. В середньому кожний з них був оформлений на 0,34 ставки і у 2017, і у 2021 роках.

Кожний з учасників освітнього процесу, включаючи викладачів, запрошених з базового університету та зі сторони, у 2017 році був оформлений лише на 0,66 ставки (77 : 117), а у 2021 році – на 0,78 (80 : 103) ставки.

Якісний склад науково-педагогічних працівників характеризується, передусім, його кваліфікаційними характеристиками. Динаміка кваліфікаційної структури штатних викладачів Херсонської філії у 2017-2021 роках за наведена на рис. 5.3.

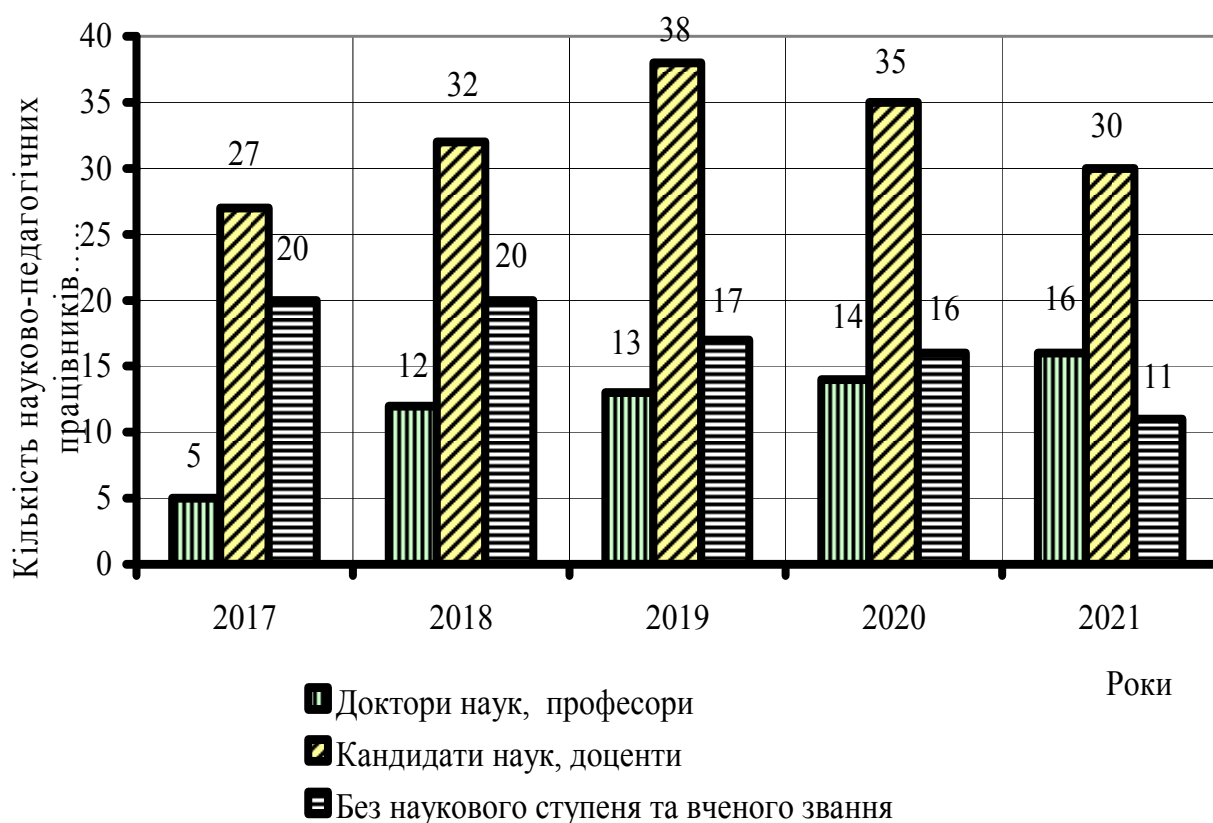

Рис. 5.3. Зміна якісного складу штатних науково-педагогічних працівників Херсонській філії НУК у 2017-2021 роках

З рисунка видно, що кваліфікаційна структура науково-педагогічного складу філії за звітний період значно поліпшилася. Кількість докторів наук та

(або) професорів зросло з 5-х до 16-ти осіб, тобто більше, ніж у три рази. Число кандидатів наук та (або) доцентів за п'ятиріччя, збільшилася з 27-ми осіб у 2017 році до 30-ти осіб – у 2021 році. Натомість чисельність викладачів без наукових ступенів і вчених звань зменшилася з 20-ти осіб до 11-ти осіб.

Другим важливим показником, що характеризує якісний склад науково-педагогічних працівників є їх середній вік. Зміни цього показника за розглядуване п'ятиріччя в розрізі кваліфікаційних груп викладачів наведені в табл. 5.4

Таблиця 5.4

Середній вік науково-педагогічних працівників,
що брали участь у забезпеченні освітнього процесу у Херсонській філії
в останніх роках звітного та попереднього п'ятирічного періодах

Науково-педагогічні працівники	2016 рік	2021 рік	Зміни	
			Абсолютна, років	Відносне, %
1. Доктори наук, професори	72,4	63,0	-9,4	-13,0
2. Кандидати наук, доценти	54,6	55,6	1,0	1,8
3. Науково-педагогічні працівники без наукових ступенів і вчених звань	40,0	44,3	4,3	10,8
Разом	50,7	55,5	4,8	9,5

Позитивним є зменшення середнього віку докторів наук та (або) професорів. Водночас є зависоким середній вік науково-педагогічних працівників без наукових ступенів і вчених звань, який у розглядуваному періоді збільшився.

Розподіл науково-педагогічних працівників, що брали участь у забезпеченні освітнього процесу у Херсонській філії показний на рис. 5.4.

Склад усіх 8-ми кафедр філії повністю відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». На кожній з кафедр налічується не менше 5-ти науково-педагогічних працівників, з яких мінімум як 3 мають наукові ступені та (або)

вчені звання. На усіх кафедрах, крім кафедри суспільних наук, працюють мінімум хоча б один доктор наук та (або) професор.

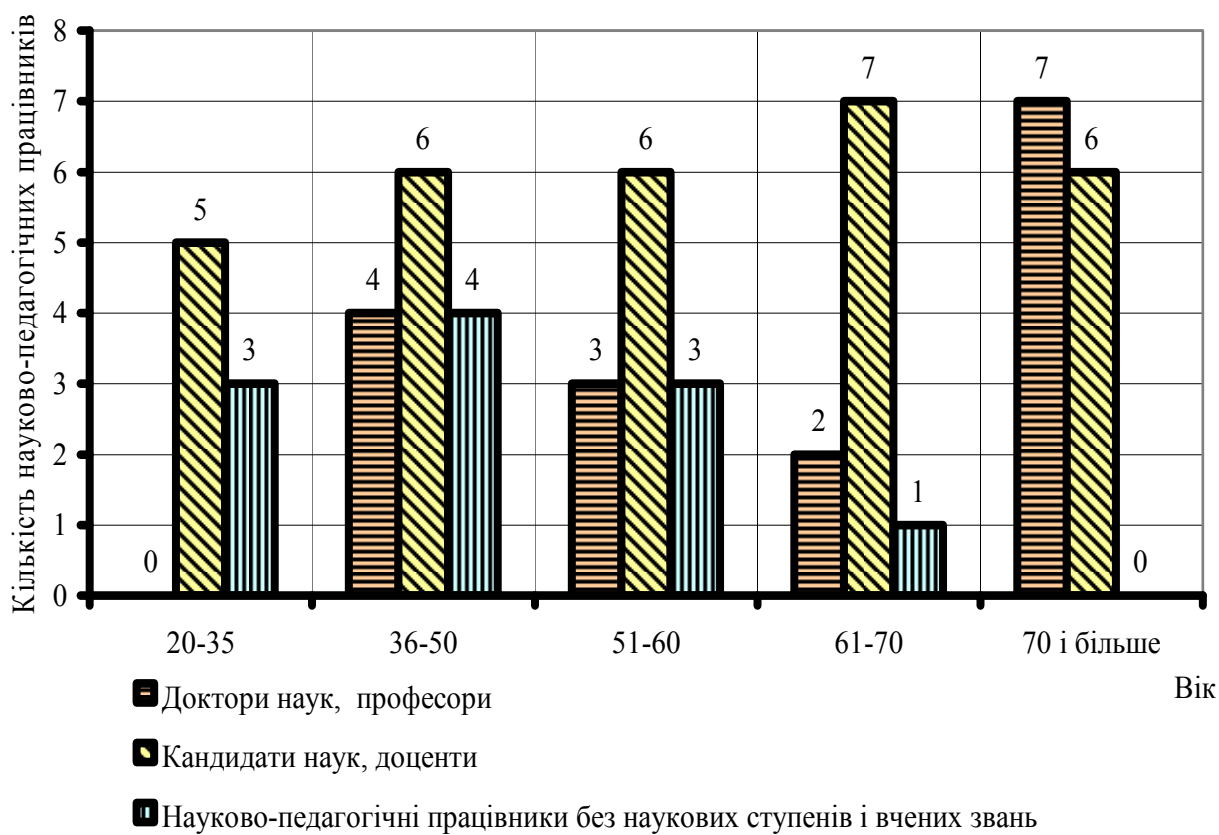

Рис. 5.4. Розподіл науково-педагогічних працівників Херсонської філії за віковими групами у 2021 році

Усі науково-педагогічні працівники своєчасно згідно з планом проходять підвищення кваліфікації та стажування на підприємствах, в організаціях, установах, ЗВО.

У 2018 році чотири науково-педагогічних працівника філії проходили Міжнародне стажування в ЗВО європейського союзу:

1. Університеті WSB (м. Ворцлава, Польща) – 1 особа;
2. Університет Арістотеля (м. Салоніки, Греція) – 3 особи.

У 2019 році керівництвом філії були підписані меморандуми про співпрацю з двома ЗВО країн Європейського Союзу:

– ISMA University (Вища школа менеджменту інформаційних систем), м. Рига, Латвія;

– ВУЗФ (Університет по фінансам, бізнесу та підприємництву)
м. Софія, Болгарія.

Тринадцять науково-педагогічних працівників філії пройшли 3-х місячне міжнародне стажування в цих іноземних закладах вищої освіти. Досягнуті домовленості про укладання в рамках міжнародної академічної мобільності угод на предмет навчання (стажування) здобувачів вищої освіти.

5.2. Виконання науково-педагогічними працівниками Херсонської філії вимог до рівня їх наукової та професійної активності

Для забезпечення постійного безперервного виконання акредитаційних умов провадження освітньої діяльності ЗВО за усіма спеціальностями та освітньо-професійними програмами керівництвом Херсонської філії здійснюється постійний контроль за наявністю відповідних груп забезпечення. Такі групи були сформовані декілька років тому, вони відповідають акредитаційним вимогам і своєчасно оновлюються.

Для виконання акредитаційних вимог важливим завданням є підтвердження рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників. У філії кожні півроку проводиться перевірка виконання цих вимог. Остання перевірка (вересень 2021 року) показала, що практично усі викладачі підтвердили не менше чотирьох видів та результатів, що свідчить про достатній рівень їх наукової та професійної активності.

Розподіл науково-педагогічного персоналу Херсонської філії за кількістю досягнень за станом на початок 2021-2022 навчального року наведено в табл. 5.5. Дані приведені за станом на вересень кожного року.

На початок 2021-2022 навчального року у філії відсутні науково-педагогічні працівники, які не виконують вимоги до наукової та професійної активності. 11-14 досягнення здобули 4 науково-педагогічні працівники, що становить 5,8 % від загальної кількості викладачів, 6-10 досягнень – 28 осіб (40,6 %), 5 досягнень – 13 науково-педагогічних працівників (18,8 %), 4 досягнення – 20 викладачів (29,0 %). Водночас чотири особи мають менше

чотирьох досягнень. Це Левченко Т.Д., Холдобін В.П., Бокій О.О., Прядко О.І.. Але перші три з них здійснюють викладацьку діяльність менше трьох років, а Прядко О.І. працює 0,25 ставки.

Таблиця 5.5

Розподіл науково-педагогічного персоналу Херсонської філії за кількістю досягнень, що свідчать про наукову та професійну активність викладача у 2017-2021 роках, осіб*

Кількість досягнень у професійній діяльності	Кількість науково-педагогічних працівників				
	2017	2018	2019	2020	2021
11-14	-	4	9	12	4
6-10	9	18	31	33	28
5	7	26	14	9	13
4	12	24	18	18	20
< 4	(33**)	3	6	2	4
Разом	61	75	78	74	69

* В цій таблиці враховувались штатні науково-педагогічні працівники, а також працівники філії, що залучені до освітнього процесу на умовах внутрішнього сумісництва.

** У 2017 році мінімальні вимоги дорівнювалися 3-м умовам. 33 науково-педагогічних працівника виконували ці мінімальні вимоги.

6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНА РОБОТА

Виховна робота зі студентською молоддю в Херсонській філії НУК здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року», «Концепції національного виховання студентської молоді Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова».

За звітний період були оновлені нормативно-правові документи студентського самоврядування такі, як:

- Концепція національно-патріотичного виховання студентів Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;
- Положення про виховну роботу зі студентами Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;
- Положення про студентське самоврядування Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;
- Положення про Профспілковий комітет студентів Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;
- Положення про Студентську раду Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;
- Положення про Прес-центр студентської ради Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Виховна робота зі студентською молоддю в Херсонській філії НУК є диференційованою, адаптованою до місцевих умов, історично-культурних надбань і традицій регіону.

Провідну роль в організації виховної роботи відіграють куратори академічних груп, які допомагають студентам в процесі адаптації до умов навчання в університеті, у формуванні навичок культурної поведінки, естетичного смаку, здійснюють контроль за освітньою та науковою діяльністю студентів. Кожен куратор сприяє формуванню в академічній групі

доброзичливого міжособистісного ставлення, позитивного психологічного клімату.

У два останні роки звітного періоду виховна робота ускладнилася через поширення коронавірусної хвороби (COVID -19), що призвело до необхідності дотримання усіх рекомендованих протиепідемічних заходів. Робота здійснюється в аудиторіях та дистанційно. При цьому використовувалися соціальні мережі та електронні сервіси для проведення он-лайн конференцій Zoom.

Основні напрями виховної роботи у Херсонській філії НУК наведені на рис. 6.1.

Рис. 6.1. Напрями виховної роботи у Херсонській філії НУК

Національно-патріотичне виховання студентів здійснювалося через проведення конференцій, лекцій та інших заходів щодо пропаганди духовної, історичної та культурної спадщини українського народу:

- знайомство з історією рідного краю;
- проведення акцій, присвячених ушануванню, пам'яті жертв голодоморів і політичних репресій, пам'яті жертв Революції Гідності та Героїв Небесної Сотні;
- зустрічі з учасниками АТО;
- обговорення в академічних групах важливих подій в Україні та світі для формування в молоді відповідальності за долю держави;
- перегляд патріотичних кінофільмів.

Традиційним стало проведення заходів, присвячених Дню української мови, Дню українського козацтва і Дню захисника України. З метою виховання патріотизму студентська молодь Херсонської філії брала участь у святкуванні загальнодержавних свят, проведенні тематичних вечорів. Студенти та науково-педагогічні працівники взяли активну участь у святкових заходах з нагоди: Дня державного прапора, Дня Незалежності України, Дня пам'яті та примирення, Дня соборності України, пам'яті Голодомору в Україні, Дня захисника України (зустрічі з героями та учасниками АТО в он-лайн режимі). В соціальній мережі Instagram до всесвітнього дня Вишиванки, був проведений конкурс «Вишиванка ХФ НУК -2020», до Дня Гідності та Свободи в університеті відбулися тематичні заходи (семінари та круглі столи в он-лайн режимі), щоб віддати пошану патріотизму й мужності громадян, які постоли на захист демократичних прав і свобод людини, національних інтересів нашої держави.

Учасник АТО, студент спеціальності 051 «Економіка підприємства» Паламарчук В., який своїми діями сприяє розвитку в університеті демократичних цінностей, за високі досягнення у навчанні, науковій роботі та громадській діяльності здобув стипендію Героїв Небесної Сотні, встановленої на 2020-2021 навчальний рік.

Громадсько-духовне виховання забезпечується завдяки:

– проведенню екскурсій у музеї історії Національного університету кораблебудування, Херсонського обласного краєзнавчого музею, Херсонської центральної бібліотеки ім. Лесі Українки, Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олесея Гончара;

– ознайомленню студентів з віртуальними та книжковими виставками бібліотеки університету.

Кожні два місяці Прес-Центр випускає сучасну студентську газету «Студень», яка відображає основні події з життя університету.

Правове виховання науково-педагогічним колективом філії спрямоване на формування соціально-зрілої, відповідальної поведінки здобувачів вищої

освіти на основі знань, норм і принципів чинного законодавства України, поваги до прав і свобод інших людей, шанобливого ставлення до державних символів.

Пріоритетом правового виховання студентів Херсонської філії є виховання у здобувачів вищої освіти поваги до Конституції України та Законів України, національної символіки, глибокого усвідомлення взаємозв'язку між правами людини та її громадянською відповідальністю, що складає правову культуру особистості. Це досягалось шляхом проведення таких заходів:

- семінарів, круглих столів, дискусій з політико-правових проблем розбудови демократичної держави та виборчого процесу в Україні;
- бесід зі студентами академічних груп та ознайомлення їх з «Правилами внутрішнього розпорядку у Херсонській філії НУК»;
- обговорення зі студентами Закону України «Про вищу освіту»;
- лекцій щодо протидії корупції в університеті.

Заходи спрямовані на розвиток поваги до прав і свобод людини, усвідомлення взаємозв'язків між правами людини і її громадською відповідальністю, поваги до законів України, національної символіки.

У читальному залі постійно діє виставка літератури на правову тематику. Для студентів I-II курсів проводяться зустрічі з працівниками правоохоронних органів, міської служби у справах дітей та молоді з метою посилення правових знань студентів.

Трудове виховання забезпечується через добровільне залучення студентів до впорядкування території біля університету. Проводяться санітарні дні та перевірки умов проживання в гуртожитку.

У філії систематично проводиться антинаркотична та антинікотинова просвітницька робота, профілактика інфекційних захворювань, що передаються статевим шляхом, акції та лекції «АнтиСНІД», «Ні алкоголю, нікотину», «Ми за здоровий спосіб життя!», «Херсонська філія НУК – проти паління».

Естетичне виховання в Херсонській філії забезпечується заходами, що формують естетичні погляди студентів, такими як:

- посвята в студенти Херсонської філії НУК;
- участь у відзначенні дня працівників освіти, міжнародного дня студента, міжнародного жіночого дня;
- участь у фестивалі Ліги КВВ;
- залучення студентів до участі у фестивалі художньої самодіяльності «Битва факультетів», конкурсів «Міс Університет», «Містер Університет», «Найкраща вишиванка», Івана Купала тощо. У 2017-2021 роках було проведено цілу низку Днів відкритих дверей, урочисті посвяти в студенти першокурсників, серію благодійних акцій.

Студенти залучалися до профорієнтаційної роботи з майбутніми абітурієнтами. Проводився тиждень української мови, а також Шевченкові читання. Систематично здійснювалися виховні заходи зі студентами, які проживають у гуртожитках.

Фізичне виховання й утвердження здорового способу життя забезпечує спортивний клуб «Морський», який проводить спартакіади збірних команд перших і старших курсів з таких видів спорту, як міні-футбол, волейбол, настільний теніс, баскетбол тощо, а також масові спортивні змагання та кубкові турніри і чемпіонати.

Протягом звітнього періоду команди філії брали участь у всіх змаганнях, які проводилися згідно з єдиним календарним планом спортивних змагань міста, області та України. Команди Херсонської філії неодноразово отримували дипломи та кубки у загальнокомандних змаганнях на обласній універсіаді Херсонщини серед ЗВО Херсонської області, а також призові місця з футболу, футзалу, баскетболу, легкої атлетики, волейболу, функціонального багатоборства. Загальна кількість нагород, які здобули студенти філії за п'ять років на змаганнях різного рівня становить 51 нагороду (табл. 6.1, табл. 6.2).

Таблиця 6.1

Спортивні здобутки студентів Херсонської філії НУК у 2017-2021 роках

Рівень змагань	Кількість місць				
	2017	2018	2019	2020	2021
Змагання міського/обласного рівня	10	1	4	1	1
Змагання всеукраїнського рівня	8	11	5	2	3
Змагання міжнародного рівня	1	2	0	1	1
Всього	19	14	9	4	5

Таблиця 6.2

Спортивні результати студентів Херсонської філії НУК
у змаганнях міського рівня у 2017-2021 роках

Призове місце	Кількість призових місць				
	2017	2018	2019	2020	2021
I	4	1	1	1	1
II	3	3	2	-	
III	2	4	3	3	
IV	1	1	1	-	1
Всього	10	9	7	4	2

Пандемія COVID-19 та карантинні обмеження, пов'язані з нею, суттєво вплинули на організацію спортивної роботи в університеті. Необхідність запровадження дистанційного навчання спонукав до пошуку нових форм проведення занять фізичного виховання та призупинив діяльність переважної частини спортивних секцій, що призвело до зменшення кількості студентів, які брали участь у спортивних змаганнях та отримання меншої кількості нагород порівнянню з минулими роками.

Значна роль приділяється благодійності та соціальному захисту. Протягом 2017-2021 років 235 студентів стали учасниками багатьох соціально-гуманітарних заходів. Особливо цінним був досвід проведення цих заходів в умовах поширення пандемії, що спонукало до пошуків нових форматів та платформ для реалізації.

Традиції доброчинності та волонтерства є однією із складових корпоративної культури філії та неформальною частиною освітнього процесу. Студентами філії була організована ціла низка благодійних акцій, спрямованих на допомогу дітям з інвалідністю, дітям які борються з важкими недугами та дітям-сиротам (заходи «Подаруй дитині свято». «Миколай мандрує Світом» та інші), воїнам у зоні АТО, людям похилого віку, притулкам для тварин тощо.

Первинною профспівковою організацією студентів Херсонської філії сумісно з адміністрацією університету постійно здійснювалася соціальна підтримка здобувачів вищої освіти соціально незахищених категорій, яким надавалася педагогічна та соціально-психологічна допомога, а також забезпечувалося сприяння у працевлаштуванні й отриманні матеріальної допомоги (табл. 6.3).

Таблиця 6.3

Кількість студентів пільгових категорій, які навчалися
у Херсонської філії НУК протягом 2017 -2021 років

Пільгові категорії	Кількість осіб				
	2017	2018	2019	2020	2021
1. Діти-сироти, діти позбавлені батьківського піклування, особи віком від 18 до 23 років з числа дітей сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування	8	18	11	10	8
2. Діти з інвалідністю, особи з інвалідністю I, II, III груп	0	1	1	1	3
3. Учасники бойових дій	20	31	43	32	54
4. Особи, що є дітьми учасників бойових дій	0	0	0	1	1
5. Внутрішньо переміщені особи	0	3	2	4	3
Разом	28	53	57	49	69

Важливою складовою розвитку демократичних засад у Херсонській філії НУК є студентське самоврядування. Свою роботу студентське самоврядування спільно з адміністрацією філії спрямовує на вдосконалення освітнього процесу, сприяння науковій та творчій діяльності студентів. Представники студентського самоврядування є членами вченої ради та делегатами зборів трудового колективу Херсонської філії, стипендіальних

комісій. Вони також є членами Української асоціації студентського самоврядування, Херсонської обласної студентської ради. Беруть активну участь у роботі молодіжного крила Форуму «Синергія Херсону».

За рахунок тісної співпраці студентського самоврядування та кураторів академічних груп, були проведені заходи, присвячені святкуванню 50-ти річчя Херсонської філії НУК та 100 річчя Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, Міжнародного дня студента (конкурс «Кращий студент Херсонської філії НУК», «Кращий староста Херсонської філії НУК» конкурс стінгазет «Я – студент Національного університету кораблебудування», конкурс студентських проєктів «Університет майбутнього»), майстер-класи та ігри, благодійний ярмарок.

Студенти Херсонської філії брали участь у Всеукраїнських та обласних заходах:

- обласному фестивалі студентської творчості навчальних закладів «Молода Україна» (танцювальний колектив Херсонської філії НУК «Фортуна» здобув II місце у фіналі);

- Всеукраїнській конкурсній програмі «Кращий студент України» у Херсонській області (студентка I курсу А. Тихоненко продовжує брати участь у конкурсі);

- обласній студентській конференції, приуроченій до Дня студента (з використанням електронного сервісу для проведення он-лайн конференцій Zoom).

Студенти філії брали участь у XVII -XX потоках Регіональної школи лідерства, яка працює при обласній державній адміністрації на базі Херсонського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Попри те, що протягом 2020 і 2021 років Херсонська філія працювала переважно в умовах карантинних обмежень, для представників студентського активу був проведений ряд тренінгів, реалізовані програми, спрямовані на розвиток особистісних та лідерських якостей. Серед нових

форматів лідерських заходів: онлайн-челендж «Лідери, які надихають», «Марафон бажань».

Для сприяння розширення світогляду молоді, формуванню їх громадянської позиції, європейської ідентичності, мотивації, досягати високих результатів у навчанні студентський актив Херсонської філії брав активну участь у традиційній Всеукраїнській Євровіктрині для школярів та студентів по програмі Представництва ЄС в Україні, в рамках проекту «Інформаційна підтримка мереж ЄС в Україні».

За звітний період почесними грамотами та подяками Херсонського міського голови за активну життєву позицію нагороджено 51 студента Херсонської філії.

7. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Херсонська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова відповідно до рішення Херсонської міської ради має у постійному користуванні земельну ділянку площею 0,1728 га, яка розташована за адресою: м. Херсон, вул. Ушакова, 44.

Навчальний корпус збудовано у 1952 р. Будова має п'ять поверхів загальною площею 3657,6 м². На цій території розташовано 18 навчальних аудиторій, загальна площа яких становить 775,8 м², 27 навчальних лабораторій площею 906,7 м² та 5 навчально-наукових лабораторій загальною площею 103,6 м². Для забезпечення належної організації освітнього процесу та виконання програм навчальних дисциплін, які передбачають використання певного програмного забезпечення, університет має комп'ютерні класи загальною площею 198,6 м² та кабінет фізичного виховання, площа якого становить 33,4 м². Отже, загальна площа приміщень Херсонської філії, що використовуються в освітньому процесі дорівнює 2018,1 м², що відповідає технологічним вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Навчально-допоміжна площа (453,7 м²) зайнята приміщеннями адміністративних та інших підрозділів, що забезпечують освітній процес. Технічна й економічна бібліотеки займають площу 168,5 м², читальна зала на 55 посадкових місць – 63,8 м². Працює кабінет першої медичної допомоги (30 м²). На першому поверсі філії функціонує буфет площею 37,2 м².

Стан будівлі, її інженерно-технічні мережі та приміщення відповідають вимогам до закладів освіти, санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки і знаходяться у задовільному технічному і санітарному стані.

Матеріально-технічна база філії в цілому забезпечує потреби освітнього процесу та наукової роботи. Заняття проводяться як у навчальному корпусі філії, так і на підприємствах м. Херсона та в лабораторіях базового університету (м. Миколаїв). Зокрема, для проведення

частини лабораторних робіт філія використовує спеціально відведену виробничу ділянку з розташованим на ній зварювальним обладнанням, а також діюче обладнання та устаткування навчального цеху Херсонського суднобудівного заводу.

Окремі лабораторні роботи з гідраеродинаміки, суднових котлів та ядерних реакторів, будівельної механіки корабля, теорії корабля тощо проводяться у базовому ЗВО (м. Миколаїв). Це дозволяє студентам ознайомитися з унікальним обладнанням, якого у м. Херсоні немає, наприклад, попрацювати з великою аеродинамічною трубою, оснащеною устаткуванням і пристроями, що дозволяють візуалізувати потоки рідини та газу, спостерігати роботу суднового котла з оригінальним сучасним вимірювальним комплексом, що дає змогу відслідковувати усі процеси, що відбуваються, взяти участь у натурних випробуваннях моделей у дослідному басейні і т. п.

Придбавати це обладнання для філії недоцільно через високу вартість цього обладнання та незначним часом використанням на протязі навчального року. Незначна віддаленість міст Херсона та Миколаєва і невеликий час на переїзд дозволяє другу половину дня після проведення занять студентам разом із супроводжуючим викладачем або куратором присвятити культурній програмі (відвідування музею військово-морського флоту, музею Верещагіна, Миколаївського зоопарку тощо).

Зусиллями кафедр філії та за допомогою базового університету бібліотека щорічно поповнюється спеціалізованою навчальною літературою та періодичними виданнями.

Для проведення спортивно-оздоровчих заходів на території філії розташований спортивний майданчик, площею 145 м², на якому розміщені три спортивні тренажери та переносний тенісний стіл.

Забезпечено безперешкодний доступ до будівлі особам з інвалідністю, та іншим маломобільним групам населення.

Фінансування витрат на утримання Херсонської філії та модернізацію її матеріально-технічної бази здійснюється за рахунок базового університету, а також спонсорської допомоги. Розподіл коштів, що надійшли з цих двох джерел фінансування, показано на рис. 7.1.

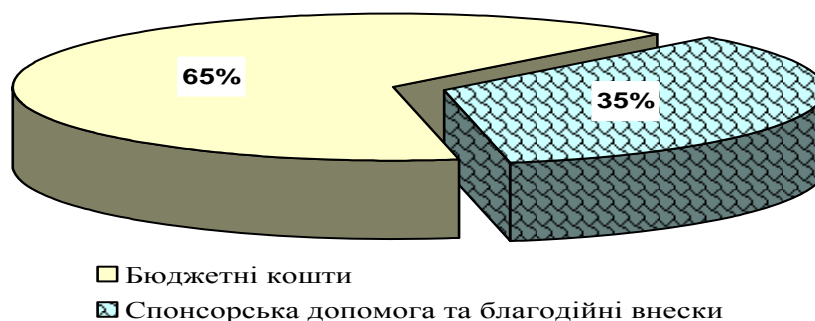

Рис. 7.1. Структура джерел надходження коштів на утримання Херсонської філії та модернізацію її матеріально-технічної бази у 2017-2021 роках

З метою контролю за станом життєзабезпечення Херсонської філії щорічно виконується ціла низка заходів. Зокрема, проводяться:

- планові сезонні огляди стану будівлі філії;
- планова перевірка стану електромережі;
- планова перевірка стану водопостачання та водовідведення;
- планова перевірка стану системи опалювання філії;
- планові виміри стану електричної ізоляції та заземлення у приміщеннях філії;
- планові виміри освітленості у приміщеннях філії;
- планова перевірка готовності тепломережі філії до зимового сезону, яка була виконана спільно з представниками Херсонської ТЕЦ;
- щорічна планова перевірка та технологічне обслуговування пожежних кран-комплектів.

В останні два роки, з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), створені безпечні умови організації освітнього процесу, забезпечується виконання належних протиепідемічних заходів, спрямованих на запобігання ускладнення епідемічної ситуації.

Для підтримання у належному стані корпусу філії та систем забезпечення, устаткування, приладів, пристроїв тощо здійснюються як планові, так і аварійні ремонти. Регулярно організовувалися роботи з прибирання та благоустрою прилеглої території філії.

Переважна частина ремонтних робіт проводиться силами АГЧ та лаборантського складу філії. Облаштування приміщень та оновлення офісної техніки здійснюється за рахунок коштів базового університету, а також спонсорської допомоги та благодійних внесків.

Основні ремонтні роботи, які були виконані протягом 2017-2021 років, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Основні ремонтні роботи, виконані протягом 2017-2021 років

Об'єкт ремонтних робіт	Види робіт
1	2
Система опалення	Ремонт розподільчої системи опалення у тепlopункті (заміна застарілих і пошкоджених іржею труб системи опалення)
	Часткова заміна труб системи опалення на окремих ділянках
	Заміна старих труб тепломагістралі у колодязя ТК-314
	Ремонт стокової системи на цокольному поверсі
	Ремонт теплового лічильника
Плановані та аварійні ремонти на окремих ділянках центрального опалення	
Система водопостачання	Ремонт аварійної ділянки водомірного вузла (цокольний поверх)
	Заміна аварійної ділянки водопостачання на цокольному поверсі
	Промивка батарей у бібліотеці та лабораторіях цокольного поверху
	Плановані та аварійні ремонти на окремих ділянках системи водопостачання
Будівля	Укріплення та ремонт залізобетонних колон 35x35x300 см, що знаходяться посеред приміщення лабораторії СПГ на цокольному поверсі (5 од.)
Лабораторії	Ремонтні роботи у «Лабораторії дослідження засобів морської техніки» (каб. 420): заміна підлоги, укладення ламінату, плінтусів, виконано фарбування стінового покриття
	Ремонтні роботи у «Спеціалізованій аудиторії безпеки експлуатації суднових технічних засобів» (каб. 416): (заміна підлоги: укладено OSB настил, лінолеум, плінтус; виконано заміну та фарбування стінового покриття, оздоблення внутрішніх шаф
	Ремонт приміщень навчально-наукових лабораторій кафедри автоматики та електроустаткування: оновлення стін, підлоги, заміна ламп освітлювання на світлодіодні, заходи з поліпшення температурного режиму

1	2
Приміщення бібліотеки	Виконання ремонтних робіт, у тому числі фарбування стін, заміна ламп освітлення на світлодіодні, заходи з поліпшення температурного режиму
Аудиторний фонд	Проведення поточних ремонтів в аудиторіях філії перед початком весняного та осіннього навчальних семестрів Підготовка приміщення для проведення ремонту кабінету Євроцентру (каб. 301)
Адміністративні приміщення	Ремонт кабінету дирекції філії (каб. 302) Ремонт та облаштування приміщення студентського парламенту

Постійно формуються замовлення на постачання з базового університету матеріалів згідно з потребами структурних підрозділів філії.

Головним чином, завдяки керівництву базового університету поступово здійснюється придбання нової оргтехніки, пристроїв, заміна застарілих меблів (табл. 7.2).

Для загальних та господарських потреб філії придбавалися господарчі та канцелярські товари, температурний датчик теплового вузла тощо.

Крім того, були виконані такі роботи:

- у дворі філії був облаштований спортивний майданчик;
- здійснено просочення антигорючою та антигрибковою сумішшю дерев'яних конструкцій на даху будівлі;
- проведено дообладнання приміщення автоматичною пожежною сигналізацією на III та IV поверхах будівлі;
- проведення монтаж навісу внутрішнього виходу на господарчий двір (праве крило будівлі);
- проведене технічне обстеження будівлі літ. Б щодо доступності будівлі філії для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у відповідності до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»;
- укладена тротуарна плитка біля центрального входу до будівлі;
- виконано повну заміну аварійного розподільчого електрошита другого поверху лівого крила.

Основні матеріально-технічні цінності, придбані у 2017-2021 роках

Вид	Модернізовані та дооблаштовані приміщення
Меблі та аудиторне обладнання: столи, стільці, шафи, учбові дошки	«Лабораторія дослідження засобів морської техніки» кафедри автоматики та електроустаткування (каб. 420); навчально-наукові лабораторії кафедри автоматики; «Спеціалізована аудиторія безпеки експлуатації суднових технічних засобів» кафедри суднового машинобудування та енергетики (каб. 416); приміщення читального залу; приміщення відбіркової комісії
Оргтехніка: ПЕОМ, мультимедійні проектори, багатофункціональні пристрої	Комп'ютерний клас № 1 (ауд. 104); комп'ютерний клас № 4 (ауд. 203); комп'ютерний тренажерний клас з експлуатації суднових енергетичних та автоматизованих електромеханічних комплексів (ауд. 205); спеціалізована аудиторія зварювання (ауд. 201); спеціалізована аудиторія двигунів внутрішнього згоряння (ауд. 204); спеціалізована аудиторія судових енергетичних установок (ауд. 209); спеціалізована аудиторія технологічного циклу підготовки (ауд. 403); спеціалізована аудиторія з економіки (ауд. 406); спеціалізована аудиторія безпеки експлуатації суднових технічних засобів (ауд. 416); лабораторія дослідження засобів морської техніки» кафедри автоматики та електроустаткування (каб. 420); лабораторія загальної електротехніки (ауд. 212); навчально-наукова лабораторія електроприводів загальнопромислових механізмів (ауд. 312а); навчально-наукова лабораторія автоматизованого керування енерготехнічними та технологічними процесами й установками на судах (ауд. 312б); спеціалізована аудиторія суспільних наук (ауд. 303), яка використовується для проведення засідань вченої ради, зборів та різних організаційних заходів Херсонської філії, функціональні підрозділи філії
Кондиціонери	Кабінети заступника директора з навчально-методичної та наукової роботи, декана енерготехнічного факультету, студентського відділу кадрів, ауд 303, яка використовується для проведення засідань вченої ради, зборів та різних організаційних заходів Херсонської філії
Тротуарна плитки	Для тротуару біля центрального входу у будівлю філії Для подвір'я філії
Вогнегасники ОУ-3 та ОУ-5	Адміністративні та господарські приміщення філії

Під постійним контролем знаходилися заходи щодо збереження тепла у приміщеннях філії у холодну пору року. У цей час також здійснюються заходи, спрямовані на збереження тепла у всіх приміщеннях філії. З метою забезпечення економії електроенергії проводиться поступова заміна ламп освітлення на світлодіодні лампи. Проводиться щорічний сезонний техогляд, діагностика та ремонт автотранспорту згідно з вимогами ТО.

З працівниками філії та студентами систематично проводяться планові та позапланові навчання й інструктажі з охорони праці, протиепідемічних заходів, електро- та пожежної безпеки.

Щорічно укладаються договори про надання комунальних та інших послуг з відповідними організаціями, у тому числі тендерні договори з АТ «Херсонська ТЕЦ», АТ «Херсонобленерго», МКП Виробничим управлінням водопровідно-каналізаційного господарства м. Херсон». Також були укладені договори з Управлінням поліції (охорона та сигналізація), ТОВ «Академія інтелектуальних технологій» (інтернетзв'язок), Укртелеком (телефонний зв'язок), ТОВ «Херсонавтокомунсервіс» (вивезення твердих побутових відходів), Укрпошта (зберігання автотранспорту) загальною вартістю

Крім того, періодично укладаються договори разового характеру з такими організаціями, як «Сантехкомплект», «Дезцентр-Медікал», ПП «Вимір», ФОП «Соловійов», ФОП «Бронін», «Нова лінія», «Гривна», «Бєбко-Авто», Приватне підприємство «Южний Альянс» тощо.

Основні контрагенти Херсонської філії наведені на рис. 7.2.

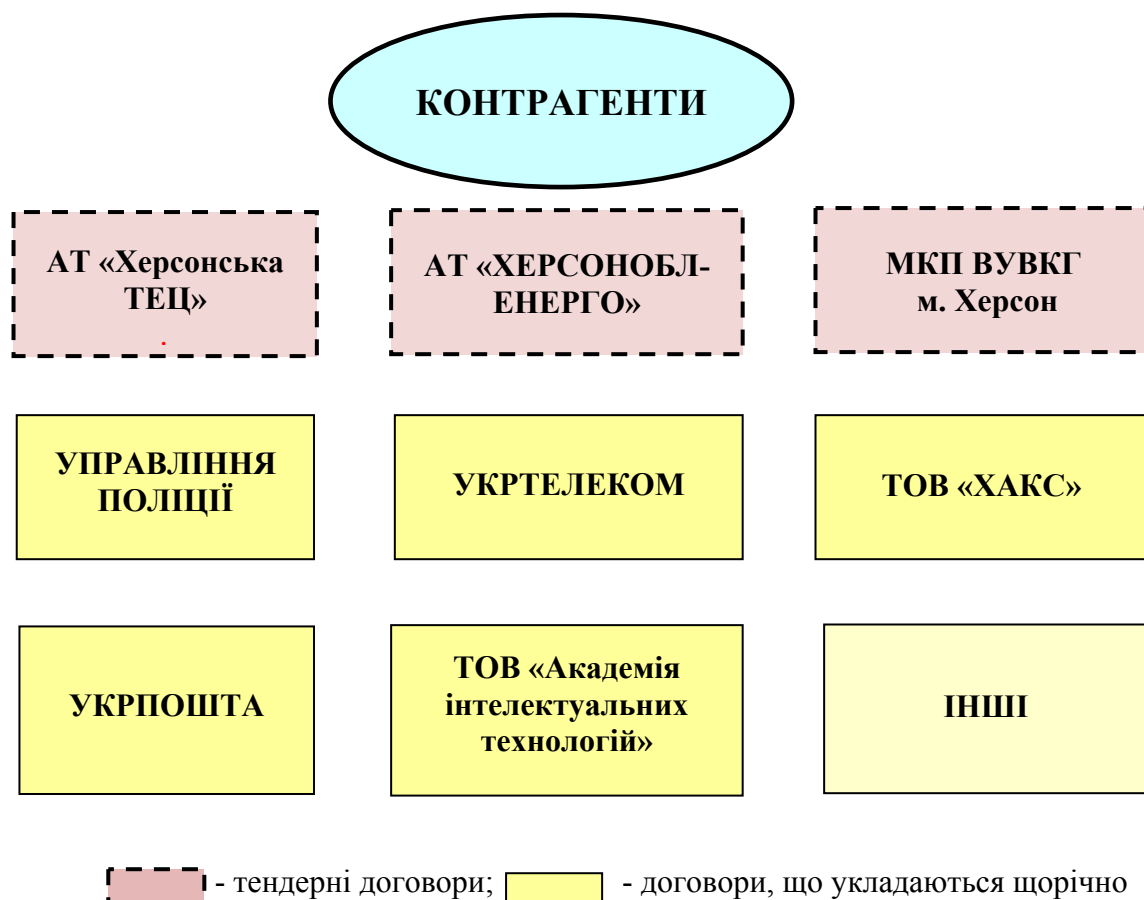

Рис. 7.2. Основні контрагенти Херсонської філії